

6. B. D

H. M. 289.

Sept. 10. 7

Isabella Stewart Sir Bow
year one thousand eight
Hundred & One
Sept 24

James Macpherson's Library.

There is another copy of the work
in the East at present.

imperfect as some of the pages are
however later on it is not so, though
apparently made up of what was

E A R A I L
D H U R A C H D A C H

D O

PHEACAICH NEO-IOMPAICHTE:

Eidir-theangaicht' o Bheurla

I O S E I P H A L L E I N E,

Le I. S. Ministeir ann CILLE-BHREANUINN.

Gnìomh. iii. 19. — *deanaibh aithreachas, agus
bithibh air ur n iompacha, chum as gu biodh ur
peacaidh air an dubhadh amach, &c.*

D U N E I D I N:

Clo-bhuailte le MACFARQUHAR agus ELLIOT.

MDCCCLXXI.

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

DO'N LEUGHADAIR.

A LEUGHADAIR,

IS e 'n run sonraichte bh' aig Ughdar an leabhair fo t anam a stiura' gu sonas siorruith. Na h uile ni dh' fheudadh efan a dheana' ehum na criche so, rinn e. Dean thusa nis do chuid fein do'n obair, *le curam*, le *fein-cheasnacha*, 's le h *urnaigh*, a chum as gu biodh a shaothair air a beannacha' do t anam.

Is ann air ghaol leas t anama chur air aghai mar an ceadn' a thug aon urramach agus chrabhach fainear an leabhar a chur sa chumain so: agus bha 'n run ceudna aig an neach a thagh a chuid fo dheth*, is aig an neach a thionndaidh e. —Nuair tha muinntir eile mata ag gabhail uirread shuim do t anam prifeil agus neo-bhasmhor, an e nach gabh thu fein fuim dheth cuideachd? Tha dochas agam gu gabh: agus, an' lathair agus an' ainm an DIA bheo, tha mi guidhe ort gu durachdach, air ghradh t anama fein, gu leugh thu 'n leabhar so le curam, a ris agus a ris, thairis agus thairis. Ma leigeas e fhaicinn duit gu bheil thu 'n cunthart, tha mi guidhe gu gabh thu gu grad rabha, 's gu teich thu o'n fheirg atari teachd; is ma leigeas e fhaicinn duit gu bheil thu chean' air t fhior-iompacha, gu toir thu do DIA a ghloir, is gu gluais thu mar is cubhai do oighre na beatha mairtheannaich. —Agus tha mi guidhe air DIA nan uile ghras gu lean e'n obair so le cumhachd a Spioraid, is nuair a bhios tusa ga leugh' no ga h eisdeachd, gu toir e fein duit a bheannacha. AMEN!

☞ Leugh gu curamach ad Bhìobul gach aon scrìptur gus am bi thu air do sheòla fad an leabhair.

* The Translation is from the abridgement by Mr Thornton, intitled, *Allen's Abridgement*.

AN CLAR-INNSIDH.

Taobh-duilleig.

CUIRE teann do pheacaich gu pille' ri	
DIA chum bhi air an sabhala ;	I
CAIB. I. A' feuchainn Ciod anns nach 'eil	
Iompacha aig co-sheafamh ; is a ceartacha	
cuid mhearachdan m'a thiomchìol ;	6
CAIB. II. — Ciod annsa bheil iompacha ag	
co-sheafamh ;	17
CAIB. III. — Gureigin iompacha nobafacha ;	64
CAIB. IV. — Comharan na muinntir neo-	
iompaichte ;	104
CAIB. V. — Truaighe na muinntir neo-	
iompaichte ;	133
CAIB. VI. — Seolai' gu iompacha ;	169
CAIB. VII. — Argumeinte gu iompacha ;	201
— Co-dhunadh an iomlain ;	219
Earail araid do cheannarta theaghlaichean ;	237

N. B. In the following sheets, the quiescent *dh* at the end of words, is generally omitted, when the next word begins with a consonant.— This abbreviation (which never affects the root or etymology of the word,) is often marked with an apostrophe, especially near the beginning, that such as have been in the use of seeing those letters, might be at no loss till they are become familiar to the want of them. The rule of *caol ri caol* has likewise been laid aside in compound words, which can but seldom admit of it. A few other alterations (which it would perhaps be too much to make at once,) would simplify the Galic orthography, and bring it to a near correspondence with the pronunciation.

EARAIL

EARAIL DHURACHDACH

D O

P H E A C A I C H, &c.

---

*Cuire teann do Pheacaich gu pille' ri DIA,
chum bhi air an sàbhaladh.*

A M H U I N N T I R ionmhuin agus ghràdhach, is e mo rùn, mar stiubhard leis am bu mhaith a bhi dileas, a chuibhrionn fein a thoirt do gach aon. Ach mar a bhios iomguin shonraicht' air an Lèigh mu thiomchioll na muinntir is tinne's is cunthartaiche staid; is mar a mhaothaicheas cridhe athar gu h araid oiscionn an leinibh tha dlù do 'n bhàs; is amhluidh tha 'n t àireamh do anama neo-incompaichte 'nar measg-fa 'g iarruidh grad oidheirp a thoirt air an spionadh as an teine, *Iude 23*. Air an aobhar sin is ann orra fo a bheir mi cheud aire.

Ach ciod an argumeint a ghnàthaicheas mi? ciod na briathran a roighnicheas mi?

A

A

A Thighearna, cia leis a chuireas mi iompaidh orra; cia leis a ni mi 'm buidhinn? O nach raibh fios agam! fgriobhainn le deoir; sparrainn gach earail le gul; ghuidhinn orra air mo ghluinibh, is bheirinn dhoibh le dùrachd gach braon dom' fhuil. O cia taingeil a bhithinn nan gabhadh iad os laimh, ann deigh sin uile, aithreachas a dheanadh agus pilleadh!

“ Ach, a Thighearna, cia neo-chomasach
 “ mis' arfon na h oibre fo! Cia leis a
 “ dhrùigheas mi air a chridhe tha mar
 “ chloich! an eirigh na mairbh as an uaigh
 “ air m' iartas? An labhair mi ris na creag-
 “ an, no 'n glaodh mi ris na fleibhtibh,
 “ an dochas gun èisd iad ri m' earailibh?
 “ An toir mis' a fhradharc do'n dall?
 “ c'uin a rinneadh fo riabh le duine? Ach
 “ dhuit-sa, O Thighearna, cha'n 'eil aon
 “ ni ea-comasach: is urra thu feadh cridh'
 “ a pheacaich a bhioradh. Cha'n urra mis'
 “ ach am bogh' a tharruing air thuairmeas;
 “ stiur thus' an t faighead eidir altaibh an
 “ airm-èididh: marbh am peaca, ach sabhail
 “ anam a pheacaich, a thionndas a shùil no
 “ chluas gus na nithe fo a lèugha no eisd-
 “ eachd.”

Mo

Mo bhraithre, ceadaichibh dhomh labhairt ribh mar charaid, gu dileas foar, anns an aon ni is cuidrimiche bhuineas duibh; oir 's e gnothach mor an leabhair fo gèur-mboth-acha thoirt duibh air ur staid; ur n iom-pachadh, agus ur sabhaladh. Cha'n 'eil mi dol a labhairt ribh ann am briathra deas-chainnteach no feolta; cha'n e ur cluas a thoileacha tha idir air m' aire, ach ur 'n anama shabhala: 's ann air ur cridhe, 's cha'n ann air ur cliu tha mi fuirgheadh. Mur faigh mi ur cridhe, ciod sam bith eil' a gheibh mi, tha mi falamh. Mur biodh a mhiannormach ur cluas a thoileacha, sheinn-inn oran eile dhuibh, agus fgeul bu bhinne; chuirinn adhart focair f'ur ceann, is labh-rainn sìth ribh; oir cionnus is urra *Ahab* speis a bhi aige do *Mhicaiah*, bhios “ do “ ghnà a' faisneachd uile mu thiomchìol?” 1 *Rìgh*. xxii. 8. Ach nach “ fearr lotan “ caraid na sòdal baobh? a bhios ri mìodal “ le bìlibh, nuair tha i sealg arson an ana- “ ma;” *Seanr.* vii. 21, 22, 23. agus vi. 26. Nam bithinn a' dol a bhreuga naoidhein, dh'f'heudainn a luafga nachadal le oran fonn- 'ar; ach nuair a thuiteas an leanabh san teine, cha'n fhaoineis mar fo idir a bhios

air aire a pharanta. Tha aobhar agamfa bhi dùrachdach gun amharus, a chionn gu bheil fios agam “ mur eirigh sibhfa ’s mur “ tig sibh leam,” gu bheil sibh cailte gu fiorruith. As eugais iompachaidh cha’n ’eil flàinte sam bith ri fhaotainn. Is eigin domh buadhachadh oirbh no ur fàgail am builsgan truaighe.

Ach ann so tha spairn m’ oibre teachd orm a rìs. “ A Thighearna, tagh thusa clachan “ dhomh as a chladach, 1 *Sam.* xvii. 40, “ 45. Tha mi teachd ann ainm Tighearna “ nan sluagh, DIA armailtean *Israel*.” Tha mi teachd amach mar an t oganach *Daibhidh*, a ghleachd “ cha’n ann ri fuil agus feoil, “ achriuachdranachdaibh, ri cumhachdaibh, “ agus ri prionnfui’ dorchadais an t faogh- “ ail fo,” *Eph.* vi. 12. Air an là ’n diugh buaileadh an Tighearn’ am Philisteanach, as “ thugadh e airm o’n duine làidir” a chum ’s gu faighinn-fa na prìosanaich air falbh as a làmhnan. “ A Thighearna, tagh mo bhria- “ thra, tagh m’ arma; ’s nuair a chuireas “ mi mo làmh ’s a mhàla, thoirt as cloiche “ g’a tilge’, dean thus ’a giulan chum a “ chomharaidh, ’s a sparra, cha’n ann an’ “ clàr-eudainn, 1 *Sam.* xvii. 49. achan’ cridh’

“ a

“ a pheacaich neo-iompaichte, g’a bhuala
 “ chum an làir, cofail ri *Saul* na leaga fona,
 “ *Gnìmh. ix. 4.* Chuir thu mis’ amach, mar
 “ a chuir *Abraham* a sheirbhiseach, *Gen.*
 “ *xxiv. 4.* a fhuir’eadh air anama dh’ ionn-
 “ fuidh do Mhic, mo mhaighstir. O Thigh-
 “ earna, *DHTA* mo mhaighstir, guidheam
 “ ort, foirbhich leam air an là fo, ’s cuir t
 “ aingeal air thoiseach orm a reiteacha mo
 “ fhlighe, *Gen. xxiv. 12.* chum is mar a
 “ naifg feirbhiseach *Abraham Isaac* agus *Re-*
 “ *becca* mu’n do ghabh e fois, gu ceanglainfa
 “ cuideachd *CRIOB* agus anama mo phob-
 “ uil mu’n dealuich sinn r’a chèile.”

Ach tha mi a’ pilleadh air m’ ais ribhfa.
 Tha cuid agaibh aig nach ’eil fios ciod is
 ciall do *Iompacha* no atharracha; ’s is dio-
 mhain toiseacha ri’r comhairleacha gu ni
 nach ’eil fios agaibh ciod e: air an aohhar
 sin feuchaidh mi dhuibhfa *Ciod e Iompacha*
 no atharracha. Tha cuid eile ’g altrum dùil
 ri trocair ge do bhunaich iad san staid am
 bheil iad; agus dhoibhsan feuchaidh mi *Gur*
eigin iompacha. Tha cuid eil’ ann am barail
 fhaoin gu bheil iad air an iompacha’ chea-
 na; dhoibh-san feumaidh mi comharan na
 muinntir *neo-iompaicht’* a leigeil fhhaicinn.

'Tha cuid eil' air nach 'eil eagal uile, o nach 'eil iad ga mhothacha, 's air an aobhar sin tha cadal am barr a chrainn ; dhoibh sin feuchaidh mi truaighe na muinntir *neo-iompaichte*. Tha cuid eil' a' fuidhe fios o nach lèir dhoibh an slighe mach; do'n mhuinntir fo seolaidh mi *Meadhona an Iompachaidh*. Agus fa dheire, chum gach aon neach a bhrosdach, co-dhuini' mi le *Argumeinte gu Iompacha*.

C A I B. I.

A' feuchainn ciod anns nach 'eil Iompacha ag co-sheasamh ; 's a ceartacha cuid mhearachd-an m'a thiomchìol.

THUGA pobul dall *Shamaria* aora do'n ni nach aithne dhoibh, *Eoin* iv. 22. is toga muinntir na h *Aithne* altair “ Do'n “ *DIA* neo-aithnichte,” *Gnìomh*. xvii. 23. tha fios aig gach aon, d'an eol natur an duine, gu feum an inntin an toiseach solus fhaotainn m'am feud an t anam a bhi air iompacha. 'Nis, a chum is guleighisinn mearachdan cuid do dhaoine tha faoil sinn gu bheil iad air an iompacha nuair nach 'eil ; 's gu fograinn eagal agus iomguin cuid eile, tha

tha faoilfinn nach 'eil iad air an iompacha nuair a tha; feuchaidh mi dhuibh natur an iompachaidh, le leigeil fhaicinn duibh ciod na nithe 's nach 'eil, agus ciodn a nithe sam bheil e ag co-sheafamh.

Ann toiseach, feuchaidh sinn ciod na nithe 's nach 'eil e.

1. “ Cha'neaidmheil a chreideimh Chrìos-
 “ duidh a ghabhail oirn fein ann sam bheil
 “ iompacha ag co-sheafamh.” Tha tuille na ainm anns a chreideamh Chrìosduidh. Ma tha 'n t abstol *Polceart*, cha'n ann an' cainnt a tha sin a' co-sheafamh ach an' cumhachd, 1 *Cor.* iv. 20. Nam b' ann fa chreideamh Iudhach agus Phaganach a threigfinn, is anns a chreideamh Chrìosduidh aideacha, bhiodh iompachadh a' co-sheafamh, co na Crìosdui'ean a b' fhearr na muinntir *Shardeis* agus *Laodicea*? aca-so uile bha deagh ainm agus deagh aidmheil, ach a chionn nach raibh ac' ach ainm, tha iad air an dite' le CRÌOSD agus air an sgeith amach, *Taisb.* iii. 1. 16. Nach lionar iad a tha 'g ainm-eachadh ainm an 'Tighearn' Iosa, gidh-eadh nach 'eil a' treigfinn aingidheachd? 2 *Tim.* ii. 19. agus “ a' gabhail os laimh “ eolas a bhi ac' air DIA, ach 'n an oibre

“tha ga àicheadh?” *Tit.* i. 16. Is an gabh DIA riu fo mar fhior aithrich, arson an aidmheil amhain, ge do bhuanaich iad nam peaca? Cha’n ‘eil fo comasach. Nan deana lochran na h aidmheil an gnothach cha raibh na h oighean amaideach air an druid-eadh amach, *Mat.* xxv. 12. Seadh tha sinn a faicinn cha’n e mhàin luchd aidmheil, ach luchd fearmonachai’ Chrìosd, is luchd deanai’ mhiorbhuillean air am fogradh air falbh, a chionn gu raibh iad cuideachd nan luchd deanai’ na h ea-corach, *Mat* vii. 22, 23.

2. “Cha’n e ionnlad an uisge, no suaicheantas CHRÌOSD a ghabhail oirn fein “am baidte’ is ciall do iompacha.” Tha moran a’ giulan suaicheantais CHRÌOSD, nach ‘eil a’ seasamh aig a bhrataich, no ga leantuinn mar an ceannard. Chaidh *Ananias* agus *Sapphira* ’s *Magus* a bhaidte’, co maith ris a chuid eile.

Mo chairde dileas, “Na bithibh air ur “mealla, cha gabh DIA ri fanoid,” *Gal.* vi. 7. Co dhiu ’s ann as ur baidte no ni air bith eile tha ur n earbsa, tha mise ’g innse dhuibh o’n DIA bheo, mata aon air bith agaibh dearmadach air urnaigh, no neo-ghlan

ghlan, no mio-runach, no fanntach, no ana-
caiteach, no fanoideach, no spèiseil mu
dhroch cuideachd, *Seanr.* xiii. 20. ann aon
fhacal, mur 'eil sibh nur Criosdui'ean naomh,
faicilleach, agus fein-àicheil, *Eabh.* xii. 14.
Mat. xvi. 24. cha'n urra sibh bhi air ur
fabhala; ni's lugha na bhios sibh as fo suas
air ur n atharracha 's air ur n ath-nuadh-
acha le h aithreachas.

3. “ Cha'n e giulan neo choireach am
“ fianuis dhaoine tha air a chiallacha le h
“ iompacha.” Cha'n 'eil fo a' toirt barr
air fireantachd nan *Scriobhach* agus nam
Pharaiseach, agus air an aobhar sin cha'n
urr' e ar toirt gu rioghachd Nèimh, *Mat.*
v. 20. Bha *Pol*, mu'n d' iompaicheadh e,
“ neo-choireach a reir na fireantachd a tha
“ fan lagh,” *Phil.* iii. 6. Cha b' urra duine
beum a thoirt da. B' urra 'm fear a dh'
fhireanaich e fein a rà gu raibh e faor o fhoir-
eigin, ea-coir, agus adhaltrus, &c. *Luc.*
xviii. 11. Tha ni eigin a thuille fo agad-fa
ri mhaoidh, air neo, cionnus air bith mar
tha thu 'g ad fhireanacha fein, ni DIA do
dhite. Cha'n 'eil mi idir a' deana tàir air
giulan neo-choireach, ach tha mi toirt rabhai'
dhuibh gun stad aige. Tha ar cleasnas do

DHIA co fhiachuicht' oirn r'ar dleasnas do dhuine. Cha'n fheud sinn da chlàr an lagh' a fgaradh o cheile.

4. “ Cha mhò 's e iompachadh a bhi a' “ coiliona gach dleasnais dhiadhaidh o'n “ taobh amach.” Tha e ro-fhoilleir gu feud coslas na diadhachd a bhi aig moran as eugais a cumhachd, 2 *Tim.* iii. 5. Feudaidh iad urnaigh fhada dheana, *Mat.* xxiii. 14. trasg gu bitheanta, *Luc.* xviii. 12. èisdeachd gu taitneach, *Marc.* vi. 20. dragh is cosdus a chur orra fein ann feirbheis DHIA, *Ifai.* i. 11. 's na dhèigh sin uile bhi nan coigrich do *Iompacha*. Feudaidh duine na dleasnais fhollais fo uil' a choiliona, feadh “ a mhaoin “ air fad a thoirt do na bochdaibh, 's a “ chorp gu bhi air a losga,” 1 *Cor.* xiii. 3. 's na dhèigh sin uile bhi na chealgair.

5. “ Cha'n e iompacha, cuideachd, an “ ceangal sin a tha oilein, cleachda no lagh “ dhaoine, no anocair, a' cumail air truail- “ eachd is coirbdeachd ar natuir.” Tha sinn tuille 's ulla' gu oilein a ghabhail ann riochd gràis: ach nam foghna sin co'n duine b' fhearr na *Iehoasb*? Am feadh a bha *Ieho-iada* an sagart os a cheann, bha e co togarach gu feirbheis DIA 's gu raibh e brosducha nan sagart

fagart fein a leafachadh an Teampuil, 2 *Rìgh.* xii. 2, 7. Ach cha raibh an so ach deagh oil-ein, oir co luath 's a dhealuich am fear-siuraidh a bh' aige ris, leig e fhaicinn nach raibh e ach mar mhada-alluidh air slabhruidh, as thuit e air falbh gu iodhal-aoradh.

6. Ann ath-ghairrid; " Cha'n ann an
 " foillseacha, no'n geur-mhothacha, cha'n
 " ann an cuid atharrachai' no'm pairt leaf-
 " achaidh, ata *Iompacha* ag co-sheasamh." Feudaidd duine bhi air a shoillseacha, 's na dheigh sin uile tuiteam o'n chreideamh, *Eabh.* vi. 4. Bha *Felics* air chrith fui' gheur-mhothacha, *Gnìomh* xxiv. 25. 's leasaich *Herod* e fein ann am moran nithe, *Marc.* vi. 20. Feudaidd am peaca bhi air a dhùsgaleh uabhas agus geur-mhothacha, 's gun bhi idir air a chlaoi' no air a chèusa le cumhachd gràis. Tha moran aig am bheil barail mhaith air an staid, a chionn gu d' fhuair an coguis dùsgadh arson am peacaidh; a' gabhail *geur-mhothachaidh* ann riochd *iompachaidh*. Am beachd na muinntir so bha *Cain* iompaichte, nuair a bha coguis chionntach ga sgiurfa feadh an t saoghail, gus an do thilg e èfein am builsghean ghnòthaiche 's ann dàmhair oibre, *Gen.* iv. 13. 14. Tha cuid eile nam
 barail

barail fein iompaichte, chionn gu do thrèig iad an gnàthacha mi-riaghailteach 's an droch cuideachd, gu do cheannfaich iad cuid d'an an-mianna, 's gu d' fhas iad riaghailteach agus meafarra." Ach feudaidh gu leor a bhi 's an staid fo nach 'eil fathasd air an naomh-acha. "Iarruidh moran dol a-steach do rioghachd neimh," *Luc. xiii. 24.* is tha cuid nach 'eil fada uaipe, *Mar. xii. 34.* 's a tha "ach beag nan Criosdui'ean," *Gnìomh. xxvi. 28.* gidheadh a bhios ann dèigh laimhe air a cheann mu dheire. Tha moran, am fad a bhios an coguis gan sgiurfa, ri urnaigh, ri leugha, ri èisdeachd, is ri strì 'n aghaidh nam peacai' fin is mō dam bheil spèis aca : ach cha luaithe tha'n leoghann a' cadal, na tha iad a' pilleadh ath-bhuailt a dh' ionn-fuidh an aingidheachd.—Co bu chràbhaidh na na h *Iudhaich* nuair a bha làmh DHIÀ air a leagail orra? *Salm. lxxviii. 34. 35.* Ach cha luaithe chaidh 'n amhghar feachad na leig iad DIA as an aire, 's a dhearbh iad gu raibh an creide' cealgach, *rann. 36, 37.* Theaga gu'n do thilg thu mach peaca eigin nach giulaine' do choguis, is gu do sheach-ainn thu gach cionnt' is graineala na cheile san t faoghal, 's gidheadh gu bheil do natur
falach

salach gun bhi fathasd air a ghlana, 2 *Pead.* ii. 20, 22. Feudai' tu meadh luaith' a tharruing gu dealbh gèige, no a'nmhidh, no duine, 's a bhi fad na h uine na luaith: mar sin feudaidh duine neo-iompaicht' a choslas a chaochla' air ioma dòigh, is a natur a bhi fathasd gun mhuthadh.

AN CO-CHUR. Eisdibh mata, O dhaoine peacach, is thugaibh fainear, mar bu mhaith leibh a bhi beo, *Isai.* lv. 3. C'arson a mheallas sibh sibh-fein, is a fhuidhicheas sibh air ghaineamh steidh ur dochais? Tha fios agam gidheadh nach gnothach furas an dochas fo a spionadh uaibh: is eigin da so bhi fearbh leibhsa, 's gun amharus cha'n 'eil e taitneach leamfa. Tha mi dol na chinnseal mar Lèigh a bhiodh a dol a ghearradh aon da bhuill o chaomh-charaid: is eigin da dheana, ge h ann le cridhe goirt, le fuil dheuraich, 's le laimh chrithich. Ach, a bhrathre, tuigibh mi; cha'n 'eil mi ach a leagail sean tighe, (bha ulla' gu tuiteam air ur ceann 's ur brutha fui) chum is gu togainn e ni's maifiche 's ni's fearr, air sheòl as gu mair e gu fiorruith. "Basaichidh dochas a
 "chealgair," *Seanr.* xi. 7. ma sheafas DIA ri fhacal. 'S nach fearr dhuitfa, O pheacaich,

aich, rabha ghabhail na thrà, 's do dhochas faoin agus mealltach a leige' dhiot, na do fhuilean a bhi air am fosgla tuille 's an-moch leis a bhàs, agus thu fein fhaotainn an ifrinn mu'm bheil fios agad c'ait' a bheil thu? Cha bhithinn-fa dileas do t anam mur innsin duit gu bheil thu fathaid am builfg-ean do pheacai' mu's ann as aon do na nithe sin a chaidh a roi-ainmeacha tha t earbsa, Leig le d' choguis labhairt. Cìod a th' agad ri thagradh air do shon fein? An e gu bheil thu giulan suaicheantais CHRISD? gur ann air a dh' ainmichear thu? gur ball da eaglais fhaic-sinneich thu? gu bheil eolas agad air puinc a chreidei'; gu bheil thu riaghailteach ad ghiulan; cùramach mu dhleasnais dhiadhaidh o'n leth amuigh; gu bheil thu cothromach ad ghnothaiche, 's gu raibh mi-fhuaimneas agad ad choinnfeas? Tha mise 'g innse dhuit 'o DHIA nach dean cùis diu fo do lethfgeul a ghabhail aig cathair-breith-anais. Ge maith iad fo uile cha dearbh iad gu bheil thu iompaichte, 's cha'n 'eil iad dìongalt' a chum do fhabhaladh. O! sibhs' uil' aig nach 'eil ach na nithe fo ri thagra, smuainichibh air ur staid, agus grad phillibh, Bithibh dùrachdach ann urnaigh, ann leugha,

leugha, 's nar cridheacha fein a mhion-fhiosfracha. Na gabhaibh fois gus an dean DIA 'n obair iomlan annaibh; oir mur bi sibh air ur n atharrachadh, is daoine caillte sibh.

Ach mas e 's gu bheil a mhuinntir fo teachd gairrid air iompacha, ciod a thachras do'n pheacach ro-aingidh? Theaga nach seall efan air na nithe so, 's nach mo dh' eifdeas e riu; ach ma thuiteas da an leugha no bhi 'n àit' eifdeachd dhoibh, biodh fios aige o'n DIA sin a chruthaich e, gu bheil efan ro-fhad' o rioghachd neimh. Am feud duine bhi riaghailteach agus faicilleach, 's gidheadh gun bhi air iompacha? c' aite mata 'n seas am misgear agus an geocach? Am feud duine cuideachd a ghleidhe' leis na h oigheanglice, 's gidheadh abhi air a dhruideadh amach; agus nach mo gu mor na sin a sgrìofar companach nan amadan?" *Seanr.* xiii. 20. Ma dh' fheudas duine bhi ceart agus cothromach na ghnathaiche, 's gidheadh gun bhi air fhìreanacha le DIA; ciod a thachras duitse, O dhuine thruaigh, g'am bheil do choguis ag innse gu bheil thu cuilbheartach ad dhreuchd, failneach ad fhacal, agus ulla' le teangai' bhreugaich,

gu

gu cothrom a ghabhail air do choimhearfnach? Ma dh' fheudas daoine bhi air an foillfeacha 's air an toirt gu dleasnais dhia-dhaidh a ghnàthacha, 's an deigh sin uile bhi air an call arson fantuinn aca, gun dol air an aghaidh gu lan-iompacha; cìod a thig ribhfa, O theaghlaiche truagha, tha caitheadh ur beatha gun DIA anns an t faoghal? agus ribhfa, O thruaghana peacach, aig nach 'eil DIA ach tearc nùr smuainte; tha co aineolach is nach aithne dhuibh, 's co neo-chùramach is nach aill leibh urnaigh dheanadh? O deanaibh aithreachas is bithibh air ur n iompacha; “ bristibh dhibh ur peacai' le fireantachd;” rachaibh ionnfuidh Chrìosd arson maitheanas agus gràis gu'r n ath-nuadhacha; thugaibh sibh fein a fuas da, chum gluasad maille ris an' naomhachd, air neo cha'n fhaic sibh gu fìorruith DIA. O gu'n eifde' sibh rabhainne DHIA! Na ainm-fan tha mise aon uair eile 'g ur n earalacha. “ Pill-
 “ ibh air mo chomhairle,” *Seanr.* i. 23.
 “ Trèigibh a chuideachd amaideach, is
 “ bithibh beo,” *Seanr.* ix. 6. “ Bithibh
 “ measarra, cothromach, diadhaidh,” *Tit.*
 ii. 12. “ Glanaibh ur lamhan, a pheacacha;
 glanaibh

Caib. I. *Iompacha ag co-sheafsamh.* 17
 glanaibh ur cridheacha sibhs' aig a bheil an
 inntin dhubailte," *Sheum.* iv. 8. " Sguiribh
 do'n olc ; ionnfaichibh am maith a dhean-
 adh," *Isai.* i. 16, 17. Ach ma ghabhas
 sibh air ur na ghaidh, is eigin duibh basacha :
Esec. xxxiii. 11.

C A I B. II.

*A feuchainn ciod anns a bheil IOMPACHA ag
 co-sheafsamh.*

CHA'N fheud mi ur fagail le'r fuilean
 leth fhosgailte, cofail risan a chun-
 naic daoine 'g imeachd mar chraobhan,
Mar. viii. 24. Tha'm facal " prodhaiteach
 arson teasgaisg co maith is arson achafain,"
2 Tim. iii. 16. Air an aobhar sin an deigh
 ur stiura 'n fhad fo ro' choilion cunthart
 agus mearachd, theid mi nis astigh leibh
 ionnfuidh cala' na firinn.

Ann ath-ghairrid mata, tha iompacha ag
 co-sheafsamh ann atharracha iomlan a
 theachd air a chridhe's air a chaithe-beatha.
 Natur agus aobhar an atharrachai' fo bheir
 mi oidheirp air a leige' ris duibh.

I. " 'S e Spiorad DHIA ughdar agus
 fhear-oibreachaidh," 's air an aobhar sin
 theirar

theirear ris “ naomhacha ’n Spioraid.” 2 *Teffal.* ii. 13. agus “ ath-nuadhacha ’n Spioraid Naomh,” *Tit.* iii. 5. Gidheadh cha’n ’eil fo a druideadh amach pearfanna eile na Trionaid ; oir tha’n t abstol a’ teagasg dhuinn buidheachas a thoirt do “ Athair ar Tighearn’ Iosa CRIOST, a dh’ áth-ghin finn,” 1 *Pead.* i. 3. agus tha air a rà gu bheil CRIOST “ a’ toirt aithreachais do Israel,” *Gnìomh.* v. 31. is theirear ris “ an t athair siorruith,” *Ifai.* ix. 6. agus ruinne “ a fhliochd,” agus “ a chlann a thug DIA dha,” *Eabh.* ii. 13. *Ifai.* liii. 10. O cia sona ’n daimh fo ! tha’n Trionaid air fad mar athair aig an nua-chreatair : ach a chionn gu bheil an obair air a h earbfa gu h araid ris an Spiorad Naomh, tha e air a rà gu bheil finn “ air ar breith o’n Spiorad,” *Eoin.* iii. 8.

Uaidh fo chi finn gu bheil an obair fo oiscionn cumhachd duine : “ Tha finn air “ ar gineamhuin, cha’n ann o thoil na feola, “ no o thoil duine, ach o DHIA,” *Eoin.* i. 13. Na smuainich gu brath gu bheil thu comasach air thu fein iompacha : ma b’ aill leat gu tachra fo, na biodh fuil agad ri dheanadh ad neart fein. Is ais-erigh o na mairbh e,

Taisb.

Taisb. xx. 5. *Ephes.* ii. 1. is nua-chruthachadh e, *Gal.* vi. 15. *Ephes.* ii. 10. cha lugha na uile-chumbhachd a tha comasach air, *Ephes.* i. 19. 'S am bheil neart duine cofail ri leithid fo do nithe? Mur 'eil agad ach na deagh bheufan a fhuair thu o natur, guè maith, macant agus stuama', &c. tha thu fathasd ad choigreach do fhior-iompacha: oir is obair oiscionn natuir fo.

2. “Tha da cheann-aobhair aig an obair
 “fo; aon o'n leth-aistigh, is aon o'n leth-
 “amach.” (1.) “Is e'n t aobhar o'n leth-
 “aistigh faor ghràs DHIA.” “Ni h'ann o
 “oibre fireantachd a rinn sinne, ach a reir
 “a throcair fein shabhalaich e finn, le ath-
 “nuadhachadh an Spioraid Naoimh,” *Tit.*
iii. 5. “O thoil fein ghin e finn.” *Sheum.*
i. 18. Tha finn air ar tagha 's air ar gairm
 a chum bhi air ar naomhacha, 's cha'n ann
 a chionn gu bheil naomhachd sam bith
 againn, *Ephes.* i. 4.

Cia taingeil air a shon fo *Peadar*! “Gu
 “ma beannuichte gu raibh DIA agus athair
 “ar Tighearn' Iosa CHRISD, a rinn ar n
 “ath-ghintin, na mhor-throcair,” i *Pead.*
i. 3. 'S cia ulla' bha *Pol* gu faor-throcair
 DHIA aideacha san ni cheudna! “DIA

“ tha faibhir ann trocair, arson a mhor-
 “ ghraidh leis ’n do ghradhaich e finn, cho-
 “ bheothaich e finn maille ri CRÌOSD : le
 “ gràs tha sibh air ur slanucha.” *Ephes.* ii.
 “ 4, 5.

“ (2). Is e aobhar ar n iompachaidh o’n
 “ leth amuigh airidh agus eidir-ghuidh
 ar Slanu’ear bheannuichte.” “ Do dhaoine
 “ ceannairceach fhuair e tiolaca,” *Salm.*
 lxviii. 18. Agus is ann da thrìd-fan ata
 DIA ’g oibreachadh annainn gach nì tha
 taitneach na lathair fein, *Eabh.* xiii. 21. Is
 ann da thrìd-fan ata sinn a’ faotain na h uile
 bheannacha spioradail ann nithe neamhaidh.
Ephes. i. 3. Is efan a rinn eidir-ghuidh
 arson nan daoine taghta mu’n do chreid iad,
Eoin. xvii. 20. Is ann do thoradh a shaoith-
 reach-fan gach duine iompaichte, *Isai.* lii. 11.
 Agus co mhathair a dh’ fhuiling riabh arson
 leinibh uirrid as a dh’ fhuiling CRÌOSD air
 arson-ne ! Gach pian, is spairn, is crà dh’
 fhuiling e air a chrann-cheusaidh, b’ iad
 sin plantaidh ar n ath-ghineamhuin-ne,
Gnìomh. ii. 24. Tha e air a dheana’ na
 naomhacha air arson-ne, 1 *Cor.* i. 30.
 Naomhaich fe e fein (no thug fe e fein
 feachad mar naomh-iobairt) a chum ’s gu
 biodh

biodh mide air ar naomhacha, *Eoin.* xvii. 19. Agus is ann trid ofrail a chuirp-san, aon uair arson na h uile, tha sinn air ar deana naomha, *Eabh.* x. 10.

3. “ Is iad na h ionstrumeinte, leis am
 “ bheil an t iompacha fo ga oibreacha,
 “ ministrealachd an fhocail, agus am focal
 “ fein.” (1.) “ Ann Iosa CHRISD ghin
 “ mise sibh, trid an t foisgeil,” 1 *Cor.* iv. 15.
 Is iad ministeara CHRISD an dream a th’
 air an cur a dh’ fhoisgla fuilean daoine, ’s
 g’an iompa dh’ ionnsuidh DHIA, *Gnìomh.*
 xxvi. 18. (2). Tha sinn air ar n ath-ghin-
 tein le facal na firinn : is e fo a shoillsicheas
 an t fùil, a dh’ iompaidheas an t anam,
Salm. xix. 7, 8. ’s a tha comasach air ar
 deana glic a chum slainte, 2 *Tim.* iii. 15.
 Is e fo an sol neo-thruailli’ leis a bheil sinn
 air ar n ath-ghintean, 1 *Pead.* i. 23. Ma
 tha sinn air ar glana, ’s ann leis an fhocal,
Ephes. v. 26. Ma tha sinn air ar naomhacha,
 ’s ann trid na firinn, *Eoin.* xvii. 17. ’S e
 fo ata ’g oibreacha creideimh ann-a-inn, is
 gar n ath-ghineamhuin, *Rom.* x. 17. *Sheum.*
 i. 18.

Cia mor an spèis bu choir a bhi agaibhsa
 do’n fhocal, O dhaoine naomha ! oir is ann

leis a bha sibh air ar n iompacha? Cia dùrachdach bu choir dhuibhfa bhi ga iarraidh, O pheacacha! oir is ann leis is eigin duibh bhi air ar n iompacha cuideachd; cha'n 'eil meadhon cumainte sam bith ann ach è. Sibhs' a mhothaich a chumhachd ga'r n ath-nuadhach, bithibh toigheach uime 'm fad is beo sibh; bithibh gu brath taingeil air a fhon: ceanglaibh e mur muineal; sgriobhaibh air ur dearnaidh e; taifgibh na'r brolach e, *Seanr.* vi. 21, 22. Nuair a tha sibh ag imeachd, deanadh e ur fliura; nuair a tha sibh a' cadal, deanadh e ur coimhead; nuair a tha sibh a' dùsga, deanadh e cainnt ribh. Abraibh leis an duine naomh *Daibhi'*, cha dio-chuimhnich mi a choidh' t iartais, oir leo-fan rinn thu mo bheothach, *Salm.* cxix. 93. Sibhfa tha neo-iompaichte, leughibh am focal le curam, dlùthaichibh ris an àite 'm bheil e air a shearmonacha le cumhachd; lionaibh na dorfa mar a mhor-bhuidheann easlan, dhal, bhacach, sheargta, a' feithe' ri gluasad an uisge, *Ein.* v. 3. Guidhibh gu tigeadh an Spiorad anns an fhocal: thigibh do'n t Searmoin o 'r glùnaibh; is rachaibh gu'r glunaibh o'n t Searmoin a ris. Cha'n fhàs an fiol mur bi e air uisgeacha le deoir

deoir is le h urnaighean, 's air altrum le cùl-smuainte co maith as le h ul'acha.

4. “ 'Se crìoch an iompachai (no run na
 “ ‘Ti tha ga oibreacha) flaint’ an duine, ’s
 “ gloir DHIA.” Tha finn air ar tagha trid
 naomhachai chum flainte, 2 *Teff.* ii 13. air
 ar gairm, a chum as gu bithemid air ar glor-
 acha: *Rom.* viii. 30. ach gu h araid a chum
 as gu biodh DIA air a ghloracha, *Ifai.* lx. 21.
 gu cuire-mide 'n cèill a chliu, 1 *Pead.* ii. 9.
 's gu bithemid tarbhach ann deagh oibre,
Col. i. 10. O Chrìosduidh! na dio-chuimh-
 nich cìod a chrìoch gus an deachai do
 do ghairm; leig le d' fholus dealra, *Mat.*
 v. 16. leig le d' lochran lasadh, is le d' thor-
 adh a bhi maith, agus pailt, is ann deagh
 am, *Salm.* i. 3 biodh t uile rùn a reir ruìn
 DE, a chum anns gach nì gu biodh efan air
 a ghloracha leat, *Phil.* i. 10.

5. “ 'Se an neach a th' air atharracha mar
 “ fo am peacach taghta, agus sin gu h iom-
 “ lan, na uile cheatfaidh agus chumhach-
 “ dan, na bhallaibh uile 's na inntin.” Cha'n
 e an sean tigh a leafachadh ach a leagail, is
 aitreabh ùr a chur asuas na aite, a nì iomp-
 acha: cha mho is e mìr do eudach ùr a chur
 air an t sean truscan; ach an aitreabh is an

truscan a bhi gu h iomlan nuadh. Tha naomhachd a' ruith ro' cheatfaidh, ro' chridhe, 's ro' chaithe-beatha 'n duine iompaichte. Is duine nuadh e, *Ephes.* iv. 24. nuadh chreatuir. "Tha na h uile nithe " nuadh," 2 *Cor.* v. 17. Tha iompacha a' dol domhain, is a ruigheachd air a chridhe, *Gnìomh.* ii. 37. agus vi. 14. a' tilge gach ni bonn os ceann, is a' fagail duine mar gu b' ann an faoghal eile. Tha e ruith air feadh an duine gu h iomlan, na inntin, na bhallaibh, is na chaithe-beatha anns gach earainn deòth.

1. " 'Na inntin." Tha e ag deanadh atharrachaidh iomlain ann taobh a-stigh. Ann toiseach, tha e 'g atharracha na barail, agus breithneachai na h inntin, air chor as gu bheil an foaghal is gach ni a th' ann mar neo-ni ann fuilibh an duine iompaichte, an coimeas ri DIA 's ri ghloir, *Gnìomh.* xx. 24. *Phil.* i. 20. *Salm.* lxxiii. 25. Fosglaidh e fuile na h inntin, agus " tionndaidh e " daoine o dhorchadas gu solus," *Gnìomh.* xxvi. 18. *Ephes.* iii. 8. 1 *Pet.* ii. 12. An duine nach faca roimhe cunthart sam bith na staid, tha e nis ga fhaicinn fein cailte, cailte gu tur, *Gnìomh.* ii. 37. ni's lugha na
bhios

bhios e air ath-uadhacha le cumhachd grais. Efan a shaoil roimhe nach raibh moran cron fa pheaca, tha e 'nis a' faicinn nach 'eil dorainn sam bith coimeas da: tha e faicinn gu bheil am peaca na ni mi-reufant' eacorch agus ro-ghràineil; air chor as gu bheil eagal is fuath aige roimhe; gu bheil e ga sheachna 's a' teiche' uaithe, is gràin aige feadh dheth-fein arson bhi cionntach ann, *Rom. vii. 18. Job xlii. 6. Esec. xxxvi. 31.*

Nis, a reir an t foluis nuaidh fo, tha caochla inntin agus breathnachaidh aig an duine na bh' aige roimhe: nis is e DIA gach ni l' efan: cha'n 'eil neach aig " air neamh no air thalamh coimeas da," *Salm. lxxiii. 25.* Tha e 'ga' roighneacha ro'n domhan uile; 's fearr leis a chaoi'neas gràdhach na beatha: is solasaiche leis dealradh a ghnùis na ola's fion, is gach teachd-an-tir air an do shocruidh e roimhe sin a chridhe, *Salm. iv. 6. 7.* 'Se fo guth an duin' iompaichte; " Is e n Tigh-
 " earna mo phorsan, a deir m' anam: Co
 " th' agam air neamh ach thusa? 's ni bheil
 " neach air thalamh air a bheil mo chion
 " ach thu. Is e DIA neart mo chridhe, 's

“mo chuibhrionn buan am feasd.” *Salm.* lxxiii. 25, 26. *Tuir.* iii. 24.

San dara h aite, “bheir iompacha do
“dhuine caochla toile, araon a thaobh nam
meadhona agus na criche.” 1. “Tha ’n
“rùn air atharracha,” *Esec.* xxxvi. 26. *Jer.*
xxvi. 33. *Isai.* xxvi. 8, 9. Tha crìoch nuadh
is rùn nuadh aig an duine iompaichte. Tha
nis DIA thar gach ni na aire, ’s cha’n ’eil
fuim aige do ni fan t faoghal coimeas ri
CRIOST a bhi air a chliudhacha leis, *Phil.* i.
20. Tha e ga mheas fein ni’s fona ma chuir-
eas e onoir sam bith air CRIOST, no ma ni
e feirbheis sam bith dha na ghinealach, na
’s na h uile ni eile ’s urr’ an faoghal a thoirt
feachad. Is e’n aon ni sonraicht’ a th’ air
aire ainm Ios’ a bhi air ardacha fan t fao-
ghal, agus sguaban a bhrathar a strìochda
fios uile da sguuibsan, *Gen.* xxxvii. 7.

A leughadair, am bheil thus’ a’ faicinn fo,
’s nach ’eil thu feoruich dhiot fein, an e fo
is rùn duitfa? Stad tamul, agus smuainich
air a ghnòthach chuidreamach fo.

2. “Tha roghainn an duin’ iompaicht’
“air a h atharracha co maith ri run.” Tha
e nis a’ roighneacha flioh’ eile, *Salm.* cxix.
15. The e roighneacha DHIA mar a chuibh-
rionn,

rionn, CHRIOSD mar a Shlanui'ear, is
 naomhachd mar a fhlighe dh' ionnsuidh
 DHIA, *Eoin* xiv. 6. *Rom.* ii. 7. Tha e roigh-
 neachadh Iosa mar a Thighearna, *Col.* ii. 6.
 Cha'n ann arson eigin idir a tha e dol ionn-
 suidh CHRIOSD, mar gu feideadh an doin-
 ionn e; ach tha e gabhail ris le rùn fuidh-
 ichte mar an roghainn is fearr, *Phil.* i. 23.
 is an ni a thogadh e ro' ionmhus an t faoghail
 so uile, ge d' fhaigheadh e'n t iomlan co
 fhad as a b' àill leis. Aris, tha e gabhail
 naomhachd mar a fhlighe, 's a' gluasad na
 ceimibh cha'n ann an aghaidh a thoil, ach le
 togra 's làn-speis di: "Roighnich mi flighe
 " t aitheanta," *Salm.* cxix. 173. Tha e meas
 lagh DHIA, cha'n ann mar a chuing, ach
 mar oighreachd, feadh oighreachd bhith-
 bhuan, *rann* III. Tha e gabhail teisteis DE,
 cha'n ann mar chuibhreach no mar uallach,
 ach mar a sholas is mar a shonnas, i *Eoin* v. 3.
Salm. cxix. 14. 16. 17. Cha'n e mhain gu
 bheil e giulan cuing CHROISD, ach tha e
 ga gabhail. Tha e gabhail naomhachd, cha'n
 ann mar a ni 'n duine tinn deoch-leighis
 dhearbha a's eigin da òl no basachadh, ach
 mar a ghabhas an duine acrach am biadh
 d'am bi speis aige. Cha'n 'eil ùin' air bith

co taitneach leis (nuair tha e nabheachd fein) ris an uine fin a tha e buileachadh ann oibre naomha. 'S iad fo a fholas agus aighear; miann a fhùl agus aoibhneas a chridhe, *Job* xxiii. 12. *Salm.* cxix. 82, 131, 162, 174. agus lxiii. 5. Cuir a nis do choguis chuige dh' fheuchainn an tu fein an duine. O cia fona thu ma's e fo do chor! Ach feuch gu bi thu cùramach agus mion ann an ceafnacha co chuidreamach.

Ann fan treas aite, "bheir iompacha do "dhuine caochla aigne," 2 *Cor.* vii. 11. Tha fo air fad a' ruith ann fruth-chlais nua': tha *Jordan* a nis air a philleadh air ais, is a thruth a' ruith ann aird, ann aghaidh cùrsa natuir.

Is e CRIOSD a dhochas, 1 *Tim.* i. 1. is e fo ionmhas, *Phil.* iii. 8. is ann an fo tha fhuil, is ann an fo tha chridhe. Mar cheann- uiche bhiodh ulla' gu bàfacha san doinn, tha e toileach gach ni tha aige thilgeil thar bord, ma dh' fheudas e ach an aon feud fo a ghleidhe.

Tha a cheud *thogra*, cha'n ann an dèigh òir, ach an deigh gràis, *Phil.* iii. 13. Tha ciocras air na dheigh mar dhuine acrach; tha e ga iarruidh mar airgiod is a' cladhach
air

air a shon mar ionmhus faluichte : b'fhearr leis bhi gràsmhor na bhi faibhir ; b'fhearr leis gu b' e duine bu naomha air thalamh, na gu b' e duine b' fholuimte, b' ainmeala, 's bu chumbachdaiche. Am fad 's a bha e feolar b'i chainnt, O ! nam biodh urram mor agam, is pailteas fìoraìs agus faibhreìs ; nam biodh m' ainmheach air a phaighe', 's teachdan-tìr agam fein is aig mo chuideachd, ann sin bu duine fona mi. Ach a nis tha a ghuth air atharracha : O ! ars' an duin' iompaichte, nam biodh mo pheacaidh air an claidh, nam biodh a leithid sin do thomhas gràis agam, a leithid sin do cho-chomun le DIA, ge d' bhithinn bochd agus fuarach, cha bhiodh umhail agam dheth, mheafainn mi fein am dhuine fona. A leughadair, an i so cànan t anama fa ?

'Tha *aoibhneas* an duine iompaichte air atharracha. Is aoibhneiche leis flighe teist-eis DE na faibhreas mor da mheud, *Salm.* cxix. 14. Tha e " gabhail toil do naomh-
" reachd DHE," cha'n èil aoibhneas air bith aige coimeas do bhi smuainteachadh air CRÌOD, a' mealtuinn a chuideachd, is a faicinn a luchd-muinntir a' foirbheacha.

Tha a *chìram* air a ghlan atharracha ; bha uair

uair a bha a chridhe leagta co mor air an t faoghal as gu bu leor leis mionaide iomallach uin' a bhuileachadh air anam. Ach a nis “ cha'n 'eil cùram tuill' air arson nan aillal,” oir tha a chridh' air a fhocruchadh air an rioghachd. A nis is e 'n aon ni tha cur iomguin air, “ Ciod a ni mi chum as gu “ fabhalar mi?” *Gnìomh. xvi. 30.* Is e chùram fonraicht' anam a thearnadh. O cia taingeil a bhiodh e dhuit nan cuire' tu as amharus e mu thiochìol fo !

Tha *eagal* air atharracha mar an ceudna: *Eabh. xi. 25. 27.* Aon uair cha raibh ni sam bith a' cur uirread eagail air ri call a mhaoìn no urram no toil-inntin a chairdean, is tuit-eam fa dhiomb dhaoine cumhachdach ; cha raibh ni air bith a b' eagalaiche leis na iomra chluinntin air pèin, no bochdainn, no mìchliu : ach a nis tha na nithe fo faoin na fhuilibh an coimeas ri eas-onoir no diomb DHIA. Cia faicilleach a tha e gluasad mu'n faltair e air rib, no mu'm faigh e tuisleadh ! Tha *eagal* air an cònuidh, tha e fealltuin roimhe 's na dhèigh ; tha fhuil air a chridhe, 's tha e gu bitheanta ga tilgeil thar a ghual-ainn, mu'n glacar e uair sam bith le peaca, *Salm. xxxix. 1. Seanr. xxviii. 14. Eccles. ii.*

14. Tha e fuidh oillt ma thuiteas da uirread as smuainteach air fabhar DHIA a chall; is e fo an aon ni tha eagal bais aige roimhe, *Salm. li. 11. 12. agus cxix. 8.* Cha'n èil ni fan domhan a chràidheas e co mor ri smuainteach' air dealacha ri CHRISD.

Tha a *ghaol* a' ruith ann am mùtha rathaid.
 “Chaidh mo ghaols' a chèufadh!” ars' *Ignatius* a' labhairt mu thiomchìol CHRISD.
 “Ise fo mo ghràdhfa,” ars' an leannan, *Cain-tic. v. 16.* 'S cia mòr an folas leis a bheil *Augustin* gu bitheant' a' dortadh amach a ghraidh air CHRISD? “Faiceam thu, O
 “fholuìs mo shùl! Thig, O aoibhneis mo
 “spioraid. Deaicam ort, O bheatha m'
 “anama. O nochd thu fein domh, mo
 “mhor-àgh, is mo làn-chofhurtachd; mo
 “DHIA, mo bheatha, 's uile ghloir m'
 “anama. Leig dhomh t fhaicinn, O
 “mhiann mo chridhe. Leig dhomh do
 “ghleidhe, O ghaoil m' anama. Leig
 “dhomh do ghlaca, leig dhomh do mheal-
 “tuinn, O fhir-nua-phofda neamhaidh.”

Tha a *bbròn* cuideachd a' ruith arfon mutha aobhair, 2 *Cor. vii' 9. 10.* Sealla da pheacai', 's do CHRISD air a cheufadh,

a's gann a dhruidheadh air roimhe, cia goirt a tha eud anois a ruigheachd a chridhe!

Tha *fhuath* air ghòil, is a chorruih a' lafadh ann aghaidh a pheacaidh, *Salm.* cxix. 104. Cha'n 'eil faighidin aige ris fein; tha e ga mheas fein mar amadan, is a' meas ainm air bith tuille's maith air a shon, nuair tha fhearg air a dufga suas ann aghaidh a pheacaidh, *Salm.* lxxiii. 22. *Seanr.* xxx. 2.

A nis mata "dean thusa cò'ra ri d' "chridhe fein," is feuch ciod an taobh tha t aigne 'm bitheantas a' ruith, is do chridh' ag aomadh, am bheil no nach 'eil e ionnfuidh DHIA ann CRIOSD ofcionn gach aon ni eile. Tha, gun amharus, dufgadh aigne, grad agus laidir, r'a fhaotainn gu tric ann an cealgoirean, aig a bheil natur buailteach d'a leithid sin do thiomadh: agus, air an lainh eile, tha na naoimh iad-fein as eugais an aigne mhothachail fo, far am bheil an natur ni's maille's ni's do-dhùsgaidh. Is i cheist mhor am bheil an inntin is an toil gu daingean air an focrachadh air DIA, tha gach ni eile o'm bheil fùil againn ri bheag no mhor de bhuannachd: 's ma tha'n t aigne gu treibh-dhìreach a' leantuin na roghainn fo ge nach 'eil e co laidir no mhothachail as
bu

bu mhaith leinn, cha' n 'eil ag nach 'eil an t atharracha flainteil.

2. Tha'n t iompacha iomlan “ air feadh “ nam ball uile.” Na buill a bha roimhe nan ionstrumeinte do'n pheaca, tha iad a nis nan foithiche naomh am beo-theampul CHRIOSD, *Rom.* vi. 16. I *Cor.* iii. 16. An t *fuil* a bha roimhe fo luaineach, macnufach, ardanach, sanntach, tha i nis, cofail ri fuil *Mhuire*, ri bron ofcionn a peacaidh, *Luc.* vii. 38. a' dearcadh air DIA na oibre, *Salm.* viii. 3. a' leughadh fhocail; *Gnìomh.* viii, 30. a' fealltuinn a fìos agus a fuas arson diol-deirce 's cuspaire trocair, is arson cothrom agus fàth feirbheis air bith a dheana do'n Tighearna.

A *chlùas*, a bha roimhe fo fòsgailte do ghairman Aibhisteir, is aig nach raibh uirread' speis do ni sam bith as a bh' aice do chò'ra falach agus faoin, is do ghàire 'n amadain, tha i nis air a fuaigheal ri dorus tighe CHRIOSD, is fòsgailte da theagasg. Tha i 'g rà “ Labhair, a Thighearna, oir tha do “ sheirbhiseach ag eifdeachd;” is tha ciocras orra 'n deigh fhocail mar an' deigh uifge, 's ga mbiannacha ni's mo na'n teachd-a-tìra bheathaicheas e, *Job* xxiii. 12. “ni's mo “ na mhill 's a chir-mheala,” *Salm* xix. 10.

“ An

An *ceann*, a bha làn do innleachda foagh-alta, tha e nis air a liona le nithe eile, 's air a fhocrachadh air toil DIA, *Salm.* i. 2. agus cxix. 97. Na *smuainte* 's an cùram a tha ga liona, 's ann mu *Dhia* thoileacha 's mu'n pheaca sheachnadh a tha iad gu h'àraid air am bnileachadh.

A *chridhe*, bha lan do an-mianna gràineil, tha e nis air fàs na altair chubhrai', far am bheil teine gràidh do DHIA air a ghleidhe 'n cònuidh beo; 's o'm bheil gach aon la iobairt urnaigh agus molaidh, maille ri tùis athchuinge naoimh, bith-urnaigh agus of-naich', a fìor dhol suas, *Salm.* cviii. 1. agus cxix. 20. agus cxxxix. 17, 18.

Tha *bheul* air fàs na thobar beatha, a *theanga* mar airgiod taghta, 's a *bhilidh* a beathaca moran, o'n tha 'nis a cho'ra air a dheana blasda le gràs, *Col.* iv. 6. is am beul air a ghlanadh o choluadar falach, o mhiodal, o bhòfd, o bhreugan, o mhionnan, o chùl-chàine, bha aon uair a' bristeadh amach nan lafraichean o'n ifrinn sin a bha fa chridhe, *Sheum.* iii. 6, 7.

An *sgornan*, a bha roimhe mar "uaigh
"fhosgailte," *Rom.* iii. 13. tha e nis a cur amach dea'-bholadh urnaigh agus naomh-choluadar,

choluadar, is tha 'n duin' a' labhairt an teangaidh eile, eadhon an cànuin *Chanaain*, is a' ghabail an tlachd is mo ann a bhi labhairt mu DHIA, mu CHRISD, is mu fhaothal eile. Tha bheul a' cur ann ceill gliocais, agus is i theanga (th' air fàs na trompaid airgid a chliudhachadh a Chruthai'ir) a ghloir, is am ball a's fearr da bhallaibh.

A nis fo far am faigh thu 'n cealgair fàilneach. Labhraidh e, theaga, mar aingeal, ach tha a chridhe fanntach, no duais an eaf-ionracais na laimh; no ma tha a làmh glan, tha chridhe làn do fhalchar, *Mat. xxiii. 27.* làn do chùram mi-laghail, do anmianna neo-claoidhte, do uabhar agus do mhi-run. Theaga, mar iomhaigh *Nebuchadnefair*, gubheil, *a cheann do dh'òr*, gubheil moran eolais aige; ach tha chafan do *chreidh*, tha aigne faoghalta, tha intinn talmhai, tha ghiulan feolar. Lean ann diomhair e, 's gheibh thu a lorg ann leth-rathad eigin peacach; cha'd atharraich each an cuid do nithe.

3. Tha'n t iompacha iomlan “ air feadh “ a chaithe-beatha 's a ghiulain.” Tha 'n duine nuadh ag imeachd an slighe nuadh, *Ephes. ii. 2. 3.* Tha a choluadar air neamh, *Phil. iii. 20.* Cha luaith' a ghairmeas CHRISD,

le ghràs eifeachdach, na ni efan air ball a leantuinn, *Mat.* iv. 20. Nuair tha DIA a' toirt da cridhe nuadh, 's a' scriobhadh a lagh air inntin, tha efan air ball a' gluasad na fhlighe 's a' coimhead aitheanta, *Esec.* xxxvi. 26, 27.

Ge d' raibh peaca ann fathasd, gidheadh “ cha'n 'eil uachdranachd aige ni's mo os a “ *cheann,*” *Rom.* vi. 7, 14. “ tha thoradh “ aige chum naomhachd,” *Caib.* vi. 22. Is ge d' fhaigh e ioma' tuille, gidheadh is e lagh na beatha agus Ios' a tha e ag fìor-leantuinn, *Salm.* cxix. 30. *Eabb.* xii. 2. is tha speis aige do aitheanta DHIA air fad, is a choinnseas a' gabhail fuim do na peacaidh is lugha 's do na dleasnais is fuaraiche, *Salm.* cxix. 113. Tha fhailinn agus an-mhuinneachd fein nan leth-trom air anam: cofail ris an fmuirnein a bhios ann fùil duine, genach 'eil e ach beagtha e ro-dhraghail. (O dhuine! 'm bheil thu ag leughadh fo, 's gun thu sealltainn astigh air t anam le fein-cheafnacha?) Cha'n 'eil am fìor-aithreach na aon duine san eaglais, is na dhuin' eil' aig an tigh; naomh air a ghluinibh agus carach na bhùth agus na ghnothaiche; cha toir e deachamh a' mionnt' agus cuimin

an dòchas gu diol sin arson dearmaid a dheanadh “ air nithe cud-thromach an lagha, “ ceartas agus trocair;” cha ghabh e os laimh bhi diadbaidh nuair tha e leigeil thairis a dhleasnais do dhaoine, *Mat. xxiii. 14.* ach tha e pilleadh o uile pheacaidh, is a’ coimhead uile orduigh DHIA, *Esec. xviii. 21.* ’s ge nach urr’e fo a dheana gu foirfe, gidheadh tha e ga dheana gu dicheallach agus gu treibh-dhireach; gun cheadacha dha fein aon sam bith dhiubh a bhristeadh, *Rom. vii. 15.* A nis tha speis aige do’n fhocal, tha e dùrachdach ann unaigh, is tha e fosgladh a laimhe ’s a tarruing amach anama do’n fhèumach agus do’n acrach, *Rom. vii. 22. Salm. cix. 4. Isai. lviii. 10.* Tha e bristeadh air falbh a pheacai’ le fireantachd, “ agus “ aingidheachd le trocair a nochda do na “ bochdan,” *Dan. iv. 27.* Tha dea’ chionnfeas aige, toileach a bheath’ a chaithe gu cubhaibh anns na h uile nithe, *Eabh. xiii. 18.* ’s è fein a ghleidhe gun oilbheum araon a thaobh DHIA agus dhuine.

An fo a ris chi thu mi-fhallaineachd moran do luchd aidmheil, a tha gam meas fein nan Crìosdui’ean maith. Tha iad bristeach an san lagh, *Mal. ii. 9.* a toirt fainear

nan dleasnas is àraide s' is ufa, ach cha'n 'eil iad a' dol ro' an obair gu h iomlan: tha iad, mar bha *Ephraim* o shean, 'cosail ri aran nach deach' a thionnda, *Hof.* vii. 8. Theaga gu faigh thu iad faicilleach nan cainnt, is cothromach nan gnothaiche, 's gidheadh gu'n faothair air bith a chur orra fein ann obair na diadhachd; agus mu thiomchìol iad fein a cheasnacha 's an cridh' a riaghla, cha'n aithne dhoibh cìod is ciall da. Gheibh thu iad coilionta san t fearmoin, ach lean iad gu'n teaghlaiche 's ann sin chì thu gur beag aire th'aca air ni sam bith ach an faoghal: no ma tha feorta rathaid ac' air aora nan teaglaichibh, lean iad gu'n seomar uaigneis, is chì thu'n sin gur beag an suim d'an anam. Theaga gu bheil càileigin do choslas diadhuidh orra, 's gidheadh nach 'eil iad a' cur frèin r'an teangaidh is mar sin gu bheil an diadhachd uile diomhain, *Sheum.* i. 26. Theaga gu bheil iad a' cleachdainn urnaigh araon nan teaghlaichean agus nan seomraichean, am follas agus an diomhair, ach lean iad gu'm bùthaibh agus gu'n gnothaiche, 's an sin gheibh thu iad a' gnathacha bhreug, no foill eigin eile gu cothrom a ghabhail air an coimhearfnach. Mar so gheibh thu'n

cealgair

failneach anns gach earrainn da umhlachd.
—An deigh na h uirread a rà mu thiom-
chìol na muinntir a th' air an *iompacha*,
feuchamid a nis.

6. “*Co uaidh a tha fin a' toinndadh, agus
co ionnsuidh.*”

1. Is iad na nithe fin om bheil finn a'
tionnda san iompacha fo, am peaca, an t
Aibheister, an faoghal, agus ar fireantachd
fein.

Ann toiseach, *am peaca*. Nuair a tha
duin' air iompacha, tha e cur cùl gu bràth
ris a pheaca; seadh, ris gach uile pheaca,
Salm. cxix. 128. Ach gu sonraichte r'a
pheacai' fein, is gu h araid ris a pheaca bu
toighiche leis, *Salm. xviii. 23.* Is e'm peaca
tha dufgadh a dhiomb agus a chorruich,
2 Cor. vii. 11. Is e fo cuideachd a tha
dufgadh a bhròin, ga leon agus ga lot. Tha
e ga mhothacha mar lann na thaobh, no
mar bhior na fhùil. Tha e caoidh agus a'
gleachd fuidhe, 's ag glaodhach gu goirt,
Och is duine truagh mise! Cha'n 'eil uallach
air bith is truime leis na a pheaca, *Salm. xl.*
12. Nan tuga DIA dha a roghainn, ghabh-
adh e os laimh trioblaid air bith fhulang air
ghaol bhi faor o pheaca: tha e ga mhothacha

fo mar chloich ghèir na bhròig, a tha ga lot agus ga chrà gach ceim a tha e fiubhal.

Mu'n d' iompaicheadh e bha barail fhaoine aig' air a pheaca. Mar a rinn *Uriah* air uan dh' àraich e na uchd e; " dh' altruim e suas e, agus dh' fhàs e maille ris." Ach air do **DHIA** a shuilean fhosgla le iompacha, tha e ga thilgeil uaithe le grain, *Isai.* xxx. 22. Nuair a thig atharracha flainteil air duine, tha geùr mhothachadh aige cha'n e mhàin air cunthart, ach mar an ceudn' air gràinealachd a pheacaidh; agus O, cia durachdach a ghuidhe ri **DIA** gu biodh e air a ghlanadh! Tha grain aige dheth fein arson a pheacai', *Esec.* xxxvi. 31. Tha e ruith a dh' ionnfuidh **CHRIOSD**, is ga thilgeil fein san tobar-ghlanaidh sin a tha arson peacaidh agus neo-ghlaine, *Sechar.* xiii. 1.

Tha'n duin' iompaichte, le uile chridhe, a' gleachd agus a' cogadh an aghaidh a pheacai': tha e gu tric air a sharuchadh, ach gu brath cha strìochd e, 's cha leag e fios arma; ach cuiridh e cath maith a chreidei' co fhad as is beo e. Is urr' e maitheanas a thoirt da naimhdean eile, 's urr' e truas a ghabhail diu, is urnaigh a dheanadh as an leith, *Gnìomb.* vii. 60. ach an so cha ghabh

e ri rèite, tha e leagta ri dioghaltas : cha choigil a fhùil is cha chaomhainn a lamh, ge d' bhiodh e dha mar laimh dheis no mar fhuil deis. Biodh e na pheaca prodhaiteach no solafach, no cliuteach am measg a chairde faoghalta, gidheadh is fearr leis a phrodhait, an solas, agus an cliu fo chall, na ceadacha dha fein buanachadh am peaca sam bith le fios da, *Luc. xix. 8.* Cha nochd e baigh no cairdeas air bith ri aon pheaca : c'ait air bith an tachair e ris tha e ga chronacha 's a' cur na aghai', gun fhailt air bith aige ri chuir air is fearr na “ 'N d' fhuair mi thu, O “ mo namhaid !”

A leughadair, an raibh do choguis a'g a h obair am feadh a bha thu sealltuinn thairis air na briathra fo ? An do chnuasaich thu na nithe fo ann a d' chridhe ? An do leugh thu 'n leabhar *an taobh astigh*, a dh' fheuchainn am bheil na nithe fo do rìreadh mar fo ? Mur d' rinn thu fo, leugh na nithe fo a rìs, is thoir air do choguis labhairt, agus innse' dhuit gu foilleir an i no nach i fo do staidfa.

An do “ cheus thu 'n fheoil, le h aigne 's le h an-mianna ;” 's an d'rinn thu cha'n e mhain do pheacaidh aideachadh, ach mar

an ceudn' an treigfinn? an treigfinn gu buileach ad rùn is ad dhùrachd, agus an feachnadh ann ad chaithe-beatha; gun bhi cionntach ann aon air bith dhiu le d' dheoin no le fios duit? Mur d' rinn thu fo, cha'n 'eil thu air t iompacha fathasd

San dara h aite, tha sinn a' pilleadh *on Aibhisteir*. Tha iompacha a' ceangal an duine laidir, a' toirt uaidh arma, a tilgeil amach airneis, agus a' pille' dhaoine o chumhachd an Abhisteir a dh' ionnfui DHIA, *Gnìomh. xxvi. 18.* Roimhe fo, cha luaith e a smèideadh an t Abhisteir le mheur ris a pheacach, gu ghairm gu cuideachd olc, gu cluiche chronail, no gu folas gràineil; na dheanadh e air ball a leantuinn, “ mar “ an damh a dh' ionnfuidh a chasgraidh, “ is mar an t amadan gu smachdachadh a “ chip; mar a dheifricheas eun a chum an “ rib, is gun fhios aige gur ann chum a “ bhàis ata e.” Ach an deigh bhi air iompacha' tha e toirt feirbbeis do mhaighstir eile, 's a' gabhail mutha rathaid, 1 *Pead. iv. 4.* tha e falbh agus a' teachd air smèide' CHRISD, *Col. iii. 24.* Air uairibh feudai' *Satan* a chas fhaotainn an fàs, ach da dheoin cha bhi e na thràill aige ni's faide. 'Tha e feachantach

feachantach air gach rib is buaire, 's air fhaicill an aghaidh innleachdan an Aibhisteir: anns gach nì tha eùd aige roimhe, eagal gu toir e uair air bith oidheirp air, no gu faigh e tèum air. Tha e “gleachd ri
 “uachdranachdaibh agus ri cumhachdaibh,” *Ephes.* vi. 21. Tha shuil an cènuidh air a namhaid, ⁊ *Pead.* v. 8. is tha e ri faire anns gach dleasnas, a chum as nach faigh a namhaid greim air.

San treas aite tha sinn a' pilleadh o'n ⁊ *saoghal*. Roimh' iompachaidh's e 'n saoghal aig a bheil a bhuai'. Tha duin' a' strìochdadh an dara cuid do Mhammon no da dhear chliu fein; no tha “barrachd graidh aige do shòlas na th' aige do DHIA,” 2 *Tim.* iii. 4. So far am bheil freamh ar truaighe o'n cheud leaga; tha aomadh ar cridhe dh' ionnsuidh a chreutair nì 's mo na dh' ionnsui' DHIA, 's tha sinn a' toirt do'n chreutair an spèis, an earbfa, agus am meas sin bu chubhai' dhuinn a thoirt do DHIA na aonar, *Rom.* i. 25. *Mat.* x. 37. *Seanr.* xviii. 11. *Jerem.* xvii. 5.

Ach tha gràs an iompachaidh a' cur gach nì ceart a rìs. Tha e cur DHIA san rì-chathair, agus an t saoghail aig stòl a choise,

Salm. lxxiii. 25. Tha e cur CHRIOSD ann fa chridhe, 's an t faoghail fa chois, *Ephes.* iii. 17. *Taisb.* xii. 1. Is amhluidh a deir *Pol*, “tha mis’ air mo cheufa do’n t faoghal, “agus an faoghal dhomhsa,” *Gal.* vi. 14. Roi’ ’n atharracha fo b’ i aon iomguin, “Co “nochdas duinn (do nithe ’n t faoghail fo) “aon ni maith?” Ach a nis tha e feinn mutha ceileir, “A Thighearna, tog thusa “dealra do ghnuis ormfa,” ’s biodh coirc is fion is fochairean an t faoghail fo aig a a mhuinntir leis an aill, *Salm.* iv. 6, 7. Roimhe fo, bha miann is toil-inntin a chridhe fan t faoghal; agus is e b’ òran da ’n fin, “Anam, gabh t fhois; ith, ól, is “bi fubhach; tha gu leor do mhaoin agad “air a thasgai’ suas arson ioma bliadhna.” Ach a nis shearg fo uile, “’s cha’n ’eil “aill’eachd air bith ann gur fiuleis iarruidh.” Air an aobhar fin tha e feinn le Salmadair binn *Israel*, “Ni m’ anam uail fan Tigh- “earna; ’s e DIA cuibhrionn m’ oighr- “eachd; thuit mo chrannchar an aite aoibh- “neach, agus is breagha m’ oighreachd.” Tha e ga mheas fein sona, ’s a’ deana gairdeachais na DHIA, *Salm.* xxxiv. 2. *Tuir.* iii. 24. ’s cha’n ’eil ni sam bith eile comasach

Caib. II. *Iompacha ag co-sheasamh.* 45
 comasach air a thoileacha. Sgriobh e
diombhanas agus briste cridhe air gach aon toil-
 inntin shaoghalta, *Ecles. i. 2. aolach agus,*
calldach air gach nì oirdheirc air thalamh,
Phil. iii. 7, 8. Is iad beath' agus neo-
 bhaf'orachd air am bheil e nis ann tì *Rom.*
ii. 7. Tha e dian-fhire' gràis agus gloir, is
 ann tòir air a chrùn air nach tig smal, *1 Cor.*
ix. 25. Tha a chridhe leagt' air DIA iarruidh,
1 Chron. xxii. 19. agus *2 Chron. xv. 15.* Air
 tùs agus thar gach aon nì, tha e 'g iarrui'
 rioghachd DHE agus fhircantachd-fan; is
 cha'n 'eil diadhachd na fhuilibh nì's mò mar
 nì faoin, ach mar an nì is ro-chuidrimiche.
Mat. vi. 33. Salm. xxvii. 4.

A nis mata, dean stad beag, is feall an
 taobh astigh dhìot. Ciod ris am mo do
 ghnothach-fa na so? Nach 'eil thu gabhail
 os laimh gu buin thu do CHRIOSD ach nach
 'eil thu toirt geill do'n t faoghal; Seadh
 nach 'eil thu gabhail tuille spèis agus tlachd
 fan t faoghal na ann-fan? Nach 'eil thu ga
 d' mhothacha fein nì's funntaiche 's nì's
 toilichte nuair tha'n faoghal a' dol leat mar
 do mhiann, is tu air do chuartacha le folas-
 aibh talmhair', na nuair a tha thu air dol a
 thaoibh gu urnaigh agus smuainte 'n

diamhair, no gu feitheadh air DIA na fhocal agus na aora? Cha'n 'eil comhar' air bith is cinntich' air neach a bhi fathasd neo-iompaichte, na nithe 'n t saoghail a bhi 'n uachdar na thogra, na speis, agus na mheas, 1 *Eoin. ii. 15. Sheum. iv. 4.*

An cridhe gach neach ata fìor-iompaichte, 's ann aig CRÌOSD a tha 'n uachdranachd. Cia ionmhuin leis an neach sin ainm? Cia cubhrai' leis a bhola? *Caint. i. 3. Salm. xlv. 8.* Tha ainm Ios' air a ghearradh air a chridhe, *Gal. iv. 19.* 's air a thasgai mar cheanglachan mirr (mar luibhean cubhrai') na bhrollach, *Caint. i. 13, 14.* 'N a bheachd-fan, cha'n 'eil an onoir ach aile, 's cha'n 'eil an fùgradh ach cuthach; is thuit Mammon asios, cofail ri *Dagon* roimh' an àirce, riabh o'n chaidh CRÌOSD air mhodh flanteil a leige' ris da. 'S e fo a chlach phrifeil do'n fhìor iompachan, 's e fo ionmhus, 's e fo a dhochas, *Mat. xiii. 44, 45.* 'S e fo a ghloir, "Is leamfa mo ghradh, " agus is lefan mise," *Gal. vi. 14. Caint. ii. 16.* O, 's aoibhneiche lefan gur urr' e ràdh, Is leamfa CRÌOSD, na ge d' fheudadh e ràdh, Is leamfa an rioghachd, Is leamfa na h *Innsean.*

Sa cheathramh aite, tha sinn a' pilleadh *o'r fireantachd fein.* Mu'n iompaichear duine, 's i oidheirp e fein a chòdacha le dhuilleaga-sìge fein, *Phil.* iii. 6, 7. *Gen.* iii. 7. 's a shlànacha le oibre fein, *Mic.* vi. 6, 7. Tha e ullà' gu earbs' a dheanadh as fein, *Luc.* xvi. 15. agus xviii. 9. gu fhireantachd fein a fhèide suas, agus gu ftriachda do fhireantachd DHE, *Rom.* x. 3. Ach bheir iompacha dha mutha inntin; tha e 'nis a tilgeil air falbh fhireantachd fein mar bhroineig fhalaich, *Isai.* lxiv. 6. A nis tha e bochd na spiorad; *Mat.* v. 3. ga dhìte 's ga chafaid fein, *Rom.* vii. a' faicinn gu foilleir gu bheil e "ainnifeach agus truagh, " agus bochd, agus dall, agus lomnochd." *Taisb.* iii. 17. Tha e faicinn faoghal do aingidheachd seadh na nithe naomha; tha e faicinn nach 'eil ach falchar na fhireantachd fein as an raibh e deana bun, is cha ghabhadh e os laimh arson mìle faoghal a bhi air fhaotainn innte tuille, *Phil.* iii. 4, 7, 8, 9. Tha mheùr do ghnath air a leòn, *Salm.* li. 3. air a pheacaidh, air uireasuibh. Tha nis meas mor aig' air fireantachd CHRISD: tha e faicinn an fhèum a th' aig air CHRISD anns gach aon dleasnas, araon chum

chum a phearsa 's a dheanadas fhìreanacha. Cha'n urr' e bhì beo as eugais; cha'n urr' e urnaigh a dheanadh as eugais. Is eigin do CHRÌOSD dol maille ris, ar neo cha'n urr' e teachd an lathair DHIA: tha thaice ri laimh CHRÌOSD, nuair a tha e ga fhrìochda fein an tigh an Tighearna: tha e ga mheas fein mar dhuine caillt' as eugais: tha a bheatha falaichte 's a' fàs ann an CRÌOSD, mar fhreamh craoibhe tha faotainn beatha 's daighneachaidh o'n talamb. Roimhe so, bu sgeul faoin fhuar leis iomra mu CHRÌOSD, ach a nis cia taitneach leis a chluinntin! Tha e nis a' glaodhach, mar a rinn an fhianuis, "Uam gach ni ach CRÌOSD."

An deigh fhaicinn *co uaidh* tha sinn a' pille', feuchai' sinn a nis *co ionnfuidh*.

1. Ionnfuidh DHIA an Athar, a Mhic, is an Spioraid Naoimh.

2. Ionnfuidh lagh, ordui'ean, agus flighe CHRÌOSD.

Cha'n 'eil duin' air bith do rìreadh air a naomhacha gus am bi a chridhe air a fhocruchadh air DIA thar gach ni, 's an roighnich e efan mar a chuibh-ionn agus ard-mhaith. Is iad na briathra so is cainnt do chridhe a chreid'ich; "Is tusa o DHIA

" mo

“ mo chuibhrionn,” *Salm. cxix. 57.* “ Ni
 “ m’ anam uailh san TIGHEARNA.” *Salm.*
xxxiv. 2. “ ’S ann uaithe-san a thig m’
 “ fhurtachd; is e mhain mo charraig is mo
 “ fhlaointe, ’s e mo thearmunn daingean. Is
 “ ann an DIA tha mo fhlaointe ’s mo ghloir;
 “ is e carraig mo neart agus mo chathair
 “ dhidein.” *Salm. lxii. 1, 2, 5--7. & xviii. 1, 2.*

An aill leat a chur ionnfui’ na deuchainn,
 am bheil no nach ’eil thu air t iompacha?
 Nis mata thuga t anam is gach ni tha ’n
 taobh astigh dhiot fainear:

An do roighnich thu DIA arson do shon-
 ais agus t oighreachd? C’ ait a bheil toil-
 inntin do chridhe ag co-sheafsamh? Cia
 uaidh tha thu faotainn an t solais is mo?
 Thig mata, ’s le *Abraham* “ tog a fuas do
 “ shuil gu deas agus gu tuath, gus an ear
 “ agus gus an iar;” seall mu’n cuairt duit,
 ciod a b’ fhearr leat fhaotainn do na bheil
 air neamh no air thalamh a chum do dheana
 fona? Nam tuga DIA dhuit do roghainn
 mar a thug e do *Sholamh*, is gu’n abradh e
 riut, mar a thuirt *Ahasuerus* ri *Ester*, “ Ciod
 “ a nis is aill leat, agus ciod i t ath-chuinge,
 “ ’s biaidh i air a dconacha dhuit?” *Ester v.*
 3. Ciod a dh’ iarra tu? Imich gu gàrradh

an t Solais, agus tionail gach luibh chubhraidh as fìn; an deanadh iad fo do thoileachadh? Imich gu tigh-storais *Mhammoir*, agus luchdaich thu fein co trom 's a shanntaicheas tu as fìn: Falbh cuideachd gu lùchairt na h onorach, is faigh urram agus cliù mar dhaoine mora na talmhainn: An deanadh aon diu fo, no iad fo uile do thoileacha, 's a thoirt ort thu fein a mheas ad dhuine fona? Na'n deana, tha thu gu deimhin feolar fathaid agus neo-iompaichte. Ach mur deanadh, imich ni 's faide; gabh seal-la do bhuaidheanna oirdheirc DIA; do fhaibhreas a throcair, do mhorachd a chumhachd, agus do dhoimhne do-sgrùdaidh a naituir uile-fhoghainntich. An e fo is fearr tha teachd air do cheairt, 's is mo tha ga d' thoileachadh? Am bheil thu 'g ràdh, "Is
 " maith a bhi fan aite fo?" *Mat. xvii. 4.*
 " Ann fo togai' mi mo phailliunn;" ann fo gabhai' mi gu brath cònuidh. Am fearr leat dealacha ris an t saoghal uile na ris fo? Ma 's feadh, tha chùis gu maith eidir thu fein agus DIA. Is fona thu, O dhuine, is fona thu gu raibh thu riabh air do bhreith: ma 's urra DIA do dheana fona, fona cha'n fheud thu gun a bhith; oir dh' aidich thu

'n TIGHEARN' a bhi na DHIA dhuit, *Deut.* xxvi. 17. Am bheil thu 'g rà ri CRÌOSD, mar thuirt e san ruinne, "Biaidh t athair-fa " na athair dhomh-fa, 's do DHIA-fa na " DHIA dhomh-fa." *Eoin* xv. 17. So far am bheil an dealacha eidir an cealgair agus an creidèach. An cealgair cha ghabh am feafd a thàmh agus fhois ann DIA: cha lugha na gràs agus iompacha bheir air duine fo a dheana, 's a leighifeas truaighe an leagai', leis a chridh' a thionnda o iodhalbhreige dh' ionnfuidh an DIA bheo, 1 *Theff.* i. 9. A nis a deir an t anam, "A THIGH- " EARNA, cia dh' ionnfui' theid mi? A- " gadfa tha briathra na beatha mairthean- " naich," *Eoin* vi. 68. Ann fo focruichidh an t anam is gabhaidh e fois. O, cia mor aoibhneas ri faicinn a choir air DIA! Tra chi e fo, tha e 'g rà, "Pill gu d' shuaimh- " neas, O m' anam, oir bhuin an 'TIGH- " EARNA riut gu ro-shaibhir," *Salm.* cxvi. 7. Seadh tha e ullà' gu feinn mar a rinn *Simeon*, "A Thighearna, ceaduich a nis do d' shear- " bhant triall ann sith," *Luc.* ii. 29. is ag rà le *Iacob*, nuair a dh' ath-bheothaich eadh a chridhe aofda leis an sgeul ait a thainig g'a ionnfuidh, "Is leor e," *Gen.* xlv. 28. Nuair

a chi e gu bheil aige DIA ann an cumhanta ri dol g'a ionnfuidh, "is e fo uile " fhlaite, agus uile mhiann," 2 Sam. xxiii. 5.

A dhuine, an i fo do staid-sa? Am bheil fìofrachadh agad air na nithe fo? Ma tha, "is beannuicht' thu o'n TIGHEARNA:" bha DIA 'g oibreachadh annad; ghabh e greim air do chridhe le cumhachd grais an iompachaidh, air neo cha bhiodh a chùis mar fo.

Tha 'n duin' iompaicht' a' pille' gu Iosa CRIOST, an t aon eidir-mheadhonair eidir DIA agus duine, 1 Tim. ii. 5. 'S i obair-san ar toirt a dh' ionnfui' DHIA, 1 Pead. iii. 18. Is e an t flighe dh' ionnfuidh an Athar, Eoin xiv. 6. an aon dorus air am feud sinn dol a-steach, Eoin x. 9. an aon mheadhon gu bhi beo, an aon rathad, an aon ainm air a thoirt fui na neamha, leis am feud sinn a bhi air ar sabhala, Gnìomh. iv. 12. Cha'n 'eil fùil aig an duin' iompaichte ri flainte o neach air bith ach efan na aonar, air am bheil e ga thilge' fein le làn-earbfa, mar gu tilge' duin' e fein air a mhuir le lamhan sgaoilte.

"Ann fo, ars' am peacach iompaichte,
" gabhai'

“ gabhai’ mise do mhifneich mi fein a
 “ thilge’, ’s ma theid mi am mugha, theid
 “ mi am mugha; ma bhàfaicheas mi, bà-
 “ faichidh mi san àite fo.” Ach, a THIGH-
 “ EARNA, na leig thusa dhomh bàfacha fui
 “ fhùil íochdair do throcair.—Na h iarr
 “ orm t fhagail, no pilleadh o bhi d’ lean-
 “ tuinn,” *Rut.* i. 16. Ann fo tilgidh mi mi-
 fein; ge d’ bhuail thu mi, ge d’ mharbh
 thu mi, cha charuich mi air falbh o d’ dho-
 rus, *Job* xiii. 15.

Mar fo earbaidh an t anam truagh e fein
 ri CRIOSD, is leanaidh e ris gu dileas agus
 gu daingean. Mu ’n d’ iompaicheadh e bha
 CRIOSD fuarach na fhuilibh, is bha tuill’
 air’ aig air fhearann, air a chairdean, agus
 air a mhalairt, na airfan, *Mat.* xxii. 5.
 Ach a nis tha CRIOSD mar a theachd-an-tir
 dha, nach feud e sheachna; mar aran lath-
 ail, is mar bheatha da anam agus da chridhe,
Gal. ii. 20. ’S e a rùn fuidhichte gu biodh
 CRIOSD air ardachadh ann, *Phil.* i. 20. Bha
 uair a thuirt a chridhe, cofail riu-san a dh’
 fheoruich do’n bhean-nua phosda, “ Ciod e
 “ do ghràdhfa ni ’s mo na neach eile?” *Gaint.*
 v. 9. Bha tuille tlachd aige na chuideachd
 fhùgaich, na chluiche chronail, agus na sho-

las talmhai', na bh' aige 'n CRÌOSD. Mheas e diadhachd mar ni falamb, agus a solas mar fhaoin-bhruadar. Ach a nis "'s e dha-
 " fan a bhi beo CRÌOSD." Tha e cur an neo-brìgh gach ni air an raibh mor-mheas aige, "arson ro-oirdheirceiseolais CHRÌOSD, *Phil.* iii. 8.

Tha am fìor iompachan a' gabhail ris an iomlan do CHRÌOSD : tha spèis aige cha'n e mhain do dhuais, ach mar an ceadna do ob-air CHRÌOSD, *Rom.* vii. 12. cha'n e mhain do shochairibh, ach do uallach CHRÌOSD mar an ceadna. Tha e toileach cha 'n e mhain an t arbhar a bhualadh, ach a chuing a thar-ruing cuideachd : tha e gabhail air fein aitheanta CHRÌOSD ; feadh, agus crann-ceùsai' CHRÌOSD maille riu, *Mat.* xi. 9. agus xvi. 24.

An duine nach 'eil glan iompaichte cha'n aill leis ach pairt do CHRÌOSD. Tha e toileach a bhi air a shabhala leis, ach cha'n aill leis a bhi air a naomhacha. Tha spèis aige do shochairean, ach cha'n 'eil meas aig air pearfai' CHRÌOSD. Tha e mar gu b' ann a roinn CHRÌOSD ; a' roinn oiseagan agus a shochairean. Is failinn san steidh fo ; is mearachd ro-chunthartach e : Co sam bith

le 'n ionmhuinn anam, biodh e air fhaicill roimhe; is mearachd millteach e, mu 'n d' fhuair sibh gu bitheanta rabha; 's gith-eadh tha e fathasd ro choitcheann. Tha Iosa na ainm taitneach, ach cha'n 'eil daoine' "a' gradhachadh a'n Tighearna Ios' ann "trei'-dhireas," *Ephes. vi. 24.* Cha ghabh iad e mar tha DIA ga thairgse "gu bhi na "Phrionnfadh agus na Shlanui'-ear," *Gnìomh. v. 31.* Tha iad a sgaoile' nan nithe sin a chuir DIA cuideachd, oifige Rìgh agus Sagairt: seadh, cha ghabh iad flainte o CHRÌOSD mar tha e ga tairgse; tha iad an so ga roinn o cheile. Is e guth gach duine iad a bhi air an teanadh o fhulang, ach cha'n 'eil iad idir co dùrachdach a dh' iarrui' teanaidh o pheacacha. Bu mhaith leo an anam a bhi sabhailt', ach bu mhaith leo an an-mianna bhi fàsuichte cuideachd. Seadh, tha moran a' deana roinn an so a rìs; tha iad toileach cuid d' am peacaidh a threigfin, ach cha'n fhàg iad uchd *Delilah*, 's cha toir iad dealacha dan leannan *Herodias*. Cha'n urr' iad a bhi garg ri fuil dheis no ri laimh dheis; is eigin do'n TIGHEARNA "maith-
"eanas a thoist doibh san ri so," 2 *Rìgh. v.*

O bithibh an-bharra faicilleach fa chùis fo ; tha ur n anama 'n earbsa ris. An duine tha do rìreadh iompaichte, tha e gabhail CHRIOSD gu h iomlan, mar a tha e, gun chur ris, a thoirt deth, no chumail air ais uaithe. Tha e toileach CRIOSD fhaotainn air a chumhnanta fein, feadh air chumhnanta sam bith. Tha e toileach CRIOSD ga riaghladh, co maith agus CRIOSD ga fhabhaladh. Tha e 'g ràle *Pol*, “ A Thighearna, “ cìod is aill leat mi' a dheana ? ” *Gnìomh*. ix. 6. ni sam bith, a Thighearna : tha mi 'g am chur fein ad bhuil, thoir dhomh aon chumhnant is aill leat, *Gnìomh* ii. 37. agus xvi. 30.

2. Tha 'n duin' iompaicht' a' pilleadh a dh' ionnfui' lagh, ordui'ean agus flighe CHRIOSD. An cridhe fin a bha aon uair fuathach mu na nithe fo, 's nach b' urr' an cuibhreach a ghiulan, tha nis an speis is mo aige dhiu, 's tha e gan roighneacha chum a stiura gu bràth is a riaghla, *Salm*. cxix. III, III2.

Tha ceathair nithe, tha mi toirt fainear, a tha DIA 'g oibreachadh anns gach fìor iompachan, a thaobh lagh agus flighe CHRIOSD, leis am feud sibh ur staid aithneach

neacha ma bhios sibh dileas do'r n anama fein; agus air an aobhar sin biodh ur fùil gu dil air ur cridhe, nuair a tha sibh gan leugha no gan eisdeachd.

1. “Tha ’n inntin a’ gabhail gu deonach
 “ ri lagh agus flighe CHRIOSD, is gam meas
 “ air gach doigh co-thromach agus reusan-
 “ ta,” *Salm. cxix. 112, 128, 137, 138.*
 Tha’n cridh’ a’ gabhail tlachd do fhlighe
 DHIA, ’s le gràin a’ cur air cùl gach fuath
 bha aige dh’ i riomhe sin. Na briathra sin
 a bha cruaidh leis riomhe fo, tha e nis gam
 meas “ naomha, cothromach agus maith,”
Rom. vii. 12. Cia mor an speis a bh’ aig
 Daibhi’ do lagh DHIA! ’s cia ait e cur an
 ceill a chliu, ’s ga mholadh, araon arson a
 natuir oirdheire agus a thoraidd iongan-
 taich! *Salm. xix. 8,—10, &c.*

2. “Tha ’n cridhe ’n geall air eolas fhao-
 “ tainn air an iomlan do thoil CHRIOSD,”
Salm. cxix. 124, 125, 169. agus xxv. 4, 5.
 Is e rùn an duin’ iompaichte gun aon pheac-
 a bhi falaicht’ air, is gun bhi ain-eolach
 air aon dleasnas tha fiachuicht’ air. ’S i
 guidhe dhurachdach a chridhe, “ATHIGH-
 EARNA, mata flighe olc sam bith “ annam,
 “ leig thusa ris domh i. An ni sin nach

“ aithne dhomh, teagaisg thusa domh ; ’s
 “ ma rinn mi aingidheachd, cha dean mi
 “ mar sin ni’s mò.”—An duine nach ’eil
 glan-iompaichte, tha e ain-eolach da dheoin;
 2 *Pead.* iii. 5. cha’n ’eil toil aige teachd
 ionnfuidh an t foluis, *Eoin* iii. 20. Tha e
 toileach am peaca so no’m peac’ ud eil’ a
 ghleidhe, ’s air an aobhar sin cha’n ’eil
 tlachd aige fios fhaotainn gur peac’ a th’ann
 is cha’n fhosgail e ’n uinneag a leigeil astigh
 an t foluis. Ach tha’n cridhe iompaichte
 toileach eolas fhaotainn air an iomlan do
 lagh a THIGHEARNA, cìod air bhith fhar-
 fuingeachd, *Salm.* cxix. 18, 19, 27, 33, 64,
 66, 68, 78, 108, 124. Gabhaidh e gu h
 uile-thoileach ris an fhacal a leigeas ris da
 aon dleasnas air nach raibh aire no eolas
 aige riomhe, no bheir sealla dha air aon
 pheaca nach raibh e roimhe ag leirsinn,
Salm. cxix. 11.

3. “ Tha rùn faor agus fuidhichte na h
 “ intinn ann geall air flighe CHRÌOSD, a
 “ roghainn air uile fholas a pheacaidh,
 “ agus air foirbheas an t faoghail,” *Salm.*
 cxix. 103, 127, 162. Cha’n airc no eigin
 idir a tha ’g aontachadh a thoile, ’s cha mhò
 is smuainte grad no obann a tha ga h athar-
 racha;

racha; ach le rùn fuidhichte agus faor tha e gabhail flighe CHRIOSD mar a roghainn, *Salm.* xvii. 3. agus cxix. 30. Ni 'n fheoil, tha e fìor, cuid ar-amach, ach biaidh an toil an cònuidh a' miannacha lagh agus riaghailt CHRIOSD, air chor as nach 'eil na nithe fo nan uallach dha idir, ach nan fòlas, i *Eoin* v. 3. *Salm.* cxix. 60, 70. Nuair a tha 'n duine mi-naomh a' fìubhal ann flighe CHRIOSD mar gu biodh e'n cuibhreachaibh no'n geimhlibh, tha efan ga dheana fo gu reidh furasda, *Salm.* xl. 8. *Ier.* xxxi. 33. 's a meas lagh CHRIOSD mar a fhaoirfe, *Salm.* cxix. 32, 45. *Sheum.* i. 25. Tha e toilichte le maife na naombachd, *Salm.* cx. 3. agus tha 'n comhara fo aige do ghnà ann fein, “ Gu b' fhearr leis (nam faigheadh e “ a roghainn) an caithe-beatha bu tinne 's “ bu naomha bhi aige, na bhi san inbh' a “ b'airde 's a b' uarramaich' air thalamh,” i *Sam.* x. 26. “ Chaidh le *Saul* buidheann “ dhaoine, a bhean DIA r'an cridheachan.” Nuair a bheanas DIA ri cridheachan a dhaoine taghta, tha iad air ball a' leantuinn CHRIOSD, *Mat.* iv. 22. agus (ge d' tha iad air an tarruing) ruithidh iad gu h ait na dhiaigh, *Gaint.* i. 4. is tairgidh iad gu toil-

each iad fein gu feirbheis an TIGHEARNA, 2 *Chron.* xvii. 16. ga iarrui' le'n uile mhiann, *caib.* xv. 15.—Tha fheum fein ann Eagal, ach cha'n e idir is prìomh-aobhar do umhlachd a chridhe naomha. Cha'n ann a dh'ain-deoin a tha CRÌOSD a' riaghladh a luchd-muinntir; 's ann a tha e na Rìgh air pobul toileach. Tha iad trìd a ghràis-san uile-thoileach ionnfuidh a sheirbheis, agus ga deanadh o roghainn; cha'n ann mar thrailleacan, ach mar am mac no bhean, o ghradh agus o thogradh intinn. Ann aon fhacal, is e lagh DHIA gaol an duin' iompaichte, *Salm.* cxix. 159, 163, 167. a mhiann, *rann.* 5, 20, 40. a fhòlas, *rann.* 77, 92, 103, 111, 143. agus cuis a bhith-smuainte, *rann.* 97, 99. agus, *Salm.* i. 2.

4. “Tha aomadh a chridhe 'n cònuidh “gu aitheanta DHIA a choimhead,” *Salm.* cxix. 4, 8, 167, 168. Is e cùram gach aon latha d'a bheatha gluasad maille ri DIA. Tha a rùn mor, agus oidheirp maith, ge d' tha e teachd fada gairrid. Cha lugha na bhi foirfe tha air aire. 'S e so a tha e 'g iarrui', 's e so a tha e 'g oidheirpeacha. Cha ghabhadh e os laimh stad aig tomhas air bith do ghràs gun bhi glan-shaor do pheac-

Caib. II. *Iompacha ag co-sheasamh.* 61
a, 's coiliont ann an naomhachd, *Phil.* iii.
11, 14.

An fo feudar failinn a chealgair fhaicinn:
Cha'n 'eil do dhèigh aige-san air naomhachd,
mar thuirt aon araid, ach nam faigheadh e
drochaid a dheana dh'i ga thoirt a dh' ionn-
fuidh neamh; is cha'n 'eil e 'g iarrui' dh'i
ach dìreach uirread as a nì ghnòthach. Ma
gheibh e na dh' fhoghnas ga thoirt do
neamh, cha'n 'eil tuille uaithe. Ach efan
a tha do rìreadh iompaichte, tha spèis aige
do naomhachd air a son fein, *Salm.* cxix.
97. *Mat.* v. 6. is cha'n ann amhain arson
neamh. Cha leor leis uirread as a dh'
fhoghnas gu thearnadh o ifrinn; tha e 'g
iarruidh an tomhais is airde tha na chomas
ruigheachd air: is cha'n e mhain gu bheil e
ga iarruidh fo, ach tha e cuideachd ga shìor-
oidheirpeacha. Ciod i mata do fhlighe-sa,
's ciod an rathad a tha t aomadh? An i
diadhachd t obair, an i naomhachd do ro-
chùram? *Rom.* viii. 1. *Mat.* xxv. 16. *Phil.*
i. 20. Mur i, tha thu fada gairid air bhi
fìor-iompaichte.

AN CO-CHUR. Agus an e 'n t iompacha
fo air an raibh sinn a labhairt e sin a's eigin
a bhi againn, mu'm feud sinn a bhi air ar

fabhaladh? Ionnsuich mata uaithe fo,
 1. Gur “cughann an geata, ’s gur ai-
 “leathan an t flighe tha treoracha dh’ionn-
 “fuidh beatha.” 2. Nach ’eil iadfan ach
 “tearc a tha ’g amas orra.” 3. Gu bheil
 feum air cumhachd diadhaidh chum peacach
 air bith iompachadh air mhodh slainteil a
 dh’ionnsuidh Iosa CHRISD.

Guidheam ort mata, co air bith thu tha
 ga leughadh fo, no ga eisdheadh, tionndaid do
 fhùil ort fein an taobh astigh. Cìod a deir
 do choguis? Nach ’eil i ga d’ theuma? Nach
 ’eil i ga d’ chràdh? An i fo do bharail, an
 i fo do roghainn, an i fo do shlighe air an
 raibh sinn ag iomra? Ma ’s i, tha chùis
 ceart. Ach nach ’eil do chridhe ga d’ dhèite,
 ’s ag innse dhuit gu bheil a leithid fo no
 leithid fo do pheaca, ris a bheil thu cleachda-
 ta, ’n aghaidh do choguis? Nach ’eil e ’g
 innse dhuit gu bheil a leithid fo ’s a leithid
 fo do cheilg fhalaichte sa bheil thu cionn-
 tach? A leithid fo no leithid fo do dhleas-
 nas air a bheil thu deana dearmaid.

Nach ’eil do choguis ga d’ ghiulan gu d’
 fheomar, gu d’ ionad uaigneach, agus ag
 innse dhuit cia tearc is faoin an sin urnaigh,
 leughadh, agus fèin-chèasnachadh? Nach ’eil i

ga d' ghiulan gu d' theaghlach agus a feuchainn duit cia dearmadach thu 'n sin air earail DHIA, 's air anama do chloinne 's do sheirbhiseach? Nach 'eil i ga d' tharruing gu d' bhùth, gu d' dhreuchd, is a' feuchainn duit ann sin diomhaireachd aingidheachd eigin ris am bheil thu cleachdta? Nach 'eil i ga d' ghiulan gu t ionada fùgrai, 's a' toirt a' d' chuimhe na cuideachd a bha thu gleidhe'; na h ùine bha thu struidheadh, is nan tàlantan a bha thu ag mi-bhuil-eacha? Nach 'eil i ga d' tharruing gu d' fheomar uaigneis, agus a' leigeil fhaicinn duit nithe tha falaicht' o fhuilibh dhaoine, 's aithnichte dhuit fein amhain agus do DHIA?

O choguis! dean do dhleasnas. Ann ainm an DIA bheo, tha mi 'g àithne dhuit thu dheana do dhleasnais. Dean greim air a pheacach, glac e, cuir an fàs e, leig ris a chunthart da. Ciod! an e gu bi thu rèidh ris, no gu gabh thu leis am fad as a bhua-naicheas e na pheaca? Duisg, O choguis! Ciod is ciall duit, O chadalaiche? Ciod so! Am bheil thu gun aon achasan ad bheul? Ciod so! an leig thu do'n anam thruagh so bàsacha na neo-churam, gun fuim do DHIA

no do shiorruitheachd, is tusa, gun smid as do bheul, a' fantuinn ad thosd? Ciod fo! an leig thu dha sìth bhi aige 's e dol air aghai' na pheaca? O mofgail ort fein, eirigh, dean t obair! Labhair mar shearmonaiche na uchd, glaodh amach, na caomhainn: tog afuas do ghuth mar thrompaid: na biodh fuil an anama fo air iarraidh air do laimhsa.

C A I B. III.

A feuchainn gur eigin IOMPACHA no bàsacha.

THEAGA gu bheil thu ulla' gu rà, ciod is ciall do'n iomairt fo? 's gu iongantais a gabhail c' arson a tha mi ga d' leantuinn co dùrachdach, a' cumail fuaim na haon chaithream fo gun tàmh ad chluais, gu feum thu "aithreachas a ghabhail 's a bhi " air t iompacha," *Gnìomh. iii. 19.* Ach is eigin domh a rà ruit mar a thuirt *Rùth ri Naomi*, "Na h iarr orm t fhagail, no pil- " leadh o bhi ga d' leantuinn," *Rut. i. 16.* Nam bu ghnothach faoin a bhiodh air m' aire, cha bhithinn co dùrachdach. Nam feuda tu bhi air do shabhala mar a tha thu leiginn leat gu toileach. Ach am b' aill leat gun iomguin a bhi orm, nuair a tha mi

ga d' fhaicinn ulla' gu bafacha? Mar is beo 'n DIA sin a tha mise na fhianuis, cha'n 'eil an dòchas is lugha agam aon aghaidh agaibh fhaicinn gu bràth ann neamh, mur bi sibh air ur n iompacha. Tha mi gu tur a' call mo dhùil ri'r flainte, ni's lugha na ghabhas sibh os laimh pille' gu h iomlan, agus sibh fein a làn-thoirt suas do DHIA, ann naomhachd agus ann nuadhachd beatha. An dubhairt DIA "gu deimhin deimhin mur bi sibh" air ur breith a rìs, cha'n fheud sibh "rioghachd DHE fhaicinn," *Eoin. iii. 3.* is an ioghna leibh na dheigh sin gu bheil ur ministeirean ri saothair ach gus am beirthear sibh? Na biodh iongantas oirbh mis' a bhi' sparra naomhachd oirbh co teann, no mi bhi co toileach iomhaigh DHE fhaicinn air a tarruing oirbh: as eugais fo, riabh cha deachaidh, is gu bràth cha d' theid aon neach a' tigh do rioghachd neimh. An t iompacha sin air an raibh sin ag iomra, cha tomhas ard e air a bheil cuid do Chrìosdui'ean is naomha na cheil' a' ruigheachd: cha'n eadh, gach aon anam a bhios air a fhabhala, 's eigin da bhi gu h iomlan air atharrachadh air an dòigh fo.

Tha air innse' mu thiomchioll *Romanaich*
oirdheirc

oirdheirc nuair a bha e greasadh le gràn do'n bhaile re am gort, is a bha 'n sgioba leasg gu feola re doininn, gu dubhairt e. "Is " feumaladh ar turas na ar beatha."—Ciod an ni a shaoileas tus' is feumala? Am bheil t aran feumail? Am bheil do bheatha feumail? Is mor is feumala na sin t iompacha. 'S e fo gun amhárus an aon ni feumail. An coimeas ris fo, cha'n 'eil do mhaoin feumail; feudai' tu a reic uile arson na cloiche ro-phrifeil fo, 's buannachd mhor a bhi agad na dheigh sin, *Mat. xiii. 46.* Cha'n 'eil do bheatha feumail; feudai' tu dealacha ri arson *CHRIOSD*, is buannachd an-bharr a bhi agad cuideachd. Cha'n 'eil do chliu feumail; oir feudai' tu mi-chliu fhaotainn arson *CHRIOSD*, is gidheadh a bhi fona; feadh moran ni's fona na bhiodh tu as eagus, i *Pead. iv. 14. Mat. v. 10, 11.* Ach tha t iompacha co feumail as gu bheil do fhlaite no do dhamna fionnui' an crocharis. Is nach 'eil e ro-ìomchuidh ann an cùis co chuidreamach grad shealltuinn mu'n cuairt duit. Ris an aon ni fo, tha do shonas no do thruaighe fad uile shiorruitheachd ann earbfa.

Ach feuchai' mi ni's mionaidiche co
feumail

feumail is a tha e dhuit iompachadh, o na cuig nithe fo leanas; oir as eugais fo, *sa cheud aite*, “Tha do bhith an diomh-
“anas.” Nach mor am beud thu bhi gun fheum air bith annad; a’ t uallach air an talamh; a d’ mhi-mhaife sa chruthacha? Gidheadh is i fo do staid gu bràth gus an iompaichear thu, oir gus sin cha fhreagair thu chrìoch gus an deachai’ do chruthacha. Nach ann air son toil DIA a tha thu, ’s a bha thu air do chruthacha? *Taisb. iv. 11.* Nach d’ rinn e air a shon fein thu? *Seanr. xvi. 4.* An duin’ thu, ’s am bheil reusan agad? Nach smuainich thu mata co uaith’ agus c’ arson a fhuair thu do bhith. Amhaire air an dealbh a thug DIA do d’ chorp, agus feoruich dhiot fein, ciod a chrìoch mu’n do chruthaich DIA ni co iongantach? Thoir faineas ceatfaidh oirdheire agus arda t anama: ciod an t aobhar mu’n do bhuilich DIA ort talanta co prìseil? An ann a chum thu fein a thoileacha, ’s t an-mianna shàf-ucha? ’N do chuir DIA daoine, cofail ri golain-ghaoithe, dh’ ionnsuidh an t saoghail, gun ghnothach air bith ach a thional beagan do bhiorainn is do chrè, a thogail an neadan, a dh’ àrach an sliochd, agus

an sin a bhi g imeachd ? Bha na cinnich fein a' faicinn ni b' fhaide na so. Am bheil thu fa co " uabhasach agus co miorbhuilleach " air do dhealbh," *Salm. cxxxix. 14.* is nach 'eil thu smuaineachadh agad fein, gu cinnteach gur ann arson crìch' aird agus oirdheirc eigin a chaidh do chruthacha ?

O dhuine ! cuir do reusan ear tiota fa chathair. Nach mor am beud gu biodh creatuir co oirdheirc air a chruthacha 'n diomhanas ? Gu deimhin mur freagair thu chrìoch gus an deachai' do chruthacha tha do bhith ann diomhanas, feadh ni's measa na bhi 'n diomhain.

1. Tha do bhith ann diomhanas. Tha duine neo-iompaichte cofail ri inneal-ciùil grinn aig a bheil gach aon da theuda briste, 's as an gleus ; is eigin do Spiorad an De bheo gach ni leafacha 's a ghleusa le cumhachd na hath-ghineamhuinn, is le oibreachadh a ghrais, air neo cha bhi ann a d'urnaigh ach donnalaich, is cha bhi feirbheis no moladh air bith a bheir thu feachad binn an cluasan an Ti is airde, *Ephes. ii. 10, Phil. ii. 13, Hos. vii. 14, Isai. i. 15.* Tha gach aon do d' cheatfaidh agus do d' chumhachdan co truailli' na'n staid naturra, 's nach

urr' thu feirbheis thaitneach a thoirt do'n DIA bheo gu bràth, gus am bi thu air do ghlanadh o oibre marbha. *Eabh. ix. 14. Titus i. 15.*

An duine tha mi-naomhaichte cha'n 'eil e comasach air feirbheis a thoirt do DIA : (1.) Cha'n 'eil eolas aig' air an obair; tha e co ain-eolach air feirbheis as a tha e air facal na fireantachd, *Eabh. v. 13.* 'Tha cuid dhìomhaireachd ann an cleachdainn co maith as ann an teagasg na diadhachd : a ris cha'n aithne dhoibhsan nach 'eil air an ath-ghintean diomhaireachd rioghachd neimh, *Mat. xiii. 11. 1 Tim. iii. 16.* An leugh an duine nach d' ionnsuich riabh litir; no'n cluich efan aig nach raibh clar-ciùil na laimh riabh fathaid? Cha mho na fin is urra 'n duine naturra feirbheis thaitneach sam bith a thoirt do'n TIGHEARNA. Is eigin da 'n toiseach a bhi air a theagasg o DIA, *Eoin. vi. 45.* air a theagasg gu urnaigh, *Luc. xi. 1.* air a theagasg gu buannachd, *Isai. xlviii. 17.* air a theagasg gu imeachd, *Hof. xi. 3.* air neo cha'n aithne dha ni air bith dhiu fo a dheana gu ceart no gu taitneach. Is mar a tha e gun eolas arson na h oibre, tha e cuideachd (2.) gun neart air a fon. Cia lag

lag a chridhe! *Esec.* xvi. 30. Air ball tha e
 fgèth: “ ‘an t fàbaide, cia tuirfeach i?”
Mal. i. 13. Tha e “ gun neart,” *Rom.* v. 6.
 feadh marbh ann am peaca, *Ephes.* ii. 5.
 ’S mar a tha e ain-eolach agus ea-comasach
 air an obair fo, is amhlui’ cuideachd a tha e
 (3.) gun togradh air bith aige ga h ionnfui’.
 “ Cha’n ’eil iarruidh aige eolas fhaotainn
 air flighe DHIA,” *Iob.* xxi. 14. Cha’n ’eil
 eolas aig’ orra, ’s cha’n ’eil spèis aige dhith,
 no toil eolas fhaotainn orra, *Salm.* lxxxii. 5.
 (4.) Cha’n ’eil innleachd no ionstrumeint
 iomchuidh aig’ arson na h oibre. ’S co
 fhuras do dhuine clach chruaidh a shnaighe’
 gun acuinn, no tigh a thogail gun chungaidh,
 as feirbheis thaitneach air bith a dheanadh
 as eugais gràsan an Spioraid. Ma’s ann
 arson cliu dhaoine no faoin-ghloir a bheir
 finn feachad dèirce, cha’n ’eil ar feirbheis
 taitneach le DIA, oir cha’n ann o grà dhasan
 a tha i fruthadh. Agus ciod a th’ ann an
 urnaigh a bheoil, gun ghràs ann fa chridhe,
 ach colann anns nach ’eil anam? Ciod am
 feum a th’ ann an aidmheil ar peacai’ mur
 ann o bhròn diadhaidh agus o aithreachas
 neo-chealgach a tha i teachd? Ciod am
 feum a tha nar n uile ath-chuinge, mur ’eil
 iad

iad air am beothacha le dùrachd naomh, is a' fruthadh o bheo-chreideimh ann am buaidheanna 's ann an geallana DHIA? No ciod am feum a tha nar moladh agus nar buidheachas, mur 'eil e teachd o ghradh is o thaing do DHIA, 's o'n fhior-mhothachadh' aig ar cridhe air a thiolaca 's air a throcair? Air chor as gu bu co mhaith dhuit fuil a bhi agad ri cainnt o na clachan, reusan o na brùidean, no coiseachd o na mairbh, as fùil a bhi agad ri feirbheis air bith naomh agus thaitneach do DHIA o dhuine neo-iompaichte. Nuair ata chraobh olc, cionnus a dh' fheudas am meas a bhi maith? *Mat. vii. 18.*

2. Gun iompacha, tha do bhith nì's measa na bhi 'n diomhanas. Tha 'n t anam neo-iompaichte na aite-cumail no na chrò aig na h uil' eùn neo-ghlan, *Taisb. xviii. 2.* na uaigh lan do thruaill'eachd agus do fhalchar, *Mat. xxiii. 27.* na chairbhinn ghràineil, air ghluasad le cnuimhibh, is air lòbha le fàmh breun'gus nach feudar teachd am fagus, *Salm. xiv. 3.* O staid uabhasach! Nach 'eil thu fathasd a' faicinn t fheum air atharracha? Nach cuireadh e mulad air duine na naomh-shoithichean òir a bha 'n
teampul

teampul DHIA fhaicinn air an tionnda gu cupain mhifge, 's air an falacha le iodhal-aoradh? *Dan. v. 2, 3.* An raibh e na ni gràineil leis na h *Iudhaich* a bhi faiciann *Antiochuis* a' cur afuas dealbh muic' aig dorus an teampuil? Nach mor bu ghraineala na sin an teampul fein a bhi air a dheana na stàpull no na fhail-mhuc, is an t Ionad ro-naomh air a dheana na theampul do *Bhaal?* 2 *Righ. x. 27.* Is i fo dìreach staid an duine neo-iompaichte: tha do bhuill uil' air an tionnda gu bhi nan feirbheisich do aingidheachd, *Rom. vi. 19.* nan feirbheisich do'n Aibhisteir; agus do chridhe na chrò neo-ghlaine, *Ephes. ii. 2. Titus i. 15.* Feudaidh tu fhaicinn ciod a tha fa chridhe, o na nithe tha teachd amach as; oir "as a " chridhe thig droch smuainte, mortadh, " adhaltrus, ftriopachas, gaduigheachd, " fianuis-bhreige, blaispheime," &c. tha iad fo a' leigeil fhaicinn ciod an ifrinn a tha 'n taobh astigh.

Cia maflach am mi-ghnathacha fo! anam neamhai' ga aoirneagan an clàbar a pheacai'! mais' a chruthachai', triath an t faoghail ag imlich a mhuc-amair maille ris an struidheir, agus ag òl afuas gu lonach an fgeith

fgeith a's gràineala ! An raibh e na ni co muladach a mhuinntir aig an raibh caithe-beatha fàsda fhaicinn falamh anns na fràidean ; agus mic mhaifeach *Shioin*, a bha mar òr fìnealt, airam meas mar fhoithiche criadha, 's iadfan a bha air an fgeadacha le scarlaid nan fìne' san òtrach ! *Tuir.* v. 2, 3. is nach muladaiche gu mor na fin a bhi faicinn an aon ni san t saoghal fo aig a bheil neo-bhaf'orachd, agus air a bheil iomhaigh DHE, air fas “ mar fhoitheach anns nach 'eil mais' “ air bith ? ” *Ier.* xxii. 28. O masla gun choimeas ! b' fhearr thu bhi air do thoirt ad mhìle bloidean as a cheile na gu buanaiche tu ann an feirbheis co falach.

San dara h aite, “ As eugais iompachai' “ tha 'n cruthacha faicfinneach uile, co “ maith ris an duine fein, ann diomhain.” A mhuinntir ghradhach, rinn DIA gach creatuir faicfinneach air neamh agus talamh arson feirbheis an duine, agus is e'n duin' amhain am fear-labhairt arson an iomlain. Tha 'n duine fa chruthacha mar a tha 'n teanga fa cholainn, a chum labhairt arson nam ball eil' air fad. Cha'n urra na creatuirean eile cliu thoirt d'an Cruthai' ear, ach le comharan balbha 's le fanas a thoirt do'n

duine efan a labhairt air an son. Tha 'n duine mar gu b' ann na ard-fhagart ann an cruthacha DHIA, chum iobairt mholaidh a thoirt suas arson an iomlaid da' cho-chreatuircan, *Salm.* cxlvii. 148, 150. Tha fùil aig DIA ri cìs mholaidh o'n iomlan d'a oibridh, *Salm.* ciii. 22. a nis tha chuid eil' air fad a' toirt an cìs do'n duine, chum a phaighe' le laimhfan : is ma bhios efan fealltach no mi-dhileas, tha e deana foill air DIA 's air a chruthacha, 's a' robadh a Chrutha'ir do'n ghloir bu chubhai' dha fhaotainn o'n chreatuir.

O cia eagalach an smuainte fo ? gu toga DIA a leithid fo do fhaoghal, is gu cofdadh e uiread chumhachd agus ghliocais agus mhaitheis ris, uile 'n diomhain, is gu deanadh an duine a fpuileadh do'n ghloir a bhuine' dha fhaotainn o'n iomlan. O smuainich air fo ! am feadh a tha thu neo-iompaichte, tha uile fheirbheis nan creatuircan dhuit ann diomhain; tha do lòn ga d' bheathacha 'n diomhain, tha ghrian a' toirt a foluis duit ann diomhain, tha na reultan a tha toirt feirbheis dhiomhair dhuit nan flighe, *Breith.* v. 20. *Hof.* ii. 21, 22. ga dheana sin ann diomhain : ann diomhain
tha

tha t ainmhidh ga d' ghiulan. Ann aon fhacal, tha uile shaothair agus uil' obair a chruthachai', ga d' thaobhfha, ann an diomhain. Arson fo tha 'n cruthachadh uile 'g ofnaich, *Rom.* viii. 22. fui chuing dhaoine mi-naomhaichte, nach 'eil gam buileachadh air gloir DIA, ach air an an-mianna fein.

San treas àite, “As eugais iompachai' “tha do dhiadhachd diomhain.” *Sheum.* i. 26. Caillidh tu do shaothair ann a d' oibre cràbhuidh air fad, oir cha'n urr' iad DIA thoileacha, *Rom.* viii. 8. not anam a shabh-aladh, 1 *Cor.* xiii. 2, 3. a chrìoch bu choir a bhi aig do dhiadhachd. Cia maith air bith aogas t oibre, gidheadh cha'n 'eil tlachd aig DIA innte, *Ifai.* i. 14. *Mal.* i. 10. 'S nach eagalach an ni t iobairt a bhi mar mhurt, agus t urnaigh mar ghràinealachd? *Ifai.* lxvi. 3. *Seanr.* xxviii. 9. Tha moran a' cur rompa leafacha, nuair tha iad fu eagal arson am peacai', 's a' faoilfinn gu dean beagan urnaigh agus deirce gach ni chur ceart agus a leigheas. Och! a dhaoine, cha ghabh DIA ri aon diu' fo am fad as a bhios ur cridheacha mi-naomha. Nach bu chùramach faoithreachail *Iehu*? 's gidheadh chuireadh a fheirbheis air fad air cùl, a

chionn nach raibh a chridhe treibh-dhireach, 2 *Rìgh.* x. le *Hof.* i. 4. Nach bu neo-choir-each *Pol?* is gidheadh gus an deachaidh iompacha, cha raibh anns gach ni ach calldach, *Phil.* iii. 6, 7. Tha daoine 'm barail gu bheil iad ri moran, nuair a tha iad a' frith-ealadh air feirbheis DIA, 's tha iad ullà' gu mhaoidh air, *Isai.* lviii. 3. *Mat.* vii. 22. is gu mheas gu bheil e 'm fiacha dhoibh, nuair is ann a tha 'n feirbheis gràineil leis, a chionn nach 'eil am pearfa naomhaichte.

O anaim! na smuainich tra bhios do pheacai' 'n tòir ort; gu dean beagan urnaighean agus caileigin do leasacha DIA thoileacha, 's eigin duit toiseachadh aig a chridhe; mur bi sin air ath-nuadhacha, cha bhi feirbheis air bith a ni thu taitneach.

Is iad cuid do na breitheanais aimseireil a bhagair DIA 'n aghai' nan *Iudhach*, gu togadh iad tighean, ach nach àiticheadh iad 'ad; gu cuireadh iad, ach nach buain-eadh iad; is gu biodh an faothair air ithe' suas le coigrich, *Deut.* xxviii. 30, 38, 39, 41. Am bheil e na thruaighe mhor ar faothair chumant' a chall; cur an diomhain, 's togail ann diomhain? is nach mor is truaighe na sin ar faothair a chall nar crabhadh; urnaigh, eifdeachd

eisdeachd agus trasg a dheana 'n diomhain?
 Is truaighe agus call fiorruith fo. Na meall
 thu fein; ma theid thu air t aghaidh ann
 ad staid pheacaich, ge do sgaoile' tu mach
 do lamhan, falachai' DIA uait a shuilean;
 is ge do dhean thu iomad urnaigh cha'n
 eisd e riut, *Isai.* i. 15. Ma theid duine
 gu'n sgil an cinnseal ar n oibre, 's gu mill e
 i, cha toir finn ach beag buidheachais da
 arson a shaoithreach. Is aill le DIA aoradh
 fhaotainn mar is còir, 1 *Chron.* xv. 13. Mu
 ni feirbheifeach ar n obair dìreach ann
 aghaidh ar n orduigh, is dòch' e dh' fhaot-
 ainna builleann na buidheachais. Ni's lugha
 na bhios obair DHIA air a deana mar tha e
 fein ag iarrai', cha bhi e toilichte: 's cha'n
 fheud i bhi air a deana mar tha e san ag
 iarrai', mur 'eil i fruthadh o naomh chridhe,
 2 *Chron.* xxv. 2. *Sa cheathramh aite*, "Gun
 " iompacha, tha do dhocas ann diomhain."
Iob. viii. 12, 13. "Chuir an TIGHEARNA
 " cùl ri d' mhuinighin," *Ier.* ii. 37.

1. "Tha do dhochas ri fòlas no co-
 " fhurtachd an t faoghail fo an diomhain."
 Gun bhi air t iompacha cha'n fheud thu co-
 fhurtachd fhaotainn ni's mò na flainte;
 Gun fo cha bhi sìth agad, *Isai.* lix. 8. agus

lvii. 21. 's gun eagal DIA cha bhi “ co-
 “ fhurtachd an Spioraid naoimh agad,”
Gnìomh. ix. 31. Tha DIA ag labhairt sìth
 amhain ri phobul naomha, *Salm. lxxxv. 8.*
 Ma tha sìth mhealltach agad, 's tu fathas
 ad pheacai', cha'n ann o DHIA tha 'n t sìth
 sin a' teachd ; is air an aobhar sin feudai' tu
 bharalacha co 's ùghdar dh' i. Is fìor thin-
 neas am peaca, *Isai. i. 5.* feadh an tinneas
 is meas' air bith ; tha e na loibhre fa cheann,
Levit. xiii. 44. na phlàigh fa chridhe, i *Rìgh.*
viii. 38. na bhrìste sna cnàmhan ; *Salm. li. 8.*
 guinidh e, lotaidh e, cràdhaidh e, claoidhidh
 e, i *Tim. vi. 10.* Feudai duine fùil a bhi
 aige ri fois ann iarguin tinneis, agus nuair
 a bhios a chnàmhan as an alt, ni's luaithe
 na ri co-fhurtachd gus an treig e pheac-
 aidh.

O dhuine thruaigh ! aig nach 'eil fois air
 bith ach na thig o chion mothachai nuair is
 mo do chunthart, agus is dluithe do'n bàs
 thu. Tha thu cofail rifan a their an eatrom-
 as fhia'ruis, *Tha mi gu maith* ; 's a labhras
 air eirigh agus dol mu thiomchìol oibre,
 nuair a chì thu 'm bàs na eudann, 's a tha
 bheatha ionnus air caochla cheana. Mar
 fo, gu bitheanta faoilidh an duine neo-iom-
 paichte

paichte gu bheil e làn an uair is mo a chunthart.

Is e natur a pheacai' tinneis agus trioblaidean eug-samhluidh a dhufga feadh an anama. 'Tha inntin mhi-theilicht' a pheac-aich ga bhuaire' le doinnn; agus tha curam an-bharr ga chnàmh is ga ithe'! Ciod a th' ann an an-miann' ach lafair a loifgeas? Ciod a th' ann an ardan ach at; 's an' sannt, ach pagha nach gabh casga? Ciod a th' ann am farmad is am mi-run, ach gath no enuimh fa chridhe? 'S ciod a th' ann an leifg spioradail is ann neo-churam mu staid ar n'anama, ach cadal bas'or agus trommalighe? 'S cionnus a dh' fheudas fuaimhneas no sìth bhi aig aon anam air am bheil an leithide fo do thiuneis? Ach bheir gràs an iompachai' leigheas agus fois da; bheir e dha sìth chinnteach agus bhith-bhuan. "Is
" mor sìth na muinntir aig a bheil spèis do
" t aitheanta; cha toir ni sam bith oilbheum
" dhoibh-san." *Salm. cxix. 165.* 'Si slighe
na diadhachd amhain anns am faighear sìth
agus solas, *Seanr. iii. 17.* Uaithe fo bha
Daibhidh a' faotainn barrachd solais na o
gach ni eile na rioghachd, *Salm. cxix. 103,*
127. Gu brath gus am bi a choguis air a

glana, cha'n fheud sìth bhi aice, *Eabh.* x. 22. Is malluicht' an t sìth sin a tha r'a faotainn ann flighe peacai', *Deut.* xxix. 19, 20. Cha'n 'eil trioblaid ann san t faoghal is eagalaiche na aon chuid, Sìth ris a pheaca, ni Sìth ann fa pheaca.

2. “ Gun iompacha, tha do dhochas ri
 “ flainte shiorruith diomhain, feadh ni's
 “ meafa na diomhain ;” tha e cronail do
 DIA, agus sgrìosach dhuit fein. Tha bas,
 an-dochas, blaispheim, air am filleadh a-
 fteach ann. (1.) 'Tha bàs ann : “ spìonar do
 “ dhochas as do phailliunn,” (spìonaidh
 DIA as a fhreamhan e) “ 's bheir e thairis
 “ gu Rìgh nan uabhas thu,” *Iob.* xviii. 14.
 Feudai tu do thaic a leige' ris an tigh fo, ach
 chafeas e, *Iob.* viii. 13. tuitidh e air do
 cheann, mar fhean bhalla nuair a leigeas
 duin' a thaic ris. (2.) Tha an-dochas ann :
 “ Càit' a bheil dochas a chealgoir, nuair a
 “ bhuineas DIA air falbh anam ?” *Iob.* xxvii.
 8. an fin tha crìoch gu bràth air a dhochas.
 Cia ea-cofail e ri dochas an fhirein, a
 chrìochnaicheas ann lua'ghàire ? *Seanr.* x.
 28. Nuair a their am firean ri uair a bhais
 “ 'Tha gach ni chrìochnaichte ;” 's e 's eigin
 do'n aingidh a rà, “ Tha gach ni caillte.”
 Feudaidh

Feudaidd efan a rà do rìreadh, mar a thuirt *Iob* am mearachd, “ Càit’ a nis a bheil
“ mo dhochas? Rinn e gu tur mo sgrios;
“ dh’ fhalbh mi; ’s tha mo dhochas mar
“ chraoibh a chaidh a ghearra,” *Iob* xix. 10.
“ Tha dochas aig an fhirein na bhàs,”
Seanr. xiv. 32. Nuair tha cholann is a
chàil a’ basacha, tha dhochas a’ beothacha:
oir is dochas beo a dhochas-fan, 1 *Pead.* i. 3.
ach is dochas millteach dochas an fhir eile.
“ Nuair a bhàsaicheas an t aingidh, bàs-
“ aichidh a dhochas,” *Seanr.* xi. 7. Gearrar
air falbh e cofail ri lionan faoin an dubhain
alluidh, *Iob* viii. 14. agus cofail ri duine
toirt suas an deò, failnichidh e, *Iob* xi. 20.
O cia truagh, thar na h uile dhaoine, iadfan
aig nach ’eil dochas ach fa bheatha so
amhain! 1 *Cor.* xv. 19. (3.) Tha blaispheim
fan dochas so. Ma tha duil againn a bhi
air ar sabhaladh as eugais iompachai, tha
duil againn gu dean finn DIA breugach.
Dh’innis e dhuit O pheacaich, trocaireach
mar tha e, nach dean e gu bràth do shabh-
alama theid thu air taghaidh ann a taingidh-
eachd, *Isai.* xxvii. 11. 1 *Cor.* vi. 9. Ann
aon fhacal, dh’innis e dhuit nach dean ni
sam bith do ghnòthach ni’s-lugha na “ fas

“ ad nua-ebreatuir,” *Gal.* vi. 15. ‘S nach dàna, feadh nach cuthaich dhuit a shaoilfinn “ Nach dean DIA mar tha e ‘g rà?” Cha’n fheud sinn buaidhean DHIA chur an’ aghaidh a cheile. Gloraichi’ DIA a throcair, ach cha mhafluich e fhìrinn; mar a mhothaicheas am peacach dàna gu dhorainn fhiorruith, ma theid e air aghaidh.

Ach an fò their cuid’ “ Tha sinn a’ cur ar dochais ann DIA, ‘s a’ deanadh earbf’ a’ Iosa CRIOSD, agus air an aobhar sin tha fiughair againn a bhi air ar sabhala.”

Freagra 1. “ Cho’n earbf’ ann an CRIOSD “ fò idir, ach earbf’ an’ aghai’ CHRIOSD.” — Earbfa bhi agad rioghachd DHIA fhaicinn gun a bhi air t ath-ghintean; agus amas air a bheatha mhairtheannaich san t slighe fharfuing; ciod fo ach earbf’ a bhi agad gur fàidh-brèige CRIOSD? Is iad briathra *Dhaibhi*, “ ‘Tha mo dhochas ann a t fhacal,” *Salm.* cxix. 81. ach ‘s ann tha do dhochas-fa’n aghaidh an fhacail. Feuch dhomh aon fhacal o CHRIOSD arson do dhochais, gu sabhail e thu ann a t ain-eolas, a t aingheachd, no ad neo-churam, is gu brath cha ghluais mise do dhochas.

2. “ Tha DIA le gràin a’ cur air cùl a leithid

leithid fo do dhochas.” A mhuinntir sin a th’air an dìte’ leis an fhaidhe, ’s a chaidh air an aghaidh nam peaca, tha air a rà “gidh-
“ eadh guleigeadh iad an taice ris an TIGH-
“ EARNA,” *Mic. iii. 11.* Ach cha’n fhuil-
ing DIA bhi mar fo na phrop do dhaoine peac-
ach. Na peacaich dhàna sin a bha dol air
an aghai nan aingidheachd, is gidheadh a’
deanadh carbf’ a DIA *Israel, Isai. xlviii. 1.*
2. thilg an TIGHEARNA uaithe iad, mar a
chrathas duin’ air falbh na dreafan a leanas
r’a eudach.

3. “Ma tha feum air bith ann a d’ dhochas,
“ glanaidh e thu o d’ pheacaidh;” 1 *Eoin*
iii. 3. ach is dochas malluicht’ e sin a bheir
misneach do neach air bith buanacha na
aingidheachd.

Geist. Am b’ aill leat sinn a thuiteam ann
an-dochas.

Freagra. Na biodh dochas gu brath agaibh
dol do neamh mar a tha sibh, ann an staid
neo-iompaichte, *Gnìomh. ii. 37.* Na biodh
dochas agaibh gu brath gnus DHIA fhaic-
inn as eugais naomhachd. Ach na cuiribh
uaibh air chor air bith ur dochas ri trocair,
ma dh’ iompaicheas sibh is ma ni sibh aith-
reachas; is ni mò dh’ fheudas sibh bhi gun
dochas

dochas gu ruig sibh air iompacha 's air aithreachas ma ghnathaicheas sibh na meadhona mar tha DIA 'g iarraidh.

Sa chuigeadh aite. “As eugais iompachai’,
 “tha gach ni rinn is a dh’ fhuiling DIA
 “ann diomhain dhuitfa,” *Eoin* xiii. 8. *Titus*
 ii. 14. Cha diong e bheag air bith a chum
 do shabhala. Tha moran a thagras fo mar
 reusan arson an dochais, “gu d’ fhuair
 “CRIOST bàs arson pheacach.” Ach
 cuimhnich thusa nach d’ fhuair CRIOST
 riabh bas a shabhala nam peacach sin a
 bhunaicheas mar a tha iad gun iompacha
 gun aithreachas, 2 *Tim.* ii. 19. ’S iad da
 cheist a bha Diadhair araid cleachdta ri fheo-
 ruich na cheasnacha diamhair. 1. Ciod a
 rinn CRIOST air do shon? agus 2. Ciod a
 rinn CRIOST annad? As eugais oibreachai
 ’n spioraid gar n ath-ghineamhuin, cha’n
 fheud pairt air bith a bhi againn do shochaire
 na faoirse. Tha mi’ g innse’ dhuibh o’n
 TIGHEARNA, nach urra CRIOST fein ur
 sabhala ni’s lugha na ghabhas sibh os laimh
 bhi air ur n iompacha. Oir,

1. “Bhiodh iò ann aghai’ na h earbs’ a
 “th’ aig an Athair ann.” ’S e ’n t eidir-
 mheadhonair feirbhiseach an Athar, *Isai.*
 xlii.

xlii. 1. 's ann uaithe tha ughdarus aige, 's ann na ainm a tha e 'g oibreachadh, agus a reir iartais a tha e ag fireanacha, *Eoin* x. 18, 36. agus vi. 38, 40. “Dh' earb DìA “rifan na h uile nithe,” dh' earb e ghloir fein ris agus flainte nan daoine taghta, *Mat.* xi. 27. *Eoin* xvii. 2. Do reir fo, tha CRIOSD, mu'm bheil e fagail an t faoghail, a' toirt cunntais da Athair ann fan da chuid fo do'n obair a chaidh earbsa ris, *Eoin* xviii. 4, 6, 12. A nis mhafluicheadh CRIOSD gloir Athar, an ni sonraichte sin a chaidh earbsa ris, na'n deanadh e daoine' a shabhala 'n am peacaidh; oir bhiodh fo ann aghai' gach cuid da rùn, is ann aghai' gach aon da bhuaidhean.

(1.) Bhiodh e 'n aghaidh a rùn; oir is e fo a rùn gu biodh daoine air an toirt “a chum flainte trid naomhachai,” 2 *Teff.* ii. 13. “Thagh e daoine chum as gu biodh “iad naomha,” *Ephes.* i. 4. Tha iad air an tagha chum maitheanais agus beatha, trid naomhachai, 1 *Pead.* i. 2. Ma's urra thufa mata rùn fionnuith agus comhairle neo-chaochlaideach DHIA atharracha, no ma 's urr' thu thoirt airfan, a sheùlaich an t Athair brìb a ghabhail, is an ni sin a dheanadh

adh a tha 'n aghaidh ughdarais, ann sin, is cha mhò na 'n sin, a dh' fheudas fuil a bhi agadfa ri dol do neamh san staid a bheil thu. Dochas a bhi agad gu sabhail CRIOST thu gun bhi air t iompacha, ciod sin ach dochas a bhi agad gu bi CRIOST neo-dhileas da Athair ann fa ghnòthach mhor sin a dh' earb e ris? Cha d' rinn is cha dean e aon anam a shabhaladh, ach iadfan a thug DIA dha le h iompacha agus le naomacha, *Eoin* vi. 35, 37. Na meall thu fein mata le shaoilfinn gu sabhail CRIOST thu air sheol a bhios ann aghai toil athar, *rann* 38.

(2.) Bhiodh fo ann aghai gach aon da bhuaidhean. Bhiodh e, *ann toiseach*, “ann
 “ aghaidh a cheartais:” oir an fo tha ceartas breitheanais DE ag co-sheafamh, “gu toir e do gach neach a reir a ghnìomhara,” *Rom.* ii. 5, 6. Nis na'n “cuireadh daoine do'n
 “ fheoil, is gu buaineadh iad do'n Spiorad
 “ a bheatha mhairtheanach,” *Gal.* vi. 7, 8. c' ait' am biodh gloir ceartais DE? Nach b' ca-corach an nì gu faigheadh an t aingidh duais an fhirein? A rìs, “bhiodh fo ann
 “ aghai naomhachd DHIA.”—Na'n sabhala DIA daoine nam peacai bhiodh a naomhachd gu ro-mhor air a mallaicha 's air a fal-
 acha.

acha. Tha daoine mi-naomh an sealla DHIA
ni's graineala na mucan agus naithrichean,
Mat. xii. 34. 2 *Pead.* ii. 22. Ciod an ca-
coir is mò do fhior-ghlaine DHIA na fhaoil-
fin gu feud an leithide fo cònuidh a ghabhail
maille ris? “Cha’n urr iad seafamh na
“bhreitheanas; cha’n urr’ iad fuireach na
“fhianuis,” *Salm.* i. 5. agus v. 4. 5. Mur
fuilinge’ *Daibhi’* an leithide fo na thigh, no
na shealla, *Salm.* ci. 3, 7. an faoil sinn gu
fuiling Dia?—Bhiodh fo “an aghai fhir-
“inn:” oir dh’ eitich DIA o neamh, “ma
“their neach air bith gu bi sìth aige ge do
“bhuaicheas e na pheaca, gu las a chor-
“ruich-fan ann aghaidh an duine fin,”
Deut. xxix. 19, 20. gur iadfan amhain a
“dh’ aidicheas agus a threigeas am peac-
“aidh, a gheibh trocair,” *Seanr.* xxviii. 13.
is gur iadfan amhain “aig am bheil lamh-
“an glan is cridhe neo-chiontach, a theid
“afuas gu thulaich naomha,” *Salm.* xxiv.
3, 4. C’ ait’ a nis am biodh firinn DHIA,
nan deanadh e, ann diaigh fo uile, peacaich
a shabhaladh as eugais naomhachaidh? O
pheacaich dhàna! am bheil thu co amaid-
each as a fhaoilfinn gu dean CRIOSD Athair
breùgach, is gu brist e fhacal fein a chum
thus’

thus' a fhabhala?—Bhiodh fo “ann agh-
 “aidh a ghliocais:” na fochairan bu phrìf-
 eala thoirt dhoibhsan aig nach biodh meas
 orra; 's nach biodh air chor air bith iom-
 chuidh air am faotainn.

(1.) Cha bhiodh meas ac' orra. Cha'n
 'eil moran fuim aig an duin' aingidh do
 fhlaite mhoir DHIA, *Mat.* xxii. 5. Tha
 co beag iarruidh aig air CRIOSD, as a th'
 aig an duine fhlan air an leigh, *Mat.* ix. 12.
 Cha'n 'eil fuim aige d'a chungai-leigheis;
 tha e faltairt air fhuil le tàir, *Eabh.* x. 29.
 Am biodh e cofail ri gliocas mata flaint'
 a chur a' dh' ain-deoin air a mhuinntir
 fin nach tuga buidheachas air bith air a
 son? An dean an DIA uile-ghlic e fein, an
 ni fin a thoirmisg e dhuinne, “a nithe
 “naomh' a thoirt do na madraibh, 's a
 “neamhnuide thilgeiladh' ionnsuidh mhuc,
 “nach deanadh ach mar gu b' ann, tionn-
 “dadh air agus a rèubadh,” *Mat.* vii. 6.
 B'e fo a throcair a dheana suarach gun amh-
 arus. Tha gliocas ag iarrui gu biodh onair
 DHIA air a fabhala co maith ri anama
 dhaoine; 's c' ait' am biodh onair DHIA no
 cliu a ghràis, nan tilgeadh e mar fo air falbh

e air an dream fin nach 'eil aon chuid airidh no toileach air fhaotuinn. Seadh cuideachd

(2.) Cha'n 'eil iad air chor air bith iomchuidh air fhaotainn. 'Tha gliocas DE foilleir ann a bhi deana nan uile nithe freagarach agus iomchuidh arson a cheile; ann a bhi toirt air a chrìch freagra do na meadhona, air a chuspair freagra do'n cheatfa, 's air a ghibht a bhi iomchuidh arson an neach a tha ga faotainn. Ach, mo thruaighe! ciod a dheana creatuir mi-naomh an neamh? Cha bhiodh toil-intinn air bith aig' ann, a chionn nach biodh aon ni ann iomchuidh air. Cha bhiodh an t àit' iomchuidh air, is cha bhiodh a chuideachd iomchuidh air: oir " ciod an comunn a th' aig dorchadas ri solus," aig truaill'eachd ri foirfeachd, aig grainealachd agus failche ri gloir agus neo-bhàforachd?—Cha mhò a chordadh an obair ris. Cha taitneadh mola na neamh r'a chluais; is cha'n fhaigheadh a bheul blas air òrain nan naomh no air laoidh nan ain-geal. An druigh do cheol air t aimhidh? no 'n toir thu e dh' eifdeachd fuaim an inneil-chiuil a's binne? Sgaoil do bhord le fèifd fa chomhair an neach a tha dol eùg le piantai tinneis, agus ann aite folais bheir thu

thu dha oilbheum. Och ! ma's fada leis an duine thruagh fearmain, 's ma tha e meas na sàbaide na fgiòs agus na tuirse, *Mol.* i. 31. cionnus a chordadh e ris a bhi gu fìorruith ann fan staid fo ?

Of-barr, Na'm biodh peacaich air an fàbhaladh as eugais iompachai, “ bhiodh fo
 “ ann aghai neo-chaochlaideachd *DHIA* ;
 “ ann aghaidh uil'-fhiofrachaidh ; agus
 “ ann aghaidh uile-chumhachd.” Tha e fgrìobhta mar lagh fìorruith ann orduibh neimh “ nach faic neach gu bràth *DIA* ach
 “ iadfan aig a bheil an cridhe glan,” *Mat.* v. 8. A nis nan tuga *CRÌOSD* aon neach do neamh gun iompacha, b' eigin da 'n toirt aistigh gu 'n fhios da Athair, (agus an sin c'ait' am biodh uil'-fhiofracha ?) no 'n aghaidh a thoile, ('s an' sin c'ait' am biodh uile-chumhachd ?) air neo b' eigin da thoil atharracha, ('s an sin c'ait' am biodh a neo-chaochlaideachd ?)

A pheacaich, nach leig thu fathasd dhìot do dhochas faoin ri bhi air do shabhala fan, staid am bheil thu ? “ An treigear an talamh
 “ air do shonfa,” (arfa *Bildad*,) “ 's an ath-
 “ arruichear a charraig as a h aite ?” *Iob.* xviii. 4. 'S nach feud mis' air an doigh
 cheadn'

cheadn' a rà riutfa, An d' theid lagh neimh
atharrachadh air do shonfa, 's' ordugh fìor-
ruith DHIA a thilge' bonn os-cionn? An
toir CRIOSD mafla do bhuaidhean Athar?
An dean e ea-coir air a cheartas; am breug-
aich e fhirinn; an nàraich e ghliocas; an
falaich e a naomhachd? O, cia neo-chom-
afach, amaideach agus lan do bhlaispheim a
leithid fo do dhochas! A shaoilfinn gu fabhail
CRIOSD thu gun bhi air t iompacha, ciod
fin ach a shaoilfinn gu dean thu do Shlanui'-
ear na pheacach, 's gu toir thu tuille mafla
dha na thug na bheil do dheamhain an ifrinn
dha riabh? Agus an gleidh thu ni's faide
dochas ann sam bheil uirread bhlaispheime?

2. Cha fabhail CRIOSD thu gun iompacha,
oir bhiodh fo " ann aghai fhacail fein." Cluinn agus creid a bhriathra: " Gu firin-
" neach a deirim ribh, Mur iompaichear
" sibh, nach d' theid sibh asteach do riogh-
" achd neimh," *Mat.* xviii. 3. " is eigin
" duibh bhi air ur breith a rìs," *Eoin.* iii. 7.
" mur dean mise do nighe', cha'n 'eil cuid
" agad annam," *Eoin.* xiii. 8. " dean aith-
" reachas, no bafaich," *Luc.* xiii. 3. Shaoil-
eadh aon gu bu leor aon fhacal o CHRIOSD,
ach cia tric is cia dùrachdash ata e sparra

fo oirn! “Gu deimhin, mur bi duin’ air
 “ath-ghintean cha’n fheud e rioghachd
 “DIA fhaicinn, *Eoin. iii. 3, 5.* Seadh,
 cha’n e mhain gu bheil e ’g innseadh ach a’
 dearbha gu bheil fo feumail, *Eoin. iii. 6.*
 is gu bheil duine co neo-iomchuidh arfon
 neimh as eugais, as a bhiodh ainmhidh
 falach arfon talla rioghail. ’S am bheil thu
 fathasd a’ creidsinn do dhochais dhàna fein,
 ann aghai briathra CHRIOID. Is eigin da
 dol calg-dhireach ann aghai lagh a rioghachd
 agus riaghailt a bhreitheanais, mu ’m feud
 e thus’ a shabhala san staid fo.

3. Seadh cuideachd, “Ann aghaidh a
 “mhionnan.” Thcg e suas a lamh ri
 neamh, is mhionnaich e co sam bith a
 bhuaanaicheadh ann ain-eolas agus ann eas-
 umhlachd, gu bràth “nach d’ theid iad
 “asteach d’ a shuaimhneas,” *Salm. xcv. 11.*
Eabb. iii. 11. Agus nach ’eil thu fathasd a’
 creidsinn, O pheacaich, gu bheil DIA do
 rìreadh? An faoil thu gu toir e mionnan
 eithich air do shonfa? Tha cumhnanta nan
 gràs air a dhaighneacha le mionn, is air a
 sheulacha le fuil, *Eabb. vi. 17.* agus *ix. 16,*
18, 19. Mat. xxvi. 28. ach is eigin da fo air
 fad a bhi air a bhrìste, ’s rathad eile bhi
 air

air fhaotainn gu neamh, ma bhios tus' air do fhabhala gun do ftaid a bhi air a h atharracha. Gu bràth cha fabhalar peacaich as eugais iompachai, ni's lugha na gheibh iad cumhnant' eile o DHIA, 's a gheibh iad an foisgeul fiorruith sin, a chaidh a dhaighneacha co foleimnte le fuil mhic DHIA, a chur an toiseach an neo-brìgh : 's nach biodh iad gun chiall gun amharus na'n faoileadh iad gu feuda fo tachairt ?

4. Bhiodh do fhabhaladh as eugais iompachaidh “ ann aghaidh onair CHRISD.” Nochdaidh DIA a speis do'n pheacach, air sheol a leigeas ris cuideachd fhuath do'n pheaca. Air an aobhar sin, “ an ti “ tha 'g ainmeachadh ainm CHRISD, is “ eigin da aingidheachd a threiginn,” 2 *Tim.* ii. 19. is cùl a chur ris gach uile mhi-dhiadhachd. Agus efan aig a bheil dochas ri beatha trid CHRISD, is eigin da “ e fein “ a ghlanadh amhlui mar tha efan glan,” 1 *Eoin.* iii. 3. *Tit.* ii. 12. As eugais fo bhiodh CHRISD mar gu b' ann a' toirt fàsgaidh agus misneich do'n pheaca. Ach dh' innis e do'n t faoghal, ge do bheir e maitheanas do'n pheacach a ni aithreachas, nach toir e'm feafd tearna dhafan nach dean. Ma tha

Daibhidh ag rà ri uile luchd-deanai na h aingidheachd imeachd uaithe, *Salm.* vi. 8. 's a' cumail gach aon diu 'n taobh amach d'a dhorus, *Salm.* ci. 7. nach lugha gu mor a dh' fheudas iad cònuidh a ghabhail maille ri naomhachd CHRÌOSD? Am b' onair dhafan madraidh a bhi air a bhord, mucan a bhi luidhe' le chloinn, is uchd *Abraham* a bhi na nead aig naithrichean?

5. Bhiodh fo “ ann aghaidh oifigean.” Dh' arduich DIA e “ chum bhi na Phrionnfa “ 's na Shlanui'ear,” *Gnìomb.* v. 31. Ach cha fhreagrach e aon chrìoch dhiu fo nan fàbhaladh e peacaich as eugais iompachaidh. Is i oifig Rìgh “ a bhi na aobhar eagail do “ luchd-deanaidh an uile, ach na chliu “ dhoibhsan a ni gu maith,” *Rom.* xiii. 3, 4. Is e “ feirbhifeach DHE, dioghaltair, a “ nochda feirg do'n ti ni olc.” A nis nan cuma CHRÌOSD bàigh ri daoine mi-dhiadhai, ('s iad a' fuireach mar fin) is gu gabhadh e mhuinntir fin chum riaghlaid maille ris, “ leis “ nach b' aill e bhi na Rìgh os an ceann,” *Luc.* xix. 27. bhiodh fo gu buileach ann aghaidh oifig agus a dhreuchd: oir is e 'n t aobhar mu 'm bheil e ag riaghladh, a chum 's gu “ cuireadh e a naimhdean uile f'a chafaibh,”

“ chafaibh,” 1 *Cor.* xv. 25. Buinidh e do CHRIOSD mar Rìgh, cridheachan a phobuil a riaghla 's an an-mianna chlaoidh, *Salm.* xlv. 5. agus cx. 3. Ciod mata an Rìgh a bheireadh a naimhdean aistigh g'a chùirt f'an aimaibh? Nach b' e fo a rioghachd, uachd-ranàchd, agus ughdarus a fgrios a dh' aon bheum? Ma tha CRIOSD na Rìgh, tha còir aig' air onair, urram, umhlachd, *Mal.* i. 6. Ach nan sabhaladh e peacaich, is iad a' fuireach fan naimhdeanas am bheil iad, ciod a bhiodh ann fo ach mailladh a tharruing air onair, dimeas a thoirt air ughdarus, agus na focairean sin a cheannuich e co daor a reic air neo-ni?

A rìs, nan deana CRIOSD fo, cha bhiodh e na Shlanui'ear, ni's mò na bhiodh e na Phrionnfa. 'S ann spioradail ata a shlainte: theirear Iosa ris, a chionn gu sabhail e a phobul o'm peacaidh, *Mat.* i. 21. air chor as nach feudadh e bhi aon chuid na Iosa no na THIGHEARNA, nan sabhaladh e iad *nam* peacaidh. Mur deanadh e ach daoine' a thearnadh o pheanas a pheacai, gun an faoradh o chumhachd, cha deanadh e ach leth oibre, 's cha bhiodh e na Shlanui'ear foirfidh. Is i oifig mar Fhear-faoruidh

“ an-diadhachd a philleadh air falbh o *Iacob*.” *Rom.* xi. 26. Is i chrìoch gus an d’ thainig e dh’ ionnfuidh an t saoghail “ a chum gu “ beannuicheadh e daoine, le ’n iompachadh o’n lochdaibh,” *Gnìomh.* iii. 26. is a chum “ gu cuireadh e crìoch air peaca,” *Dan.* ix. 24. A nis nan fàbhaladh e daoine gun iompachadh o’m peacaibh, chuireadh e ann aghai na crìche fo, agus chuireadh e oifig fein ann neo-brìgh.

AN CO-CHUR. Eirigh mata, O pheacaich! ciod is ciall duit? Duifg o d’ pheaca! mofgail o d’ thearuinteachd! an t eagal gu bi thu air do chaitheadh ann a d’ aingidheachd: abair mar a thuirt na lobhair, “ Ma “ fhuidheas finn ann fo gheibh sin bas.” 2 *Rìgh.* vii. 3, 4. Gu deimhin cha’n ’eil e ni’s cinntiche gu bheil thu ’n dràs ann taobh amach do ifrinn, na gu bi thu gu grad ann taobh a-stigh dh’ i, mur dean thu aithreachas agus mur bi thu air t iompacha. So an aon dorus a th’ agad gu dol as. Eirigh mata, o lunndaire, ’s crath dhiot gach uile leth-sgeul: cia fhad a bhios tu a d’ fhuain, is a dh’ fhilleas tu do lamhan gu cadal? *Seanr.* vi. 10, 11. An luidh thu fios am meadhon na fàirge, no’n caidil thu am barr nan crannaibh?

crannaibh ? *Seanr.* xxiii. 34. Cha'n 'eil caochla sam bith agad, ach an dara cuid iompacha no losga. Cha'n 'eil feachna sam bith agad air iompacha, ni's lugha na tha thu leagta ri thu fein a sgrios, agus dol ionnfuidh na codach is faide leis an uile-chumbachdach. O dhuine! na dean fo; ach, ma tha speis agad do t anam, grad-eirigh, agus thig air falbh. Air leam gu faic mi 'n Tighearn' Ios' a' leagail a lamha trocair-each ort, is mar gu b' ann ga d' cho-eig-neachadh: air leam gu bheil e buintinn riut mar a rinn na h Aingle ri *Lot*, *Gen.* xix. 15, &c. “ Ann sin ghreafuich na h aingle
“ *Lot*, ag ràdh, Eirich, mu'm bi thu air do
“ chaitheadh. Agus am feadh a bha e
“ ri maille, rug na daoine' air laimh air, (air
“ do 'n TIGHEARNA bhi trocaireach dha),
“ agus thug iad amach as a chaithir e, 's
“ thuirt iad ris, Teich arson t anama, na
“ fan fa mhach'ir uile, teich do'n t sliabh,
“ an t eagal gu bi thu air do chaitheadh.”

O, cia toileil a bhios do sgrios ma chruidhaicheas tu thu fein fathasd a d' itaid pheacaich ! Ach cha'n urra neach air bith agaibh a rà nach d' fhuair sibh rabha tràth-aill.--Ach cha'n urra mi chuir mar fhiach'

orm fein ur fagail air an doigh fo. Cha leor leam idir ge d' dhean mi m anam fein a shabhala. Ciod ? an leig sibh dhomh falbh gun mo ghnathach ? Nach 'eil aon air bith agaibh a dh' èir'eas agus a leanas mi ? Au raibh mi fad na h uine fo a labhairt ris a ghaoith ; a' feinn ciuil do'n nathair bhodh-air ; no a' traoghadh onfha na fairge le argumeinte ? Co dhiu tha mi labhairt ri clachaibh is ri crannaibh ro ri daoine ; ri uaigh nam marbh is ri leaca-lighe, no ri beo cho-thional ? Ma's daoine sibh, no nì aig a bheil mothacha, seasaibh agus smuainichibh c'ait' a bheil sibh a dol : ma tha tuigs' agus reusan dhain' agaibh, na bithibh co cuthaich as ruith do'n lafair, agus sibh fein a thilge' do ifrinn ler fuilibh fosgailte ; ach thugaibh fainear sibh fein, agus grad chuiribh mu thiomchìol obair an aithreachais. Ciod e fo ! am bheil sibh nar daoine, 's gidheadh a' ruith do'n t floc, nuair nach gabh na bruidean fein iomain thar beul bruaiche ! Ciod fo ! reusan agaibh, is gidheadh sibh a cluiche ri bàs, ri ifrinn, agus ri dioghaltas an Uile-chumhachdaich ! An do dhealuich DIA sibh o na brùide bàsmhor le ro'-mhothacha thoirt dhuibhfa ; 's na dheigh fo,

fo, nach dean sibh deasacha sam bith arson na h uine tha ri teachd; nach dean sibh cabhag air bith gu dol as o phianta fionnuith? O! nach eisd sibh ri reusan, 's nach leig sibh fhaicinn gur daoine sibh. An ni reusanta dhuibhsa dol a “ dheana strì ri'r Cruthai'ear?” *Isai* xlv. 9. no “ sibh fein a chruadh-acha na aghaidh.” *Iob* ix. 4. “ Mar gu deana neart *Israel* breug?” 1 *Sam.* xv. 29. An ni reusanta dhuibh's air an do bhuilich DIA caileigin do thuigse, ur beath' a chaithe' dìreach ann aghai na criche gus an deachaidh ur cruthacha, 's a bhi air ur tilgeil amach, mar chrè bhrìste, do'n òtrach? Am bheil e iomchui gu biodh an aon ni fann fàoghal fo, tha comasach air eolas a ghabhail air toil DIA, 's air gloir a thoirt da, ain-eolach air a Chruthai'ear, is neo-èasgui na sheirbheis? feadh, gu biodh e ri ar-amach na aghai, 's a' tilgeil a fhìle na eudann? Eisd, O neamh, agus thoir aire, O thalamh;” thuga na brùidean fein breith ma tha e ceart gu deanadh iadfan, a rinn DIA, “ al-trum is a thogail suas ar-amach na aghaidh,” *Isai* i. 2. Nach toir sibh fein breith cionnus a thig e do na dreasan agus do'n droighinn dol a' fìos an cath ann aghaidh

an teine mhilltich? *Isai.* xxvii. 4. no “ do
 “ chrè na talmhain strì dheana r’a Cruth-
 “ ai’ear?” Ma tha bheag idir do reufan
 agaibh, is eigin duibh aideacha nach ’eil fo
 ceart : agus mu’r bheil, c’arfan a dh fhanas
 sibhfa ni’s faide mar a tha sibh, gu’n bhi
 rei’ ri DIA le h iompacha ’s le h aithreachas?

Ciod a their mi ? Dhùraichdinn m’ anam
 a bhuileachadh air a chùis fo, O nan tuga
 sibh ach eifdeachd dhomh ! is gu toisiche
 sibh air ball air caithe-beatha nuadh. O,
 nach gabh sibh os laimh bhi glan ! c’uin
 idir a thachras e ? An e nach cuir mi iomp-
 aidh air aon neach agaibh ? A leughadair,
 nach eifd thufa rium air a h aon ? Nach
 fuidh thu fios, nach smuainich thu air a
 chuis fo, ’s nach faic thu gur e do ghliocas
 pilleadh. Thig, agus reufanaichemid le
 cheile : an glic dhuitfa fuireach mar tha thu ?
 an fuidh thu mar a thagad gus an tig a
 mhuir-làn tharad ? An glic dhuitfa dol a
 dh’ fheuchainn am bi DIA co maith as
 fhacal ; agus thu fein a mhille’ le barail
 fhaoin gu’n eirigh gu maith dhuit ge nach
 bi thu air do naombacha ?

Ach tha fios agam nach gabh sibh mo
 chomhairle : gu bi a chuid is mo agaibh mar

a bha iad ; is gu dean iad mar a rinn iad. Tha fios agam gu pill am misgear gu mhisg ; an cealgair gu cheilg ; an slaoitear gu shlaoit, is an neo-ghlan gu neo-ghlain' a rìs. Och ! an eigin domh ur fàgail far an raibh sibh, nur n ain-eolas no nur n aingidheachd ; nur fuar-chrabha no nur mi-mhothacha ! Ach mur d' theid agam air tuille, fuidhidh mi fios a chaidh call mo shaoithreach, is a thaomadh amach m' ofnaigh oiscionn thruaghana bochd tha bàsachadh.

O peacaich gun chiall ! ciod a chrìoch gus an tig iad ! ciod a nì iad san là sin ann san d' thig DIA g' an amharc ? “ Co ionn-
“ fuidh a theicheas iad arson cabhair ? ”
Isai. x. 3. Cia glan a chuir am peaca drui'eachd orra, 's a rinn dia 'n t saoghail fo an dalladh ! Cia an-bharr a tha iad air am mealladh, cia bodhar an cluasan, cia cruaidh an cridheachan ! Tha iad aig an Aibhisteir air a smèide ; ge d' ghlaodh mise cian, gun neach gam fhreagairt. Feudai mi reusanacha riu bliadhna 'n diaigh bliadhna ; eisdidh iad rium, agus is e sin uil' e. A dh' ain-deoin na 's urra mi rà, leanaidh iad r'am peacanna : ge d' innis mi dhoibh gu bheil bàs ann *sa chupa*, glacadh iad e :

ge

ge d' innis mi dhoibh gu bheil iad san t flighe leathainn da'n crìoch leir-sgrìos, gidh-eadh theid iad air an aghai. 'Tha mi 'g innse' dhoibh an cunthairt, ach cha ghabh iad fuim dheth. Air uairibh, faoilidh mi gu maothaich trocair DHIA iad, is gu toir gach caomh-chuire tha e toirt feachad na fhacal buaidh orra; ach gheibh mi iad dìreach mar a bha iad. Uair eile, faoilidh mi gur cuir uabhasan an FIGHEARN' eagal orra; ach cha drùigh fo orra cuideachd. Eifdidh iad am focal, cordaidh an t fear-moin riu, 's molaidh iad am ministear; ach caithidh iad am beatha dìreach mar a rinn iad roimhe. Cha toir iad diulta dhomh, ach cha mhò bheir iad geill domh. Dlù-chruinnichidh iad gu focal DHIA, suidhidh iad mu 'm chomhair mar a phobul-san agus eifdidh iad mo bhriathra; ach cha chuir iad aon an gnìomh dhiu. Tha speis aca do mhinistearian agus seasuidh iad a fuas air an son, is tha mise dhoibh "mar òran ro-thait-" neach duin' aig am biodh guth binn," ach cha'n urra mi 'm faotainn gu teachd fui chuing CHRÌOSD. Tha gaol ac' orm, is tha iad ull' gu rà gu dean iad nì air bith air mo shon; ach arson mo bhuideachais, arson

arson m' anama, cha'n urra mi chur mar fhiach' orra cùl a chur r'am peacaidh, an droch cuideachd a sheachnadh, agus fgur d'an neo-mheafarachd, d'am buannachd eacoraich, &c. Cha'n urra mi thoirt orra tòiseacha ri urnaigh chur asuas nan teaghlaidhe 's nan ionada uaigneach; ge do gheallas iad dhomh a dheana, cofail ris a mhaeas-umhal, a thuirt, "Tha mi dol, a Thigh-earna, ach nach deachai," *Mat. xxi. 30.* Cha'n urra mi thoirt orra gu gabh iad eolas air an creide' ge d' raibh iad ull' gu basachale diobhail eolais, *Iob xxxvi. 12.* Tha mi 'g innse dhoibh an cunthairt, ach cha chreid iad nach 'eil gach ni ceart. Ma dh' innseas mi dhoibh gu h àraid gu bheil eagal orm arson a leithid so, no leithid so do reufain, gu bheil an staid gu h olc, meafaidh iad mi 'm dhuin' achafanach, draghail: no, ma mhosglas iad beagan san am, air ball tha 'n t Abhisfeir gan cur nan cadal aris, agus tha iad a' call na bh' aca do mothacha.

Mo thruaighe! mo luchd-eisdeachd bhochda! 'n cigin doibh mu dheire basacha nan ceudan, nuair tha am ministeirean co dèigheil air an sabhala? Ciod an t innleachd a ghnàthaicheas mi leo, nach do ghnàthiach
mi

mi cheana? “ Ciod a ni mi arson inghean
 “ mo phobuil,” *Ier. ix. 7.* “ O Thighearna
 “ DHIA cuidich. Och! am fag mi iad mar
 “ fo? Mur eisd iadsan mi, gidheadh eisd
 “ thusa mi: O gu bitheadh iad fathasd beo
 “ ann a n’ shealladh! A Thighearna sabhail
 “ iad, air neo tha iad cailhte. Ghuileadh
 “ mo chridhe nam faicinn an tighean ri
 “ theine mu’n ceann, is iad nan suain cha-
 “ dail nan leapuichean; agus nach goirte
 “ na sin le m’ anam a bhi gam faicinn a’
 “ tuiteam am an teine siorruith! A Thigh-
 “ earna gabh trua’s diu, agus spìon amach
 “ as an tein’ iad: sìn amach do ghairdean
 “ cumhachdach, agus biaidh an obair dean-
 “ ta; ach air mo shonfa dheth cha’n urra
 “ mi buadhacha.”

C A I B. IV.

*A’ feuchainn chomharan leis an aithnichear a
 mhuinntir neo-iompaichte.*

CHA mhor a chuireas e air daoine sinn
 a bhi labhairt ann aghaidh a pheacai,
 ni’s lugha na thig sinn dlù g’am brollach
 agus a shonraicheas sinn amach a ghnè pheac-
 ai sin sam bheil iad fein gu h àraid cionn-
 tach

tach. Cha'n 'eil *Daibhidh* a' gabhail dùsgai sam bith le samhlui'ean is coimeasan an fhàidh, ach gus am bheil e teachd dìreach gu uchd is ag innse' dha gu foilleir "Is tus' " an duine," Aidichidh ach beag gach aon gu bheil iompacha's ath-nuadhacha ro-fheumail, ach tha iad gan sgrios fein le barail mhealltach gu bheil an obair deanta cheana. O'n tha fios aca gu bheil iad saor do'n cheilg oillteil fin tha toirt air cuid do dhaoine sgàil chreidimh a chur umpa chum an aingidheachd a chleith agus an coimhearsnaich a mhealla, tha iad gam meas fein treibh-dhireach; gun smuaineacha gur teaga gu bheil ceilg is dluithe 's is cunthartaiche na i so ceangailte riu; a cheilg fin leis am bheil neach a' mealladh anama fein, *Sheum* i. 26. Ach tha cridhe 'n duine na ni co chealgach agus fein-mhealltach, as nach 'eil fios agam co dhiu 's duiligh', is feirbhe, no is feumala 'n obair dol gu rùsga 's gu leige' ris. Mo thruaighe mo luchd-eisdeachd neo-iompaichte's eigin doibh an cridhe fhaicinn no bhi caillte. Ach cionnns is urra finn a leige' ris doibh?

"Cuidich mi, O Sholuis a rannfuicheas
 "na h uile nithe, 's dean thusa foilleir d'on
 "fhein-

“ fhein-mhealltair am bunachar faoin air a
 “ bheil e leagail a fteidhe. Stiur mise,
 “ Thighearna DHIA, mar a rinn thu ’m
 “ fàidh, gu feomraiche nan iomhaigh ;
 “ cladhaich roi’ ’n bhalla fin tha cuartacha
 “ cridhe a pheacaich, is leig ris na graine-
 “ alachda diomhair fin, tha ga’m falach fein
 “ na ionadaibh dorch. O cuir t aingeal air
 “ thoiseach orm a dh’ fhofgladh ioma’
 “ dhoirfe gach cridhe, ’s a thoirt air na geat-
 “ aiche iarunn fein sgaoileadh o cheile,
 “ amhuil mar a rinn doirfean a phrìofuin
 “ ro d’ fheirbhiseach *Peadar*. Agus, mar
 “ nach bu luaithe bhlaiss *Jonathan* a mhill
 “ na bha fhùilean air am fosgla, mar fin deo-
 “ nuich, O THIGHEARNA, nuair a chi no
 “ chluinneas na h anama dalla truagha, ris
 “ a bheil mo ghnòthachasa, na briathra fo,
 “ gu bi ’n intinn air a foillfeacha, ’s an co-
 “ guis air a dùsga le geùr-mhothacha, chum
 “ ’s gu faiceadh iad le ’n fuilean, ’s gu
 “ biodh iad air an iompacha, ’s gu deana
 “ tus’ an leigheas.”

Is eigin duinn a thoirt fainear, mu’n
 toisich sinn ris ann rannfacha fo, gu bheil e
 deirbhte gu feud daoine moran earbsa bhi
 aca gu bheil an staid gu maith nuair tha i gu
 h

h olc. Cluinn beul na firinn fein a leigeil fhaicinn an cùis *Laodicea*, gu feud daoine bhi “truagh agus bochd agus ainnifeach, “agus dall agus lomnochd,” is gun fhios aca fein air; seadh, nuair tha iad lan-earb-fach gu bheil iad “beartach, agus air fàs faibhir ann an gràs,” *Taisb.* iii. 17. “Tha “ginealach ann a tha glan na fuilibh fein, “is gidheadh nach ’eil nighte o’n falchar.” *Seanr.* xxx. 12. Co b’ fhearr barail air a ftaid fein na *Pol*, nuair a bha e fathasd neo-iompaichte? *Rom.* vii. 9. Air chor as gu bheil iadfan gu ro-mhor air am mealladh, a tha faoilfinn gur leor an dearbha dhoibh gu bheil a chuis ceart ma tha ’n earbsa laidir. Iadfan aig nach ’eil barantas ni’s fearr na fo air an iompacha, cha’n ’eil fhios aca fathasd ciod is ciall da.

Ach gu teachd ni’s dlùithe d’ar gnothach : Thachair do’n mhuinntir air a bheil sinn ag iomra mar a thachair do luchd-leanmhuin an Ana-criosd, tha cuid dhiu tha giulan an comharai gu follas an clàr an eudainn ; agus cuid eile, ni’s falaichte na sin, air an dearnai. Tha iomad feorta air an tuire’ fios agus air am fagail fui bhìne bàis anns na scriptiona eagalach fo leanas, d’an còir dhuibhsa aire fhonraicht

fhonraicht a thabhairt, a dh' fheuchainn
 nach 'eil sibh fein san àireamh. *Ephes.* v. 5.
 6. “ Oir tha fios agaibh air fo nach 'eil aig
 “ ftriopaiche, no aig neach neo-ghlan, no
 “ aig duine fanntach, a tha na fhear iodhol-
 “ aoraidh, oighreachd ann rioghachd DHE
 “ agus CHRISD. Na mealla nach air bith
 “ sibh le briathra faoin; oir arson nan nithe
 “ fo tha fearg DHE a' teachd air cloinn na
 “ h eaf-umhlachd,” *Taisb.* xxi. 8. Ach aig
 “ an dream fin a tha gealtach agus mi-
 “ chreideach, agus gràineil, agus aig luchd-
 “ mortaidh, agus ftriopachais agus drui'-
 “ eachd, agus iodhol-aoraidh, agus aig na
 “ h uile bhreugairibh, bithidh an cuibhrionn
 “ ann san locha 'ta dearg-lasa le teine agus
 “ pronnusc; ni is e 'n dara bàs! *1 Cor.* vi.
 9, 10. “ Nach 'eil fios agaibh nach sealbh-
 “ aich luchd deanai na hea-corach rioghachd
 “ DHE? Na meallar sibh, cha sealbhaich
 “ luchd ftriopachais, no luchd iodhol-aor-
 “ aidh, no luchd-adhaltruis, no luchd
 “ macnuis, no na daoine tha cionntach an
 “ neo ghloine mhi-naturra, no luchd goid,
 “ no luchd fainnt, no misgearan, no luchd
 “ an-cainnt, no luchd foireigne, rioghachd
 “ DHE:” faic *Gal.* v. 19—21; Mothruaighe
 iadfan

iadfan aig a bheil an ainmeanna sgriobhta measg nam buidhnean fo. Feudaiddh iadfan fios a bhi aca, co cinnteach as ge d' innfe' DIA dhoibh e o neamh, gu bheil iad fathasd gun naomhacha; agus, ann san staid sin, nach 'eil e comasach dhoibh air chor air bith a bhi air an sabhala.

Tha gach feorta dhiu fo mata (gun ag air bith) neo-iompaichte; tha iad a' giulan an comharaiddh ann an clàr an eudainn.

1. Na *neo-gblain*. Tha iad fo do ghnath ann an aireamh nan *gabhar* a sheafas air an laimh chlì; 's co air bith eile tha air am fàgail amach, tha 'n ainmfan air a chur a fìos anns gach aon do na clàr-ainmeanna sin a chunnaic finn, *Ephes. v. 8. Taisb. xxi. 8. 1 Cor. vi. 9, 10.*

2. Na *sanntaich*. Tha iad fo anns gach àit' air an sonracha mar luchd *iodhal-aorai*, 's dorus na rioghachd air a dhruideadh orra air an ainm, *Ephes. v. 8. Col. iii. 5. 1 Cor. vi. 9, 10.*

3. *Misgearan*. Cha'n e mhain iadfan a tha 'g òl air falbh, an reufain, ach mar an ceadn' agus gu h araid iad sin a tha tuille 's laidir feadh arson deoch laidir. Ann aghai na muinntir fo tha beul DHIA fein a'

glaothach truaighe, 's a' barantacha nach 'eil " pairt sam bith aca do rioghachd " Neimh." *Isai.* v. 11, 12, 22. *Gal.* v. 21.

4. *Breugairean.* Tha 'n DIA sin nach feud breug a dheanadh ag innse' dhoibhsan, nach 'eil cuid sam bith aca da rioghachd-fan, is nach d' theid iad gu brath asteach d'a thulaich : ach gu faigh iad an cuibhrionn le Athair nam breug, (an ti d' am bheil iad nan cloinn, ann san locha theine, *Salm.* xv. 1, 2. *Taisb.* xxi. 8, 27. *Eoin.* viii. 44. *Seanr.* vi. 17.

5. *Luchd-mhionn.* Gun aithreachas goirt agus grad, is i crìoch na muinntir fo leir-igrios ullamh, agus damna cinnteach, gun innleachd air bith air a sheachnadh, *Sheum.* v. 12. *Sech.* v. 1, 2, 3.

6. *Luchd an-cainnt* agus *cul-chàinidh*, a tha ull'a' gu droch sgeul a thogail no airis ann aghaidh an coimhearsnaich, is gach falchar a dh' fheudas iad a thilge' na eudann; no tha ga lot gun fhios da air a chùl-thaobh. *Salm.* xv. 1, 3. 1 *Cor.* vi. 10. agus v. 11.

7. *Luchd goid, foireigne,* 's *breith-air-eigin*, a tha farucha 's a' bleith nam bochd, is a' deanadh an-cothrom air bith air am braithrean gach uair a gheibh iad fàth air bith

bith air a dheana. Biodh fios aca fo air fad gu bi DIA na dhioghaltair orra, 1 *Teff.* iv. 6. Cluinnibh, O sheirbheisiche bradach, midhileas agus struidheil; cluinnibh, O luchdoibre cealgach anns gach dreuchd; cluinnibh ur bìne: druididh DIA gu cinnteach a dhorus oirbhfa; tionndaidh e ur n ionmhus ea-corach gu ionmhus feirge, 's bheir e air ur n òr is air ur n airgiod, a fhuair sibh gu h eas-ionraic, ur claidh mar mhiotailt leaghta 'n taobh astigh dhibh, 1 *Cor.* vi. 9, 10. *Sbeum.* v. 2, 3.

8. Gach uile neach a tha ri dearmad am bitheantas air *aora* DAIA: nach 'eil ag eisd-eachd fhacail no gairm air ainm: a tha cumail air ais urnaigh o DHIA, 's nach 'eil a' gabhail fuim d'an anama fein no do anama 'n teaghlaichean, ach a tha “caitheadh am beatha gun DIA ann san t faoghal,” *Eoin.* viii. 47. *Iob.* xv. 4. *Salm.* xiv. 4. agus lxxix. 6. *Ephes.* ii. 12. agus iv. 18.

9. Iadfan a tha gleidhe' *cuideachd amaid-each no olc.* Thug DIA barantas feachad gu sgrios e mhuinntir fo air fad, is nach d' theid iad gu brath asteach da àite cònuidh, *Seanr.* xiii. 20. agus ix. 6. *Salm.* xv. 4.

10. Iadfan a bhios *ri fanoid* air diadhachd,

's a' deana sgeig is tàir air daoine diadhaidh, air an aidmheil naomha, 's air an giulan faicilleach; 's a tha deana spòrsa dhoibh fein do an-'ainneachd is do fhailinnibh nan creideach. Cluinnibh, a luchd-fanoid, ur bìne eagalach, *Seanr.* xix. 29. agus iii. 34. 2 *Chron.* xxxvi. 16. *Mat.* xviii. 6.

A pheacaich, rannfuich gu curamach a dh' fheuchainn nach 'eil thu fein a measg aon feorta do'n mhuinntir fin a chaidh ainm-eachadh: oir ma 's e fo do chor tha thu fathaidh “ an domblas-sàth an t fearbhaduis “ agus an cuibhreachan a pheacaidh;” oir tha gach feorta dhiu fo a' giulan an comharai co foilleir an clàr an eudainn as nach 'eil ag air bhith nach clann do'n bhàs iad. Agus ma feadh, gu gabha DIA trua's d'ar co-thionail bhochda! O cia beag an t aire' bhios air fhagail nuair a bhios na deich feortai' fo air an toirt afa! Och! cia lion dorus, cia lion eudann air an eigin duinn a sgriobha “ Gu deana DIA trocair oirn!” A dhaoine, cionnus is urra sibh a chur an ceill duibh fein gu bheil ur staid gu maith, nuair tha DIA o neamh a' labhairt nur n aghaidh, agus a' barantacha dhuibh gu bheil sibh an staid damnai? Ceadaichibh dhomh reufan-
acha

acha ribh ann am briathra DHIA “Cionnus
“ a dh’fheudas tu rà. Cha’n’eil mi falach?”
Ier. ii. 23. “Feuch do fhlighe fa gbleann,
“ tuig ciod a rinn thu.” A dhuine nach
‘eil do choguis fìofrach air do chuil-bhearta
cealgach, air do chionta uaigneach, air do
fhlighe bhreugaich? Seadh nach ‘eil do
chairdean, do theaghlach, do choimhear-
fnaich, nam fianuisean air do dhearmad air
aora DHIA, air do chleachda fanntach, air
doghiulan mi-rùnach agus farmadach? Nach
feud iadfan a chi thu dol seachad a rà Sin
struidhear costail; no, Sin misgear pòiteil;
fear-taoghail droch cuideachd? Sin duine
droch-theangach; no, fear-fanoid, no duin’
aig a bheil caithe-beatha mi-theistheil?—Mo
mhuinntir ionhuinn, sgrìobh DIA mar gu
b’ ann le gáth-greine, san leabhar sin leis
an toirear breith oirbh, nach e bheag dheth
fo fuaicheantas a chloinne-fan; is nach d’
theid aon neach do’n mhuinntir fo, ni’s
lughha no bhios e air ath-nuadhacha le gràs
an iompachai, gu fìorruith as o dhamnadh
ifrinn.

O nach gabha sibh os laimh a nis “aith-
“ reachas a dheanadh, agus pilleadh o’r n
“ uile chionnta, chum as nach deanadh
G 3 aingidheachd

“ aingidheachd ur milleadh !” *Esec.* xviii.
 30. Och, a pheacacha cruaidh-chridheach !
 an eigin domh ur fagail mu dheire far an
 raibh sibh ? Am feum mi am poit’ear fhagail
 san tigh-òsda ? Am feum mi fear an t fùgrai
 fhagail r’a mhacnus ? Am feum mi am mi-
 rùnach fhagail na nimh ; is fear nam breug
 no nam mionn a’ cluiche ri bruaich an teine
 shiorruith ? Ma ’s eigin, biodh fios agaibh
 co achd gu d’ fhuair sibh rabha, ’s gu bheil
 mise faor o’r fuil. Agus, “ co ac’ a dh’
 eifdeas daoine no nach eisd,” fagai mi na
 sgriptura so maille riu, an dara cuid mar
 tharnanaich g’ an dùsga, no mar iarruin-
 losgai g’ an cruadhacha ’s gam fagail gun
 mhothacha, *Salm.* lxviii. 21. “ Ceann a
 “ naimhde bristidh Dia, agus claigeann
 “ greannach an duine sin a theid air aghai
 “ gu dàna na aingidheachd.” *Seanr.* xxix. 1.
 “ An ti gheibh achasan gu minic, is a
 “ chruaidhicheas a mhuineal, di-mhilltear
 “ e gu h obann, agus gun teafairgin.”
Caib. i. 24, &c. “ A chionn gu do ghlaodh
 “ mi, agus gu do dhiult sibh, gu do shìn
 “ mi mach mo lamh, is nach d’ thug duine
 “ fainear, &c. Ni mise fanoid nuair a thig
 ur

“ ur truaighe, nuair a thig ur leir-fgrios
“ amhuil ioma-ghaoth.”

Cha’n ’eil teaga nach ’eil moran a nis gam meas fein fona, ’s a’ foilsinn gu bheil gach ni ceart, a chionn nach feudar a bheag a chur as an leth do na peacai sin is foilleire ’s is truime cionnta, bha’n ceart uair air an ainmeachadh. Ach is eigin domh innse’ dhuibh gu bheil feort’ eile do dhaoine neo-naomhaicht’ ann, ge nach ’eil iad a’ giulan an comharaidh air clàr an eudainn mar a mhuinntir fo; ach aig a bheil e ni’s falaichte, mar gu b’ ann air an dearnai. Tha’n dream fo gu bitheanta gam mealla fein co maith ri daoine eile, ’s air am meas nan fìor chrìosd-uir’ean nuair tha’n cridhe fad na h uine làn do ghàoid is do mhi-fhallaineachd. Tha moran diu dol roi’ n t faoghal gu’n uirread as duin’ a chur amharuis orra, gus an toir bàs agus breitheanas gach ni gu folus. Tha na fein-mhealltairean fo mar gu b’ ann a’ teachd dìreach gu geata fhlaithinis le làn-earbfa ri dol astigh; is gidheadh tha iad air an druideadh amach air a cheann mu dheire, *Mat. vii. 22.*

Mo bhraithre ionmhuinn, guidheam oirbh aire shonraicht’ a thoirt do’n fmuainte chui-

dreamach fo, 's a gbleidhe' gu daingean
 nur cuimhne, " Gu bheil na miltean air
 " an call le bhi toirt fàsgai do pheaca dìomh-
 " air eigin, a tha cha'n e mhaoin falaicht' o
 " dhaoin' eile, ach mar an ceadna uatha fein
 " a chionn nach 'eil iad a' mion-rannfachadh
 " an cridhe." Feudai duine bhi faor o
 ghràinealachd fhollais, is gidheadh basacha
 le gaoid no galar falaichte. Ainmichi mi a
 dhà-dheug do na peacanna dìomhair fo leis
 am bheil na milte anam' air an fgrìos.
 Rannsaichibh gu curamach, a dh' fheuch-
 ainn nach 'eil aon air bith do na comharaibh
 bàis fo ri fhaotainn oirbh ; oir tha gach aon
 diu a' leigeil fhaicinn gu bheil neach air
 bith air am faighear iad fathasd gun ghràs,
 gun iompacha. Air an aobhar sin, mar is
 ionmhuin leibh ur n anama, leughaibh agus
 eisdibh na nith' a leanas le mòr-fhaicill agus
 curam, 's le èud naomh mu'r tiomchìol fein,
 eagal gu faighear oirbh aon air bhith do na
 comharaibh sin a theid ainmeach.

1. " Dall ain-eolas." O, cia lion anam
 truagh tha 'm peaca fo a' mille' gun fhios !
Hof. iv. 6. nuair tha iad a' faoilfinn gu bheil
 an cridhe ceart, is gu bheil iad air an rathad
 dhìreach gu neamh ! 'S e fo am mùrtair a
 tha

tha sgrios nam miltean gu sàmbach, is gun iad a' faicinn no mothachainn co 'n lath a tha gan cofgairt. Ciod air bith leth-sgeul a th' agaibh arson ur n ain-eolais, feudai sibh fhaicinn gur peaca millteach do'n anam e, *Isai* xxvii. 11. 2 *Teff.* i. 8. 2 *Cor.* iv. 3. Nam faice' sibh làn tighe do dhaoine, air an stiuradh a lion aon is aon, le'n fuilibh còdaichte, gu beul furnais theine, 's gun fhios aca c' ait' an raibh iad a' dol gus am bheil iad air an tilge' fìos innte, nach bithe' sibh air ur liona le gairr'eifin leis an t fealladh? Ach nach goirte na sin smuaineach air ceudan, anns na h uile co-thional, a th' air an tilgeil do ifrinn gun fhios doibh le dall ain-eolas. O, bithibh air ur faicil! an aghaidh a pheacaid fo. Na fàolibh gu gabh ni air bith ur leth-sgeul arson ain-eolais; tha sibh a gleidheadh ur murtair ann ur sgeith, ma 's e 's gu bheil sibh a' toirt da fardaich.

2. “Bhi gleidhe' pairt do'n chrìdh' air ais o **CHRIOST**.” An t iomlan a threig sinn arson **CHRIOST**, “fuath thoirt do athair agas do mhathair, seadh agus do bheatha duine fein” air a shon, “Is cruai' an gnothach fo,” *Luc.* xiv. 26. Tha cuid a ni moran do nithe; ach cha bhi cuid

aca do'n chreide' sin a dh' iarras gach aon nì orra. Gu brath cha toir iad 'ad fein gu buileach afuas do CHRIOST, is cha bhi iad gu h iomlan ftrìochdta dha. 'S eigin doibh peaca milis eigin a ghleidhe'; cha'n 'eil toil ac' iad fein a dhochann; no dealacha ri'm beatha, ri'n cliu, ri'n faorsa, ri'm maoin, is ri'n leithide sin do nithe. Tha moran mar fo a' gabhail CHRIOST air thuiteamas, gun smuaineach' air a chumbhanta's gun fhuir-each gus an cunnt iad an costus. Is mearachd fo ann san fèidh a mhilleas an t iomlan, 's a sgrìofas gu sìorruith gach neach a bhios cionntach ann, *Luc. xiv. 28. Mat. xiii. 21.*

3. “Fuar-chrabha.” Tha moran gan toileacha fein le taobh amach a chreidei'. Tha iad a' dol roi gach faothair is dleasnas naomh o'n leth amuigh; is an sin tha iad a' stad gun dol ni's faide, *Mat. xxiii. 25.* Tha 'm mearachd fo a' mealla dhaoine ni's mo, 's gan sgrìos ni's cinntiche na aingidheachd fhollais; amhuil as mar a rinn e air an Pharaiseach, *Mat. xxiii. 31.* Tha iad ag eifdeachd, a' trosg, ag urnaigh, a' toirt dèirce seachad; is uime sin cha chreid iad nach 'eil an staid gu maith, *Luc. xviii. 11.*

Ach

Ach ge d' dhean iad fo uile, as eugais obair a chridhe, agus cumhachd is beatha na diadhachd a ruigheachd air an anam, tha iad a' tuiteam air a cheann mu dheire do ifrinn, ge d' bu mhor an dochas agus an earbfa gu raibh iad air an t flighe dhireich ionnsuidh neamh, *Mat. vii. 22, 23.* O cia eagalach an staid fo, nuair nach 'eil feum air bith do dhuine na chreideimh, ach amhain gu chruadhacha na chionnta, 's gu anam a mhille' le mearachd!

4. “Rùn agus crìoch mhearachdach ann “an oibre maith agus diadhaidh,” *Mat. xxiii. 25.* B'e fo sgrios an Pharaiseich. O cia lion anam truagh a th' air am mille' leis fo, 's a tha tuiteam do ifrinn mu'm bheil iad a faicinn am mearachd? Tha iad a' gnathacha deagh oibre, 's ann sin a' faoilfinn gu bheil gach ni ceart; is gun iad fad na h uine toirt fainear gur ann o run saoghalt' agus feolar a tha fo uil' ag fruthadh. Tha e tuille 's fìor gu bheil am peaca fo air cairibh a faotainn greim air an duine fhior-iompaichte fein; ach ann aite buadhacha gu bitheanta, no riaghladh ann, tha e na chùis fhuath agus irisleachai dha, *Rom. xiv. 7.* Ach nuair is e 'n t aobhar mu bheil neach

air

air bith a' dol am bitheantas mu thiochìol dleasnais mhaith agus dhiadhaidh a thoil-eachadh a choguis, a dh' fhaotainn ainm bhi diadhaidh, a "chum as gu faicte le "daoin' e," a leigeil fhaicinn a ghibhtean agus a cheatfai, no sheachnadh iomra sgain-neileach a bhi mi-dhiadhai, no leithide sin; tha a chridhe fathasd cealgach agus mi-fhallain, *Hof. x. 1. Sech. vii. 3, 6.* O sibhs' aig a bheil deagh-aidmheil! ma bu mhaith leibh gun sibh fein a mhealla, feuchaibh nach e mhain gu bheil ur n oibre maith, ach mar an ceudna, seadh agus gu sonraichte, gu bheil ur rùn agus ur crìoch maith cuid-eachd.

5. "Earbs' as ar fireantachd fein," *Luc. xviii. 9.* Is eacail so a sgriosas an t anam, *Rom. x. 3.* Nuair tha daoine a deana bun as am fireantachd fein tha iad gun amharus a cur cùl ri fireantachd CHRISD. Mo chairde, thu faicill feumail duibh air gach aon taobh; oir feudai cha'n e mhain ur peacaidh, ach ur dleasnais mar an ceann' ur dìte'. Theaga' nach d' thainig so riabh fainear dhuibh; gidheadh cha'n 'eil ni air bith is cinntiche na gu feud duine bhi air a sgrios le sgàil fireantachd is le sambla gràis,

co maith as le peacai ghraineil agus fhollais. Is ann mar fo a thachras, nuair tha earbs' aig duine gu dean oibre fein fhireanacha 'm fianuis DE, a cheartas a dhioladh, a chorruich a thraoghadh, fhabhar is a ghean-maith a chosnadh, agus maitheanas a thoilltin; oir ciod fo ach CRIOSD a chur as oifig, agus slanui'ear a dheana dar gràsan agus dar deanadas fein. Bithibh air ur faicill ann aghai fo, a luchd-aidmheil, air lionaireachd no air feothas ur n oibre, ni 'n aon ni fo an t iomlan a mhilleadh. Air an aobhar sin, nuair is faibhire 's is fearr a ni sibh ur dleasnas, bithibh cinnteach nach earb sibh ni sam bith ris fo, ach gu leig sibh ur taice gu h iomlan ri CRIOSD. Measaibh ur fireantachd fein mar bhroineagan, *Salm. cxliii. 2. Phil. iii. 9. Ifai lxiv. 6. Neh. xiii. 22.*

6. “ Naimhdeas agus fuath os n iosal do
“ ro-fhaicill is do theanndachd na diadh-
“ achd.” Tha moran do dhaoine deagh-
bhèusach aig a bheil suim do chrabha 's do
ghiulan riaghailteach o'n taobh amuigh,
ach aig a bheil fìor naimhdeas do ro-theann-
dachd, agus fuath do bheatha 's do chumh-
achd na diadhachd, *Phil. iii. 6. le Gnìomh.*
ix. 1. Cha chord e riu bhi faicinn cuid do
dhaoine

dhaoine tuille 's diadhai', mar tha barail aca-fan, 's a cur tuille 's a choir do shaothair orra fein mu thiomchìol an creideimh. Tha iad a' dìte na mor-fhaicill is an teas-chrabhai fo, mar neònachas, mar amaideachd agus an-bharr eud. Ma chi iad fearmonaiche ro-dhurachdach, no Criosduidh fìor-chrabhui tha iad g am meas nan daoine neo-shuidhichte, 's air bheagan ceille.—Tha e foilleir nach 'eil speis aig a mhuinntir fo do naomhachd mar naomachd, (oir nam bitheadh, bhiodh an speis bu mhò aca do'n tomhas bu mho dhi) 's air an aobhar sin tha iad gun ag air bith mi-fhallain nan cridhe, cia maith air bith a bhàil a th' ac' orra fein.

7. “ A bhi stad aig tomhas araid do “ dhiadhachd:” Nuair a bhios aca dìreach uirread as a shabhalas iad (n am barail-fein) cha'n 'eil iarruidh ac' air tuille; 's leis fo tha iad a' nochda gu bheil iad fada gairrid air fìor ghras, a bhios a' fìor-bhròsdacha dhaoine gu dol n'is faide 's n'is faide air an aghaidh ionnfuidh foirfeachd, *Phil.* iii. 13. *Seanr.* iv. 8.

8. “ An-bharr speis do'n t faoghal.” So comhara cinnteach air cridhe neo-iompaichte, *Marc.* x. 22, 1 *Eoin* ii. 15.

Tha

Tha 'm peaca fo gu bitheanta ga fhalach fein fui sgàil a chreidei 's fui dheagh aidmheil, *Luc. viii. 14.* Seadh, tha 'm peaca fo co mealltach, as nuair a chi gach aon eile fannt agus faoghaltachd duine, gu bheil e iomad uair falaicht' air fein, le coilion dreach, is leth-sgeul, is aobhar, a tha e toirt da fein arson a ro-churam mu'n t faoghal; is mar fo tha e dalladh a shùl fein air chor as nach leir dha'n truaighe sin gus a bheil e 'g imeachd. Cia lionar iadfan a' measg Inchd-aidmheil a tha toirt tuille d'an cridhe 's d'an aigne do'n t faoghal na do CHRIOSD; " aig am bheil an air' air nithe " talmhaidh;" agus mar sin a tha leigeil fhaicinn gu foilleir gu bheil iad fathasd ann fan fheoil, is gu crìochnaich iad ann leir-fgrios! *Rom. viii. 8. Phil. iii. 19.* Gidheadh, feoruich do'n mhuinntir fo, 's innfidh iad dhuit gu dàna, gu bheil " speis agus meas " ac air CHRIOSD thar gach nì, 's nìor leige' " DIA nach bitheadh!" ach fad na h uine cha leir dhoibh gu bheil an inntin talmhaidh agus faoghalta, chionn nach 'eil iad a' mion-rannfacha no toirt fainear oibreachaidh an cridhe. Nan ceasnaicheadh iad sin le curam, gheibheadh iad amach air ball gur ann fan t faoghal

faoghal is mò th' aca do thlachd is do thoil-inntin, *Luc. xii. 19.* is gur ann mu thiom-chiol an t faoghail fhaotainn agus a ghleidhe' tha chuid is mo d'an faothair agus d'an iomguin. Dearbha ni's cinntiche na fo cha ruig sinn a leas iarruidh air duine bhi fathasd neo-iompaichte. Gu deonuiche' DIA nach bi chuid is mò do luchd-admheil air an sgrios le laimh a pheacai fo, gun iad ga mhothacha, no ga thoirt fainear. Feudai daoine blith, agus tha iad gu tric, air an cumail air an ais o CHRIOST, le anbharr speis do thiol-aca laghail, co maith as leis a chaithe-beatha sin is mi-laghaile sam bith, *Mat. xii. 5. Luc. xiv. 18,—24.*

9. “ Mi-run laidir agus farmad an aghai
 “ na muinntir sin a tha ri tàir no ea-coir
 “ oirn,” i *Eoin. ii. 9, 11.* O cia minic a
 chi sinn moran air a bheil coslas bhi diadh-aidh a' cuimhneachadh ea-coir is a' gleidh-eadh iarmaid feirge nan cridhe, feadh agus a' dioladh uile arson uile do'n mhuinntir a rinn coire dhoibh, 's a' gabhail tlachd ann dioghaltas, ge d' tha fo calg-dhireach an aghaidh iartuis an t foisgeil, eisempleir CHRIOST agus natuir DHIA, *Rom. xii. 14, 17. i Pead. ii. 21, 23. Neh. ix. 17.* Gu cinnteach

cinnteach far a bheil an t olc fo air ghoil ann fa chridhe, 's a' faotainn, cead tàmh a ghabhail, gun na h uile dicheal a dheanadh air fhuathachadh, air a chlaoidh agus air a chui'teachadh, tha'n duine fathasd ann am fìor dhomblas-fàth an t shearbhadais, agus ann am bàs a pheacai, *Mat. xviii. 34, 35. 1. Eoin. iii. 14, 15.*

A leughadair, am bheil ni air bith dheth fo a' beantuinn dhuitse? 'm bheil thu 'n àire' pàirt air bith do na chaidh ainmeacha? O rannsaich agus rannsaich a rìs; agus iarr gu soleimnt' air do choguis i dheanadh a dleasnaid. Is an-aobhinn dhuit gun amharus, mas e 's gu faighear thu, 'n diaigh gach aidmheil mhaith a rinn thu, fui chumhachd ain-eolais no fao-chrabhuidh, an clàbar an t faoghail, an nimh a mhio-ruin; air do liona le barail mhoir air t fhìreantachd fein; do chreide' cealgach; agus rùn mearachdach is crìoch thalmhaidh agad an feirbheis **DHIA** no fuath agad do fhìor-theanndachd a lagha. Leigi ni air bith dhiu fo fhaicinn gu bu diomhain t aidmheil, is nach raibh thu fui chumhachd na diadhachd.—Is amhuil a ni,

10. “Uabhar gun chlaoidh is gun chur
“fui chois.”—Nuair tha daoine 'g iarruidh
cliu

cliu dhaoine nì's mo na cliu DHIA, 's a' leagail an cridh'air meas agus urram dhaoine, 's nì deirbhte gu bheil iad fathafd nam peacaidh, is gu bheil iad nan coigrich do fhior-iompacha, *Eoin. xii. 43. Gal. i. 10.* Nuair nach 'eil daoine a' faicinn, a' gearan, no ag caoidh ardain an cridhe, tha e foilleir gu bheil iad fathafd marbh ann am peaca. O, cia daingeann agus laidir an greim a th' aig a pheaca fo gu diomhair air moran do chridheachan, a tha nan coigrich orra fein co mòr is nach 'eil fhios ac air! *Eoin. ix. 40.*

11. "An-bharr graidh do fhocair agus do fholas," 2 *Tim. iii. 4.* Is dubh an suaicheantas fo. Nuair tha daoine toirt do'n fheoil gach nì's miann lei, ga fasucha 's ga toilleacha, gun nì air bith aicheadh no dhiulta dhi; nuair tha iad a' gabhail mor-thlachd nan broinn is nam blas a thoileacha; ciod air bhith coslas a th' air a mhuinntir sin bhi diadhaidh, tha iad gu h iomlan mi-fhallain, *Rom. xvi. 18. Tit. iii. 3.* A bheatha sin a thoilicheas an fheoil, cha'n 'eil e comasach gu toilich i DIA. "Iadfan a's le CRIOSD" "cheus iad an fheoil," is tha iad curamach gu cur na h aghaidh, agus gu cumail fui
chois

chois mar namhaid, *Gal. v. 24. 1 Cor. ix. 25.—27.*

12. “ Leasg-thearuinteachd agus dochas
 “ dàna, gun bhunachar, gu bheil an staid
 cheana ceart,” *Taisb. iii. 17.* Tha moran a’
 glaothach sìth agus tearuinteachd, nuair
 tha leir-sgrìos a’ teachd gu h-obann nan
 co’ail, 1 *Teff. v. 3.* Is e fo a chum na h-
 oighean amaideach nan cadal nuair bu choir
 dhoibh bhi ’g obair; air an leapaiche nuair
 bu choir dhoibh bhi fa mhargadh, *Mat. xxv. 5, 10. Seanr. x. 5.* Cha d’thug iad fainear
 gu raibh iad gun ola gus an d’ thainig am
 fear-nua-pofda! ’s am feadh a chaidh iad a’
 cheannach, bha ’n dorus air a dhruideadh.
 O b’ fhear gu biodh na h-oighean fo gun
 luchd-leanmhuin aca! Ach cia ’n t aite,
 feadh, cia ’n teaghlach ach beag anns nach
 ’eil iad ri fhaotainn? Tha daoine’ arson an
 reufain is faoine ullach gu chur mar fhiach’
 orra fein gu bheil an staid ceart: agus mar
 fo cha’n ’eil fuil aca ri atharracha, ’s tha
 iad a’ basacha nam peacaidh. Am bheil
 sìth agad? Feuch dhomh ciod an stèidh air
 am bheil i air a togail. Am bheil barantas
 agad air a son o fhacal DIA? an urr’ thu
 comharan an fhìor-chreid’ich a leigeil fhaic-

inn? am bheil-còdach' agad gu bheil nì eigin annad nach 'eil ri fhaotainn fa chealg-air? Mur bheil, tha do fhith na h ion-eagail duit nì's mò na aon trioblaid fan t fàoghal; oir cha'n 'eil namhaid air bith aig an anam is mò na 'n t sìth fheolar so, tha toirt buille-bàis da, nuair tha i ri gean is gàire na eudann.

Air leam gu cluinn mi nis mo luchd eifdeachd a' glaodhach amach leis na deisciobuil, " Co mata a bhitheas air an " fabhala." Thoir amach as ar co-thionail gach aon do na deich feortai mi-dhiadhai fin a chaidh ainmeacha 'n toiseach; is thoir a rìs amach gach aon don da-sheorta-dheug chealgairean fein-mhealltach fin a chaidh ainmeacha mu dheire, 's innis domh mu'r tearc am fuighleach a bhitheas na dheigh fin air an fabhala? Cia beag an treud a bhios air fhagail, nuair a bhios iad so air fad air an cur a thaoibh leis na gabhraibh? Air mo fhon fein deth, do'n àire' lionar a tha gam eifdeachd, cha'n 'eil an fhiughair is lugh' agam aon fhaicinn gu brath air neamh dhiu, a tha ri fhaotainn am measg an da-sheort'-ar-fhichead fin a chaidh ainmeacha; nì's
lugh

Iugha na bhios iad air an toirt gu caochla
staid le h aithreachas agus fìor iompachadh. .

AN CO-CHUR. A nis, a choguis, dean
thusa do dhleasnas: labhair amach, is ruige'
do ghuth anam gach neach a leughas no dh'
eifdeas na nithe fo. Mu gheibh thu aon
sam bith air, do na comharaibh sin a
chaidh ainmeacha, 's eigin duit b'ine thoirt
amach, na aghai gu bheil e gun ag neo-
ghlan, *Lebh. xiii. 44.* Na gabh breug a d'
bheul, is na labhair fìth ris an aig nach 'eil
fìth o DHIA. Na toir claon-bhreith arson
an-miann air bith, is na deanadh fein-speis
no bàigh ris an fheoil do dhalladh. Tha
mise mar mhaor o chuirte neimh a' sparragh
ort teachd a thoirt seachad do chòdaich.
Tha mi ga d' ghairm ann ainm DHIA gu
dol maille rium a rannfachadh an tighe tha
fui anharus. Mar a fhreagras tu air a shon,
air do chunthart, innis gu fìinneach a chor
agus a staid dhafan tha leughadh an leabhair
fo no ga eifdeachd. A choguis, an e gu
fan thu gu tur ad thofd na leithid fo do am?
Tha mi ga d' mhionnachadh air an DIA
bheo gu 'n innis thu 'n fhiinn, *Mat. xxvi.*
63. Am bheil an duine iompaichte, no nach
'eil? Am bheil e ceadacha dha fein fuireach

ann aon pheaca, no nach 'eil? Am bheil do rìreadh gradh, agus umhlachd, agus urram aige do DHIA thar gach nì, no nach 'eil? Thig, cuir a chuis gu bun.

Cia fhad a bhios an t anam fo air a chumail ann amharus? O choguis, thig aistigh le d' chòdach. Am bheil an duine fo na dhuine nuadh, no nach 'eil? Cionnus tha thu ga mhothachainn? An d' thainig atharracha mor agus iomlan air, no nach d' thainig? Ciod an t am, no 'n t aite, no ciod na meadhona leis an deachaidh an t atharrach' iomlan fo na h ath-bhreith a thoirt m'an cuairt na anam? Innis, a choguis; no mur urr' thu 'n t am no 'n t àit' innseadh, an urr' thu dearbhadh a thoirt feachad o fhacal DIA gu bheil an obair deanta? An deachaidh an duine chur bhar a bhuinn fein; bhar an dochais mhealltaich agus na sìth mhealltaich as an raibh aon uair earbfa; An d' fhuair e geur-mhothachadh air a pheaca, 's air a staid chaillte: 'n do chuir e cùl ri pheaca 's ris fein, is an d' thug e suas e fein gu h iomlan do Iosa CRIOST? Co dhiu tha chuis mar fo, no tha e fathasd fui chumhachd ain-eolais, agus an falchar na h aingidheachd? Nach

d'

d' fhuair thu 'n a lamhan buannachd an eas-ionracais? Nach 'eil e ain-eolach air urnaigh; dearmadach air an fhacal, gradhach mu 'n t faoghal? Nach do ghlac thu iomad uair ann am breig e? Nach 'eil thu faotainn a chridhe iomad uair air ghoil le mi-run, a' losga' le an-miann, no 'g aoma gu fannt? Labhair gu foilleir mu thiomchìol gach ni chaidh ainmeachadh: an urr' thu 'n duine fo, no bhean fo, fhaoradh o bhi measg aon air bith do 'n da-fheort'-ar-fhichead sin a chaidh a chur asios ann ordugh. Ma tha e ri fhaotainn a measg aon diu, cuir a thaoibh e; cha'n 'eil a chrannchar am measg nan naomh; is eigin da bhi air iompacha's air a dheana na nua-chreatuir, air neo cha'n fheud e air chor air bith dol asteach do rioghachd DHIA.

A mhuinntir ghradhach, na meallaibh sibh fein, is na cuiribh lamh 'n ur n anam, le sibh fein a dhalla, 's le'r fuilean a dhruideach air ur staid. Cuiribh cathair-bhreitheanais asuas nur n uchd fein, thugaibh am focal agus a choguis cuideachd: "Gus an lagh is gus an teisteanas," *Isai. viii. 20.* eisdibh ciod tha 'm facal ag rà mu thiomchìol ur staid: agus O guidheam oirbh na sguiribh

gu brath do 'n rannfacha gus am faic sibh ur staid gu foilleir. Is ionan agus bàs mearachd a dheana fa ghnòthach fo. Agus thugaibh fainear gu bheil faill a chridhe, carachd a bhuaireadair, agus mealltaireachd a pheacaidh, uile nur n aghaidh, is ag co-chuideachadh a cheile chum an t anam truagh a mhealla, *Ier.* xvii. 9. *2 Cor.* xi. 3. *Eabh.* iii. 13. Seadh is tha e co fhuras agus co bitheanta le daoine bhi air am mealla fa chuis fo, 's gu bheil an tuiteamas is mo gu d' theid sibhfa cuideachd am mearachd, ni's lugha na bhios sibh ro-fhaicilleach agus mionaideach 'n ur staid spioradail a rannfacha, 's ro-churamach gun bhàigh air bith a chumail ribh fein. Air an aobhar sin thugaibh ro-aire do'n obair fo: rannfaichibh ur cridhe gu ghrunnd: iarraibh ur caithe-beatha gu mion, mar gu b' ann le coinnlean, agus thugaibh gach ni gu thombas air meigh an teampuill, focal DIA.—Na biodh earbs' agaibh as ur cridheacha fein. Rachaidh ionnfuidh DHIA, “ fear-sgrudai cridhe 's “ airne clainn nan daoine,” chum ur rannfacha 's ur fìdreachduin; ur ceafnachadh agus ur dearbhadh, *Salm.* xxvi. 2. agus cxxxix. 23, 24. Ma's e 's nach fogh-

ainn

ainn gach cuideachadh eile gus an gnothach fo thoirt gu crìch, is gu bheil sibh fathasd ann an ag, leigibh ris ur staid gu h-ìomlan ri ministear eigin diadhaidh agus dileas, *Mal.* ii. 7. Na gabhaibh fois gus an cuir sibh ur slainte fhiorruith as an ag, i *Pead.* ii. 10.—O Thus' a sgrudas an cridhe, cuir an t-anam fo dh'ionnsui na h-oibre fo, agus cuidich leis e fein a rannfacha!

C A I B. V.

A' feuchainn truaighe eagalaich na muinntir neo-iompaichte.

IS co eaglach oiscionn cainnt an staid sam bheil gach aon anam neo-iompaichte, 's gur tric a smuainich mi nan rachadh agam air a chur ann ceill do dhaoine nach raibh iad fathasd air an ath-ghintean, gu raibh m'obair deanta.

Ach tha fiosracha goirt agam gu bheil spiorad cadail agus fuain' air faotainn greim co daingeann air daoine mi-naomba (*Rom.* xi. 8. *Mat.* xiii. 15.) 's ge d raibh iad deirbhte gu bheil iad fathasd neo-iompaichte, gidheadh gu fuidh iad a fios gu bitheanta nan neo-churam, gun a bheag do iom-guin. Tha

'n air' air a tarruing air falbh le solais fheolar, le gnothaiche faoghalta, no le curam, an-mianna, 's aigne talmhaidh, *Luc. viii. 14.* co mòr as gu bheil guth an coguis air a mhùchadh, air fheol as nach 'eil iad a' toirt dha do fhreagradh ach ath-chuinge fhuar, no rùn faoin gu dean iad uair-eigin aithreachas agus leafacha-beatha, *Gnìomh. xxiv. 15.*

Air an aobhar fo tha e ro-fheumail cha'n e mhain gu leiginn fhaicinn do dhaoine gu bheil iad neo-iompaichte, ach mar an ceadna gun oidheirpichinn an toirt gu mothachadh air truaighe eagalaich an staid.

Ach tha mi faicinn cheana gu bheil a chùis fo cruaidh orm. Ciod an teanga tha comasach air meud an truaighe a leige ris do oigreachan ifrinn, amach o theangaidh an duine *fbaihbhir* a tha ga chlaoi san lafair sin? *Luc. xxi. 24.* No co 's urra truaighe na muinntir sin a chur an ceill "aig nach 'eil
 " DIA ann san t faoghal?" *Ephes. ii. 12.* Cha'n urra sinn fo a chur an ceill, o nach aithne dhuinn an sonas neo-chriochnach a thar fhaotainn san DIA uile-bheannuichte sin o'm bheil daoine' air an cumail amach le'm peacai. " Co (arfa *Maois*) a thuigeas cumhachd

“ cumhachd t’ fheirge ?” *Salm. xc. 11.* ‘S cionnus a chuireas mis’ an ceill an ni fin nach aithne dhomh ? Gidheadh tha fios againn air gu leor, fhaoilemid, gu ballchrith chur air neach air bhith aig a bheil an deo ’s lugha do bbeatha spioradail no do mbothacha.

Ach so far a bheil an cruai-chàs, gur ann ris a mhuinntir fin aig nach ’eil mothachadh tha mi ni’s a dol a labhairt. So, mo thruaighe ! a chuid is measa do dhorainn dhaoine ; a bhi marbh, glan mharbh am peacadh agus ann aingidheachd, *Ephes. ii. 1.*

Ge b’ urra mi Pharras a leige’ ris do’n pheacach, no seallia co fhathail a thoirt da air rioghachd Neimh, as a thug an t Aibhisteir d’ar Slanui’ear air rioghachdan an t saoghail fo agus air an giòir : no ge b’ urra mi ’n còdach a tharruing thar uachdar ifrinn, agus an fhurnais iochdrach a leige’ ris le làn do uabhafaibh, och ! cha’n ’eil fuilean aige-san gu fo fhaicinn, *Mat. xiii. 14, 15.* Ge b’ urra mi maife na naomhachd agus gloir an t soisgeil a chur gu h iomlan ann ceill, no ge b’ urra mi uabharrachd agus gràinealachd a pheacaidh a sgaoile’ ris da, cha mho is lèir dhasan maife na diadhachd

no grainealachd a pheacai, na 's lèir do'n duine dhall dáthan. Tha e na choigreach do bheatha DHIA, trid an ain-eolais a th' ann, a thaobh cruas a chridhe, *Ephes. iv. 18.* Cha'n 'eil, is cha'n fheud, colas a bhi aig' air nithe DHIA do bhrì gur ann air mhodh spioradail a thuigear iad, 1 *Cor. ii. 14.* Cha'n fheud a shuilean a bhi air am fosgladh air mhodh flainteil, ach ambain le gras an iompachai, *Gnìomh. xxvi. 18.* is ann do chlainn an dorchadais e, 's tha e 'g imeachd an dorchadas, 1 *Eoin. i. 6.* feadh, an solus a th' annsan is dorchadas è," *Mat. vi. 23.*

An leugh mi do'n duine fo a bhìne, no 'n fèid mì na chluais trompaid eagalach breitheanais DE, a shaoileadh aon a bheir-eadh air a chluasan fosgladh, air uilt fuasgla, 's air a ghlùine' bualadh air a cheile, mar a dh' eirigh na gheilt fein do *Bhelsbasar*? Gidheadh, mo thruaighe! cha mothaich e dhomb cha'n 'eil cluasan aige gu m' chluinntinn. No'n cuir mi suas binn-cheol, is an feinn mi oran *Mhaoris* agus an *Uain*? Cha ghluais fo cuideachd e. An tarruing mi e le fuaim bhinn is le nuaidheachd ait an t foisgeil; lèis gach cuire, cofhurtachd agus gealla

gealla solafach agus prifeil a th' ann? So uile cha druigh air, air mhodh flainteil, mur toir mi dha, maille ris an nuaidheachd, cluasan a chum a chluinntin, *Mat.* xiii. 15.

Cionnus mata dhruigheas mi air na creatuire truagha fin ris a bheil mo ghnothach? co mhaothaicheas an cridhe cloiche? *Sech.* vii. 11, 12. no bheir do'n cholainn mhairbh comas mothachaidh agus gluafaid? Co 's urra fo a dheanadh ach'an DIA fin amhain ata “ comafach air clainn a thogail “ a fuas do *Abraham* as na clachaibh,” *Mat.* iii. 9. “ a dhùisgeas na mairbh,” 1 *Cor.* i. 9. agus “ a leaghas na cnuic,” *Nah.* i. 5. an DIA fin a bheir air uisge brùchdadh as a charraig chruaidh, *Deut.* viii. 15. is leis an ionmhuinn na h oibre fin tha, cofail ris fein, mor agus miorbhuileach. oiscionn dòchais agus dùil dhaoine: an DIA fin a dh' aitheas eaglais le cnamha tiorma, *Esec.* xxxvii. 4. 's a phlanndaicheas a ghàrra le crainn chrionaich, *Caib.* xvii. 24.—is efan amhain tha murrach arson na h oibre fo. “ Air an aobhar fin tha mis' a' luba mo “ ghlùin ris an DIA is airde,” *Eph.* iii. 14. agus mar a ghuidh ar Slanu'ear aig uaigh *Lafaruis*, *Eoin* xi. 38, 41. is mar a ruith a bhan-

bhan-Shunamiteach gu faidh DHIA arfon a leinibh mhairbh, 2 *Righ.* iv. 25. is amhlui tha ur ministear brònach-fa nis a' lubadh a ghluin oiscionn ur n uaighe, 's ga'r giulan an glacaibh urnaigh, gus an DIA fin tha mhain comasach air cabhair oirbh.

“ O IEHOVAH uile-chumhachdaich, a
 “ dh' oibricheas agus gun chomas do neach
 “ air bith do bhacadh ! aig a bheil iuchair
 “ a bhais agus ifrinn, gabh thusa trua's do
 “ na h anama bochda fin tha marbh fan aite.
 “ fo, 's abair riu teachd amach as an uaigh,
 “ mar a thubhairt thu ri *Lazarus*. O Shol-
 “ uis gus nach feudar teachd am fagus,
 “ foillfich thus' an dorchadas fo, 's orduich
 “ do'n mhadain dealradh air aite-conui nam
 “ marbh fin ris am bheil mis' an dràs a'
 “ labhairt ; oir is urra thusa fuilean nam
 “ marbh fein fhosgla. Thus' a dhealbh a
 “ chluas, nach ann uait a thig comas eisd-
 “ eachd ? abair ris na cluasa fo *Ephphatha*
 “ agus biaidh iad air am fosgla. Thoir
 “ fuilean feachad a dh' fhaicinn t oirdh-
 “ eirceis, beul a bhlasad t fhocail, tha
 “ milis mar mhil agus cubhrai mar ola ; 's
 “ thoir mothacha feachad a thoirt fainear cia
 “ maith t fhabhar, cia tiom do chorruidh,
 is

“ is cia do-ghiulan uallach a pheacai. Thoir
 “ ordugh do d’ fheirbheifiche fàl’sneachd a
 “ dheana do na cnamha tiorma, ’s biodh
 “ iad air an tionnda, mar thachair dhoibhsan
 “ ris an do labhair am faidh, gu armailte
 “ bheo agus anbharr lion’ar,” *Efec. xxxvii.*
 1. &c.

Ach is eigin domh dol a leige’ ris a mheud
 agus is urra mi do’n diomhaireachd sin nach
 urra teanga sam bith a leige’ ris gu leor, no
 cridhe sam bith a lan-thuiginn.—Gu bràth
 marta gus an iompaichear thu,

1. “ Tha ’n t Uile-chumhachdach air a
 “ dhaighneacha fein a t aghai.” Cha bheag
 an cuibhrionn do d thruaighe gu bheil thu
 gun DIA air bith ann san t faoghal, *Ephes.*
 ii. 12. Cia goirt tha *Micah* a’ cacadh,
 “ Thug sibh leibh mo dhè, agus ciod tha
 “ agamsa tuille?” *Breith. xviii. 24.* ’S cia
 mò gu mor a dh’ fheudas tus’ a chaidh gu
 bheil thu fein gun DIA; oir cha’n fheud
 thu rà, gun an dèanadas is mò gu bheil pairt
 air bith agad dbeth! Feudai tus’ a rà mu
 thiomchìol DHIA, mar thuirt *Sheba* mu
 thiomchìol *Dhaibhi*, “ Cha’n ’eil cuil air
 “ bith againne ann *Daibhi*? ’s ni mo tha
 “ oighreachd againn ann an mac *Iefà*?”

2 Sam. xxi. 1. Cia brònach agus goirt an acain sin aig *Saul* na airc, “Tha na *Philistinich* air eir’idh am aghaidh agus rinn “DIA mo threiginn!” 1 Sam. xxviii. 15. Ach ciod a ni sibhs’ a pheacacha, fan la sin an tig DIA gur n amharc, no c’ ait an teich sibh arson coghnai? *Isai.* x. 3. Ciod a ni sibh fan uair a thig na *Philistinich* oirbh fein; nuair a ghabhas an faoghal gu brath a chead dhibh; ’s nuair is eigin duibhsa cuideachd ur cead a ghabhail gu brath do’n t faoghal, do’r cairdean agus do’r fearann? Ciod ann sin a ni sibhs’ aig nach ’eil DIA air bith gus an d’ theid sibh? An gairm sibh air ann sin; no’n glaodh sibh ris arson cuideachaidh? Och! cha gabh e ribh, is cha toir e idir fainear sibh, *Seanr.* i. 28, 29. is ann a chuireas e air falbh sibh le rà, “Cha b’ aithne “dhomh riamh sibh,” *Mat.* vii. 23. Iadfan aig a bheil fios ciod e DIA bhi aca ri dol gu ionnfsuibh, DIA gu beatha fhaotainn uaithe; tha caileigin do fhios aca-san cia truagh agus eagalach an ni bhi as eugais DIA. ’S e fo thug air an duine naomha sin glaodhach amach, “Biodh agamsa DIA, air neo biom “falamh: faigheam eolas air fein agus air “a thoil; ciod is aill leis, agus cionnus a mhealas

“ mhealas mi e; air neo b’ fhearr leam nach
 “ raibh riamh tuigs’ agam gu eolas fhao-
 “ tainn air aon ni eile.”

Ach cha’n e mhain gu bheil thu as eugaïs
 DHIA, ach tha DIA ann a t aghaidh, *Esec.*
v. 8, 9. Nab. ii. 13. O nan seafa DIA na
 thàmh, ge nach deanadh e cuideacha sam-
 bith leis a pheacach, cha bhiodh a staid co
 anbharr truagh ge d’ bheireadh DIA suas e
 gu toil a naimhdean, a dheana ris na b’ aill
 leo; ge d’ bheireadh e thairis e do na ceuf-
 adairibh, *Mat. xviii. 34.* a chum a bhi air a
 chlaoidh is air a reuba le h aibhisteiribh, cha
 bhiodh fo co leth eagalach. Ach cuiri DIA
 e fein ann aghaidh a pheacaich; agus creid e,
 “ is eagalach an ni tuiteam ann lamhan an
 “ DE bheo,” *Eabh. x. 31.* Cha’n ’eil caraid
 cofail ris, no namhaid coimeas da. Co fhad
 is a tha neamh oiscionn na talmhainn agus
 cumhachd neo-chrìochnach oiscionn neo-ni,
 ’s co fhad is finn a tha e ni ’s eagalaiche tuit-
 eam ann lamhan an DE bheo, na ’n lamhan
 gach aibhisteir ann ifrinn, is gach fia-bhea-
 thaich air thalamh. ’S e DIA fein a bhios
 na fhear-claoidh ort; is thig do sgrios o
 iathair an TIGHEARNA, *2 Tess. i. 9.* “ Tha
 “ *Tophet* domhain agus fairfing, is tha cor-
 ruich

“ ruich an Thighearna ga lasadh mar fhruth
 “ pronnaisc,” *Ijai.* xxx. 33. Ma bhios DIA
 a t aghai, co bhios air do shon? “ Ma pheac-
 “ aicheas duin’ ann aghai duin’ eile, bheir
 “ am breithe’ breitheanas air; ach ma
 “ pheacaicheas duine ’n aghai DHIA, co
 “ labhras air a shon?” 1 *Sam.* ii. 25. “ Tha
 “ thusa, thusa fein ad chùis-eagail; agus
 “ co sheafas ad lathair aon uair ’s gum bi
 “ corruich ort,” *Salm.* lxxvi. 7. “ Co e ’n
 “ dia sin a theasairgeas sibh as a lamhan-
 “ fan?” *Dan.* iii. 15. An urra Mammon?
 “ Cha’n ’eil buannachd air bith ann faibh-
 “ reas ann là na feirge,” *Seanr.* xi. 4. An
 urra rìghre no daoine cumhachdach? Cha’n
 urra: “ gladhaidh iad fo ris na fleibhte ’s
 “ ris na creaga tuiteam orra, ’s am falach
 “ o ghnuis na Ti tha na fluidhe air an ri-
 “ chathair, is o fheirg an Uain; oir thàinig
 “ là mor fheirge-fan, agus co ’s urra seaf-
 “ amh?” *Taisb.* vi. 15,—17.

A pheacaich! shaoilinn gu feuda fo dol
 roi’ d’ chridhe mar shaighid, fios fhaotainn
 gur e DIA do namhaid: O, c’ ait’ an d’
 theid thu? c’ ait’ an gabh thu fasga? cha’n
 ’eil feol air bith agad air bhi tearuinte, gun
 t airm a leaga fios, gun mhaitheanas a
 ghuidhe

ghuidhe, 's gun CHRIOID fhaotainn mar do charaid, a dheana' do fhith ri DIA. Mur bhitheadh fo, dh' fheuda tu teiche' do'n fhafach, is dol gu bas le bròn, le an-dochas, agus le doilghios cridhe: ach ann an CRIOID tha e comasach dhuit trocair fhaotainn, feadh tha trocair ann ad thairgse, 's DIA bhi leat ni's mò na tha e 'n dràs a t aghaidh. Ach mur treig thu do pheacaidh, is mur pill thu ri DIA gu h iomlan le fìor-iompacha, tha corruich DHIA ag leantuinn riut is tha e 'g innse' gu bheil e t aghai, mar tha e 'g rà leis an fhaidh *Efeciel*, caib. v. 8.

“ Uime sin mar fo a deir an 'TIGHEARNA
“ DIA, Feuch, tha mise, eadhon mise fein
“ a t aghai.”

1. “ Tha a ghnuis a t aghai,” *Salm xxxiv.*
16. “ Tha gnùis DE 'n aghai nan daoibh,
“ gu'n cuimhn' a sgrios o'n talamh.” Mo thruaighe iadfan aig am bi gnuis DHIA nan aghai. Nuair nach d' rinn e ach sealtuinn air feachd nan *Eiphteach*, cia uabhasach mar thachair dhoibh! *Esec. xiv. 8.* “ Cuir
“ mise mo ghnuis ann aghaidh an duine
“ sin, agus ni mi na chomhara 's na ghnà-
“ fhocal e, agus gearrai mi e mach a meadh-

“ on mo phobuil, agus^o aithnichi sibh gur
 “ mis’ an TIGHEARNA.”

2. “ Tha a chridhe t aghaidh ; oir is
 fuath leis gach uile luchd-dheanai na h ea-
 corach. A dhuine, nach ’eil crith air do
 chridhe, nuair a smuainicheas tu gu bheil
 thu ’d chuspair fuaith do’n Uile-chumh-
 achdach ? *Ier. xv. 1.* “ Ge do sheafadh
 “ *Maois* agus *Samuel* am lathair, gidheadh
 “ cha bhiodh m’ intinn leis a phobul fo ;
 “ tilg iad amach as mo shealla,” *Sech. xi.*
 8. “ Tha gràin aig m’ anamfa dhoibh-fan,
 “ is tha fuath aig an anama-fan dhomhfa.”

3. “ Tha a lamh a t aghai,” 1 *Sam. xii.*
 14, 15. Tha a bhuaidhean air fad a t aghai.

(1.) Tha a cheartas mar chloidhe’ lafrach
 air a rufgadh ann a t aghai : “ Ma gheur-
 “ aicheas mi mo chloidhe’ dealrach, is ma
 “ ghabhas mo lamh greim air breitheanas,
 “ bheir mi dioghaltas dom naimhdean, agus
 “ luidheachd do’n mhuinntir leis am
 “ fuathach mi, cuiri mi mo shaighdean air
 “ mhifg le fuil, &c.” *Deut. xxxii. 41, 42.*

Tha ceartas DHIA co teann as nach faor
 e air chor air bith an cionntach, *Exod.*
 xxxiv. 7. Cha toir DIA maitheanas duit
 san ainmheach, “ cha mheas e air chor sam

bith neo-chionntach thu.” *Exod.* xx. 7.
 iarruidh e uait an t iomlan, ni’s lugha no ’s
 urr’ thu leigeil fhacinn o’n scription gu d’
 thug CRÌOSD dioladh air do shon, is gu
 bheil coir agads’ air gach ni rinn e. Gus
 am faigh am peacach dùsgadh as a chadal
 fin ann san raibh an t aibhisteir ga luafta,
 cha lèir dha gu bheil ceartas DHIA co teann:
 tha e faoilinn gu bheil e air a dheana suas
 air fad do throcair. Tha ceartas DHE co
 teann as gu feum e dioladh fhaotainn gus
 an fheoirling dheireannach: tha e glaodh-
 “ ach feirg agus corruich, trioblaid agus
 “ amhghair air gach aon anam a ni olc,”
Rom. ii. 8, 9. Tha e “ mallacha gach aon
 “ neach nach buanaich anns na h uile nithe
 “ tha sgriobhta san lagh a chum an deana,”
Gal. iii. 10. ’S nuair a shuidheas an ceartas
 fo chum breitheanas a thoirt air a pheacach,
 O cia eagalach a bhios am bìnne! “ Ceang-
 “ laibh eidir lamhan agus chasan e, agus
 “ tilgibh ann iomal dorchadais e: ann sin
 “ bithidh gul agus gioscan fhiacal,” *Mat.*
 xxii. 13. “ Imichibh uams’ a mhuinntir
 “ mhalluichte, dh’ ionnsui teine shiorruith”,
Mat. xxv. 41. So bìnne eagalach ceartais
 DE; agus fo an cruai-cheartas leis an eigin

duitfa bhi air do dheuchainn, O pheacaich! agus mar is beo DIA, fo am bìnne 's eigin duit a chluinntin, mur dean thu aithreachas agus mur bi thu air t iompacha.

(2.) “Tha naomhachd DHE làn naimhdeanais a t aghai,” *Salm* v. 4, 5. Cha’n e mhain gu bheil corruich no diomb aige riut air uairibh (mar a dh’ fheudas bhi aige r’a chloinn fein) ach tha fuath daingean, laidir, agus fuidhicht’ aige dhuit. “Tha gràin aige dhuit fein,” *Sech.* xi. 8. is do gach ni a ni thu, ge d’ raibh e air aithne’ leis fein, *Isai.* i. 14. *Mal.* i. 10. Tha natur DHIA co naomh, as gur eigin fuath bhi aige do gach peacach air bith amach a CRIOSD.

O, cia mor an truaighe fo, a bhi ’n taobh amach do ghean-maith, feadh fui chorruich DHIA! *Ecclef.* v. 6. *Hos.* ix. 15. Oir cha’n urra DIA, ni’s lugha na mbùthas e a natur, gun bhi t aghai, ’s gun fhuath thoirt duit, mur bi thu air t atharracha ’s air t athnuadhacha le gràs. O pheacaich! cionnus a dh’ fheudas tufa fealltuin air glaine agus naomhachd DHIA! “Cha’n ’eil na reulta glan na shealla-san,” *Iob.* xxv. 5. “Tha e ga irisleacha fein a dh’ amharc air na nithe

“ nithe tha gan deanadh air neamh,” *Salm* cxiii. 6. Agus cionnus a dh’ fheudas an Ti naomha, ’s an t fuil fhior-ghlan fo, amharc ortfa?—’S cha mhò dh’ fheudas fuil a bhi agad gu tagair CRÌOSD do chùis; oir cha’n ’eil cuid air bith agad dhethsan. Ma tha chuis mar fo mata, nach ’eil thu nis ulla’ gu rà le h eagal mar a rinn muinntir *Ehetsemeis*, “ Co dh’ fheudas feasamh ann “ lathair an TIGHEARNÀ DIA naomha fo!” *I Sam. vi. 20.*

(3.) “ Tha cumhachd DHIA mar chanan “ millteach air a fhocruchadh a t aghai.” Tha gloir cumhachd DHIA ri bhi air a foillfeachadh an sgrios na muinntir fin nach ’eil a’ toirt geill do’n t foisgeul, 2 *Teff. i. 8, 9.* Ni e “ a chumhachd aithnicht’ annta,” *Rom. ix. 22.* a leigeil fhaicinn cia uabhasach is urr’ e ’n claidh. Arson na crìche fo tha e gan togail a fuas “ a chum as gu foillfich e annt’ a chumhachd,” *Rom. ix. 17.* O dhuine! ’m bheil thu fa comasach air cur ann aghai do Chruthai’ir? An seas a chuiseag ann aghai corrain a bhuanachiche? no’n duilleag sheargta roi’ fguaba na garbh-dhoininn?

A pheacaich, tha cumhachd feirge DHE

ann a t aghai; *Salm* xc. 11. agus nuair a bhios cumhachd agus corruich ag oibreachail le cheile, 's truagh aon duin' air an tuit iad. B' fhearr dhuit an domhan air fad a dh' eir'idh ann a t aghai, na DIA na aonar a bhi 'n corruich riut. "Tairneanach a
 "chumhachd-fan co dh' fheudas a thuig-
 "finn," *Iob* xxvi. 14. Mo thruaighe efan dan eigin fo a thuigfinn le bhi ga fhulang gu fiorruith! "Ma ni e strì ris, cha'n urr' e
 "freagra thoirt da arson aon ann am mìle:
 "tha e glic an' cridhe, 's treun an' neart,
 "co riabh a chruadhaich e fein na aghai
 " 's a thug buaidh air? Is edh' atharraicheas
 "na fleibhte 's gun fhios ac' air, is a
 "thionndas iad bun oiscionn na chorr-
 " 's e chrathas an talamh as aite, 's a
 "chuireas air chrith a phropa: ma bheir e
 "aithne do'n ghrein cha'n eirigh i; 's tha
 "na reultan air an glafadh asuas leis?
 "Feuch, bheir e leis, agus co dh' fheudas
 "a bhaca; no co their ris, Ciod a tha thu
 "deana? Mur pill DIA air falbh a chorr-
 "uich, cromai na trèin uaibhreigh asios
 "fuidh." *Iob* ix. 3. &c. Agus am bheil thus' iomchuidh air blàr a chumail ri leithid fo do namhaid? "O! thugaibh fainear fo,
 sibhs'

“ sibhs’ a tha deana dearmaid air DIA,
 “ eagal gu reub’ e sibh nur bloide’s gun
 “ neach a bhi ann dur teafairginn,” *Salm*
 l. 22. Striochdaibh do throcair; na feasa
 duflach agus luaithre ’n aghaidh an uile-
 chumhachdaich: na curibh dreafan agus
 droigheam roimhe fa chath, mun d’ theid e
 rompa’s mun loisg e le cheil’ iad; ach
 deanuibh greim air a neart, agus “ dean-
 “ uibh sìth ris,” *Ifai.* xxvii. 4, 5. “ Mo
 “ thruaighe efan a ni strì r’a Chrutha’ear,”
Ifai. xlv. 9.

(4.) “ Tha gliocas DE ann an tì air do
 “ mhilleadh.” “ Mur pill thu, chuir DIA
 “ faobhar air a chloidhe’, lùb e a bhogha,
 “ dheasaich e a shaighde, ’s rinn e acuinn-
 “ bhàis air fad ullamh,” *Salm* vii. 12, 13.
 —Tha comhairle DHE ann a t aghaidh, a
 dhealbh do fgrios, *Ier.* xviii. 11. Ni e
 fanoid ort nuair a thig là do theinn ort, *Salm*
 xxxvii. 13. Tha e faicinn gu bheil an latha
 dlù ann fan tuit thu gu leir-fgrios obann,
 as nach ’eil gu brath tearnadh.

(5.) “ Tha firinn DHE air toirt mionn a
 “ t aghai,” *Salm* xcv. 11. Mata efan fìor,
 is eigin duit basacha ma theid thu air t
 aghai, *Luc.* xiii. 3. Mur breugaichear efan

na fhacal, is eigin duit dol am mugha mur
 dean thu aithreachas, *Esec.* xxxiii. 11. “ Mur
 “ creid sinne, gidheadh tha efan a’ fantuinn
 “ firinneach, cha’n ’eil e ’n comas da e fein
 “ aicheadh,” 2 *Tim.* ii. 13. tha e firinneach
 na bhagra co maith agus na ghealla, mar a
 dhearbhas e nar sgrios ni’s lugha na chreideas
 sinn. Dh’ innis DIA co foilleir as a dheana
 cainnt e, “ Mur nigh eifin thu, nach ’eil
 “ cuid agad maille ris,” *Eoin.* xiii. 8. “ ma
 “ chaitheas tu do bheatha reir na feola gu
 “ faigh thu bàs,” *Rom.* viii. 13. is mur bi
 thu air t iompacha, “ nach d’ theid thu air
 “ chor sam bith a’ teach do rioghachd
 “ neimh,” *Mat.* xviii. 3. Agus, ma chreideas
 no nach creid thus’ e, feafai DIA aig fhacal.
 Mar tha ghealla neo-chaochlaideach agus a
 mhionn, nan co-fhurtachd laidir do’n dream
 a chreideas, *Eabh.* vi. 18. is amhlui tha iad
 nan uabhas eagalach do’n dream nach creid.
 Innis domh, O pheacaich, ciod i do bharail
 air bagraidh uabhasach DHIA, th’ air an
 cur a’ fàis a t aghaidh? Am bheil no nach
 ’eil thu creidsinn gu bheil iad fìor? Mur
 bheil, cha Chrìosduidh thu ach mi-chreid-
 each; is air an aobhar sin buini dhuit cùl
 a chur ri ainm agus ri dochas a Chrìosduidh.

Ach

Ach ma tha thu gan creidsinn, O cia cruai' agus do-lùbai do chridhe, nuair tha thu siubhal anios agus aios am fois, tra tha thu faicinn firinn DHIA mionnaicht' agus leagta ri d' sgrios! air chor as ma 's urra 'n t Uile-chumhachdach ann, gu bi thu gu cinnteach air do mhille' 's air do dhamnadh. O dhuine! tha leabhar DHIA gu h iomlan a' togail fianuis a t aghaidh, am fad as a tha thu gun naomhacha; tha e ga d' dhiteadh anns gach earrainn, is tha e dhuit cofail ri rola *Efecièl*, "sgriobht' ann taobh amach " agus aistigh le tuireadh, is le bròn, is le " truaighe," *Efec. ii. 10.* 's cha'n 'eil ni dhiu fo nach lean thu agus nach glac thu, (*Deut. xxviii. 15.*) ni's lugha na ni thu aithreachas. "Theid neamh agus talamh " thairis, ach cha d' theid aon lide no aon " phuinc do na nithe fo thairis, gun bhi " air an coilionadh," *Mat. v. 18.*

A nis cuir fo uile ri cheile, 's innis domh mur 'eil staid na muinntir neo-iompaichte truagh agus eagalach do rìreadh. Mar tha sinn a' leughadh mu thiomchìol cuid a cheangail iad fein le mionnan agus mallacha gu marbhadh iad *Peì*, is amhluidh, O pheac-aich, (eisd fo le h eagal) tha uile bhuaidhean

an DE uile-chumbhachdaich air an ceangal le mionn gu thus' a mhilleadh, *Eabh.* iii. 18. O dhuine! ciod a ni thu? c'ait' an teich thu? ma's urra uil-fhiosfracha DHIA t fhaotainn amach, cha d' theid thu as; ma sheafas an DIA fìor r'a mhionnan, is eigin gu bafaich thusa, ni's lugha na chreideas tu 's a ni thu aithreachas: ma tha do neart aig an Uile-chumbhachdach nas urra do chlaoi, biaidh tu làn-thruagh a' t anam is a d'chorp, fad faoghal nan faoghal, ni's lugha na bhacas tu an dorainn fo le grad iompacha.

II. “Tha cruthacha DHIA gu h iomlan
 “a t aghai.” “Tha 'n cruthachadh uile
 “(arfa *Pol*) ag ófnaich agus am pèin mar
 “mhnaoi ri faothair,” *Rom.* viii. 22. Agus
 c'arson tha 'n cruthacha 'g ofnaich, ach
 arson a mhi-ghnathachaidh eillteil gam bheil
 e buailteach ann am fritheala do an-mianna
 dhaoine peacach? C' arson tha e 'g ofnaich
 ach arson faorfa o'n mhi-ghnathacha fo; oir
 cha'n ann le thoil a tha 'n cruthacha fù
 leithid fo do dhaorfa? *Rom.* viii. 19—21.
 Nam biodh cainnt agus reusan aig na brùid-
 ean is aig a mharbh-chruthacha, ghlaodhadh
 iad amach fù 'n daorfa do-ghiulan fo leis
 am bheil iad air am mi-ghnathacha le droch
 dhaoine,

dhaoine, fad' ann aghaidh an natuir agus na criche sin gus an do chruthaich DIA iad. Am fad is a bhios TIGHERNA nam feachd a t aghai, bi cinnteach gu bi feachd an TIGH-EARNA ann a t aghai cuideachd. Gus an dean thu cumhnanta do shìth ri DIA, cha toir DIA gu bràth dhuit cumhnanta sìth ris a chrùthacha, *Iob. xxii. 21—24. Hos. ii. 18—20.*

III. “Tha aig an leoghann bheucach a “làn-chumhachd os do chionn.” 1 *Pead. v. 8.* Tha thu glaisf' ann an ìonan an leoghain sin tha ull' gu sluga; tha thu 'n rib an aibhisteir, aig am bheil thu air do bheo-ghlaca chum a thoile, 2 *Tim. ii. 26.* Is e fo an spiorad tha' goibreachadh an' clainn na h eas-umblachd, *Eph. ii. 2.* Is ann da tha iad nan traillean, agus is i thoil a tha iad a' deana. 'S efan fear-riaghlai dorchadais an t soaghail fo, *Eph. vi. 12.* aig am bheil uachdranachd ofcìonn pheacach dorch agus ain-eolach. Is truagh leibh na h *Inn-seanaich* tha toirt aora do'n Aibhisteir, ach cha'n 'eil sibh a' toirt fainear gu bheil sibh fein ris an ni cheudna; oir is i fo truaighe choitcheann na muinntir mhi-naomh air fad, gur e 'n t Aibhisteir is dia dhoibh, 2 *Cor.*

iv. 4. Cha'n e gu bheil na 'n aire urram no aoradh a thoirt da, oir bheir iad dùlan do aon neach a theireadh e; gidheadh tha iad fad a h uine ri feirbheis da; a falbh agus a' teachd air a smèide, 's a' caitheadh am beatha f'a uachdranachd agus f'a lagh. " Is " feirbheifich sibh do'n ti sin d' am bheil " sibh a' toirt feirbheis agus umlachd," *Rom.* vi. 16. Cha'n e feirbheis a thoirt do'n Aibhisteir, ach a phrodhaid fein, a tha 'n rùn a bhreugair, gidheadh is e so maighstir a tha ga bhrosducha ge nach 'eil e ga fhaicinn, 's a cur na chridhe nan nithe sin a tha e labhairt, *Gnìomh.* v. 3. *Eoin* viii. 44. Nuair a reic *Iudas* a mhaighstir arson airgid, 's nuair a spùil na *Caldeanaich* 's na *Sabeanaich* *Iob*, is cinnteach nach e 'n t Aibhisteir a thoileachadh an rùn a bh' aca na dheanadh, ach an cridhe sanntach fein a shasfucha; gidheadh is efan a bhrosduich iad ionnsuidh na h oibre, 's a chuir air an aghaidh iad nan aingidheachd, *Eoin* xiii. 27. *Iob* i. 12, 15, 17. Feudai daoine bhi nam fìor-thraillean do'n Aibhisteir is gun iad fein a bhi ga thoirt fainear, 's a bhi fìr shalbhruidh aige-san nuair tha iad gu h amaideach a' faoilfinn gu bheil iad faor agus sona, 2 *Pead.* ii. 19.

Am bheil thu fathafd ann ain-eolas, gu bhì air do thionnda o dhorchadas gu solus? mata, tha thu fuid chumhachd an Aibhisteir, *Gnìomh. xvi. 18.* Am bheil thu ann ad chaithe-beatha cleachdta ri peaca sam bith a chur an' gnìomh le d' thoil agus le d' fhiofracha? ma tha, bì cinnteach gur ann do'n aibhisteir a bhuineas tu, 1 *Eoin iii. 8.* Am bheil do chaithe-beatha ann an strì, no am farmad, no am mi-run? gu deimhin ma tha 's efan is athair dhuit, *Eoin viii. 40, 41.* O mata cia eagalach do chor! òir ciod air bith solas a bheir *Satan* da thraillibh san t saoghal so, *Tit. iii. 3.* cha'n 'eil e ga dheanadh ach a chum am mealla na dheigh gu truaighe shiorruith san t saoghal eile. Tha an nathair (mar a thainig i gu h *Eubh*) a' teachd a t ionnfuid le ubhal na beul, ach cha leir dhuit an gath bàsar a th' air a chùl. Efan a tha 'n dràs ga d' bhuaire' ni e do chlaoi fathafd. O, nach b' urra mi fheuchainn duit cia duaichnidh am maighstir dam bheil thu toirt feirbheis, cia trailleil t obair, is cia neo-ìochdmhor an t ain-tighearna sin a tha thu toileacha, leis nach 'eil ni air bith co taitneach ri bhì ga d' bhrosducha gus an obair sin a ni do sgrios agus do dhamna cinnteach,

teach, agus ri bhi deana na furnais sin ni's teotha 's ni's teotha, ann fan eigin duitfa bhi ga d' losga fad mhìlte do mhìltibh aimfir!

IV. “Tha cionnta do pheacai na luidhe”
 “air do mhuin mar bheinn, am fad as a tha
 “thu neo-iompaichte.” Anam thruaigh!
 cha'n 'eil thu fa ga mhothacha fo, ni's mò
 na mhothaicheas a cholann mharbh an leac
 a tha na luidhe orra: agus is e thu bhi
 marbh mar fo tha fagail do thruaighe iomlan.
 Gun iompacha cha'n fheud aon do d' pheacai
 bhi air an dubhadh amach, *Gnìomh. iii. 19.* tha iad uil' air chunntas a t aghai.
 'Tha iompacha's maitheanas do ghnà ceangailte
 r'a cheile. A mhuinntir nach 'eil air an naomhacha
 cha'n 'eil iad air chor air bhith air am fireanacha
 no air an faoradh, *1 Cor. vi. 11. 1 Pead. i. 2. Eabh. ix. 14.* O
 cia eagalach anni bhi 'n ainmheach do DIA!
 Mur 'eil thus' a' faicinn o, feoruich don pheacach
 a fhuair fealladh air a chionnta: O cia trom a chridhe,
 cia goirt a ghearan, cia beag fhois, gus am bheil
 mothachadh aige gu bheil DIA rei' ris!

Cia suarach air bith fo leats' an dràs,
 mothaichidh tu aon la gur trom an t uallach
 cionnta

cionnta pcacai' gun bhi air a mhaitheadh. Is clach uabhasach fo, mu 'm feudar a rà, "ge b'e neach a thuiteas orra gu bristear e; ach ge b' e air an tuit ifa, ni i mìn-luaithre dheth," *Mat. xxi. 44.* Cia goirt a bhuin toilteannas a pheacai ri'r Slanu'ear beannuichte! dh' fhàisg e 'n fhuil amach as a chuislean, is chràidh e gu ruig am bàs na anam e: 's ma rinn e fo sa ghèig uir, ciod nach dean e sa chrannn sheargta?

O smuainich na thrà air do staid! An urr' thu fealltuin air a bhagra sin gun bhallchrith, "basaichi sibh nur peacaidh?" *Eoin viii. 24.* O b' fhearr dhuit am bas a b' eagalaich air bhith fhaotainn, na basach' ann ad pheacai. Nan deanadh am bàs, nuair a bheir e air falbh t uile cho-fhurtachd, do pheacai thoirt air falbh cuideachd, bu rud-eigin do fholas e; ach leanai do pheacai thu nuair a thrèigeas do chairdean thu, 's nuair a ghabhas do fholais shaoghalt' air sad an cead diot. Cha'n fhaigh do pheacai bàs maille riut, *2 Cor. v. 10. Taisb. xx. 12.* mar a gheibh ainmheach bàs leis a phrìosunach; ach leanaidh iad thu gu breitheanas a chum do dhìte', 's gu ifrinn a chum do chlaoi. B' fhearr dhuit coilìon aibhisteir agus droch-spiorad

spiorad a bhi mu d' thiomchìol na do pheacaidh a luidhe ort ann sin, is a dheana greim ort. O cia anbharr a phèin a bheir iad sin duit! O seall air t ainmheach na thrà; feuch cia mor a tha thu 'm fiachaibh do lagh DHIA 's do gach aon da aitheantaibh; tha ullamh air fad gu greim a dheanadh ort mar am prìosunach! Is cìod a nì thu nuair a dh' eirigheas iad uil' a t aghaidh! O fosgail suile do choguis a dh' fhaicinn so, a chum as gu leige' tu dhiot gach earbs' air bith asad fein, as gu teiche' tu dh' ionnsui CHRÌOSD “ arson didein, a chum greim a
 “ dheanadh air an dochas a chuireadh
 “ romhad,” *Eabh.* vi. 18.

V. “ Ann ad staid neq-iompaichte, tha
 “ t an-mianna ceann-laidir ga d' chumail
 “ ad thraill bhochd fù smachd.” Gu bràth gus a bheil thu air do thoirt fù cheanglaiche cumhnainte ri DIA, tha thu ann ad fheirbheiseach is ann ad thraill do'n pheaca, *Eoin* viii. 34, 36. *Tit.* iii. 3. *Rom.* vi. 12, 14, 16, 17. Nis cha'n 'eil ain-tighearn' air bith ann coimeas do'n pheaca. O cia eagalach is graineil an obair gus an cuir e fheirbheisich! Nach cràidheadh e crìdhe duine bhi faicinn luidheann do thruaghana bochda gam piana

's gan farucha fein a' tional connai gu iad fein a losga? 'S nach e fo is gnà-obair do uile thraillean a pheacaidh? Ann fa cheart am sam bheil iad aoibhneach le duais na h-ea-corach is a' feinn na'n folas peacach, cha'n 'eil iad ach a' carna feirg asuas dhoibh fein arson an teine fhiorruith: a' cur tuille connai nam furnais, agus a' deana na laf-rach ni's braise le bhi tilgeil ol' innte. Co bheireadh feirbheis do'n mhaighstir sin aig nach 'eil obair ach traillealachd, is aig nach 'eil duais ach bàs fiorruith! *Rom. vi. 23.*

Nach bu truagh an sealladh efan air an raibh feilbh aig *legion* do dheamhnaibh! Nach cràidheadh e do chridhe bhi ga fhaic-inn am measg nan tuama, ga lot fein is ga reubadh? *Mar. v. 5.* Is i fo do staidfa, 's i fo t obair; tha gach aon bhuille dh' ionn-fui do chridhe, 1 *Tim. vi. 10.* Tha gun amharus do choguis an dràs na cadal ach nuair a ni bàs agus breitheanus do dhufgadh, an sin mothaichi tu goith agus cràdh gach aon do na lota fo.

VI. “Tha furnais dioghaltais fhiorruith air a teafacha deas fa d' chomhair,” *Ifai. xxx. 33.* Tha ifrinn agus leir-sgrìos a fosgladh am beoil fa d' chomhair, 's a' fgaoileadh an
gial

gial gu fairfing as a cheile chum do shluga,
caib. v. 14. ga d' fhaicinn air a bhruaich,
 is a' feithe' gus an tuit thu stigh. Ma tha
 fearg duine "mar bheucaich leoghainn,"
Seanr. xx. 2. "ni's truime na ghaineamh,"
caib. xxvii. 3. ciod i corruich DHIA uile-
 chumbachdaich? Ma bha furnais lafrach
Nebuchadnefair, nuair a chaidh a deana
 feachd uaire ni bu teotha, co bras as gu do
 loisg i iadfa an athainig dlù dhi chum an
 triuir chloinne chur innte, *Dan.* iii. 19, 22.
 cia anbharr teith àmhuinn loisgeach fraoch-
 feirge 'n Uile-chumbachdaich! *Mal.* iv. 1.
 "Am feud do chridhe fulang, no do lamh-
 " an a bhi laidir ann fan la sam buin mise
 " riut, ars an TIGHEARNA DIA?" *Esec.*
 xxii. 14. An urr thu giulan le lasair shior-
 ruith? an urr' thu cònuidh ghabhail ann
 teine caithteach? *Ijai,* xxxiii. 14. O pheac-
 aich! ma's duine thu, mur clach gun
 mhothachadh thu, stad ann fo, agus beachd-
 smuainich: smuainich c' ait' a bheil thu d'
 sheafamh; direach air bruaich na furnais fo.
 "Mar is beo an TIGHEARNA, 's mar is
 " beo t anam, chan 'eil ach cèim eidir thu
 " 's a bhi innte," i *Sam.* xx. 3. Cha'n 'eil
 fios agad nuair a luidheas tu san oiche nach
 bi

bi thu innte mu'n tig a mhadainn, is cha'n 'eil fios agad fa mhadainn nach bi thu innte mun tig an oiche. Am bi thu co dàna 's gu cuir thu fo ann neo-brigh? Am buanaich thu ann an ftaid co eagalach, mar nach biodh tu idir an' cunthart? Ach ma chuireas tu uait na nithe fo, 's gun abair thu “ Cha'n 'eil gnothach agam-fa ris fo;” feall a ris air a chàibdeil roimhe fo, agus innis do rìreadh, am bheil aon sam bith do na comharaibh a chaidh ainmeacha 'n sin ri fhaotainn ortsa? Na druid do shuilean, na meall thu fein; faic do thruaighe am fad a bhios comas agad a baca. Smuainich ciod e bhi d' dhiobarrach graineil, a d' ghin mhall-uicht', ad shoitheach feirge, sam bi DIA, 'm fad is beo e, a' fìor thaomadh amach a chorruih, *Rom. ix. 22.*

VII. “ Gun iompacha tha'n lagh a dorta “ gach aon da bhagraidhean agus da mhall-
“ achdan ort,” *Gal. iii. 10. Deut. xxviii.*
O cia uabhafach tairneanach an lagha! tha e lasa teine 's prònnuisc a' t eudann; tha a bhriathra mar chloidhean ruisgte, 's mar fhaighde geùr air an fàthadh ann fa chridhe. 'Tha e gun tamh a' glaodhach *dioghaltais*, is ag iarrui *ceartais*; tha e labhairt blàir is
bàis

bàis ann a t aghaidh. O na plàighean uabha-
 afach, is na bàis eagalach leis a bheil an
 canan marbhtach fo air a luchdacha ! (leugh
Deut. xxviii. 15. &c.) 's tufa mar bhall-
 amais dìreach fa chomhair na h urchair. O
 “ dhuine, thoir ort gu d’ dhaingneach
 “ laidir,” *Sech*, ix. 12. teich o d’ pheacai,
 greas ionnfui na cathair-dhidein agus an
 naomh-ionaid, *Eabh.* xiii. 13. eadhon ionn-
 fuidh an Tighearn’ Iosa CRÌOSD; falaich
 thu feìn annfan, air neo tha thu cailte, gun
 dochas gu bràth ri teafairginn.

VIII. “ Tha’n foisgeul fein a toirt damna
 “ fìorruith mar bhìne mach a’ t aghai, ’s ga
 “ cheangal gu daingean air t anam,” *Mar.*
 xvi. 16. Ma dh’ fhanas tu fan staid am
 bheil thugunaithreachas gun iompacha, biodh
 fios agad gu bheil an foisgeul a’ toirt bìne
 moran ni’s eagalaiche mach a’ t aghai na
 tha bristeadh a cheud chumhnainte. ’S
 nach eagalach an gnothach an foisgeul fein
 a bhi feideadh amach bhagraidhean a’ t
 aghaidh agus damnaidh? “ AN TIGHEARNA
 bhi ’g èigheach a’ t aghaidh o shliabh *Shioin*?
Joel iii. 16. Cluinn briathran eagalach DHIA;
 “ An ti nach creid biaidh e air a dhamna.
 “ Mur dean sibh aithreachas theid sibh uil’

“ am mugha, *Luc.* xiii. 3. 'S e fo an damna,
“ gun d' thainig folus do'n t faoghal, agus
“ gu bheil barrachd graidh aig daoine don
“ dorchadas no don t folus, *Eoin* iii. 19.
“ an ti nach 'eil a' creidsinn tha fearg DHE
“ gabhail cònuidh air, *Eoin* iii. 36. Ma
“ bha 'm facal a labhradh le h ainglibh
“ seas'ach, is gu d' fhuair gach uile bhris-
“ eadh agus eas-umhlachd diol-tuarasdail
“ dligheach, cionnus a theid sinne as ma
“ ni sinn di-meas air flainte co mhor? *Eabh.*
“ ii. 2, 3. An ti rinn tàir air lagh Mhaois,
“ bhafaich e gun trocair; cia mor is measa
“ na sin am peanas air am meafar efan
“ toilltinneach a shaltair fui chois Mac
“ DHE?” *Eabh.* x. 28, 29.

AN CO-CHUR. Agus am bheil fo gun
amharus fìor? an e fo gu beachdai do chor?
—Cha chinntiche gu bheil DIA ann, na gur
e. 'S nach fearr dhuit mata do shuilean
fhosgladh agus fhaicinn am fad 's a dh'
fheudas tu a leigheas, na thu fein a dhalladh
agus a chruadhachadh gus am mothaich thu
fa dheire na nithe uabhasach sin nach 'eil
thu 'n dràs a' creidsinn. Ma tha fo uile fìor?
ciod is ciall duit bhi ri maille na leithid do
chunthart?

Eisd ciod tha DIA 'g rà; “ Nach 'eil
 “ eagal agaibh romham-fa, deir an TIGH-
 “ EARNA, nach 'eil ballchrith oirbh am
 “ lathair?” *Jer.* v. 22. O dhaoine peacach
 an cuir sibh ann neo-brìgh an fheirg a tha
 ri teachd? *Mat.* iii. 7. Tha mi deirbhte
 gu bheil am a' teachd anns nach meas sibh
 co fhuarach i. Ach ciod fo? tha na deamhair
 fein a' creidsin agus a' crithneacha, *Sheum.*
 ii. 19. 's am bheil sibhs' air ur cruadhachan
 ni's mo na iadfan? An ruith sibh air bile
 na craige? An cluich sibh aig toll na nath-
 rach? An cuir sibh ur lamh ann nead na
 nathrach nimhe? An damhs sibh air na h-
 eibhle gus an loisgear sibh? no'n dean sibh
 cluiche ri corruich chaithteach, mar gu
 biodh sibh co-dheas an d' theid no nach d'
 theid sibh as uaipe? O cuthach gun a
 choimeas! Laimh ris fo, is duine glic fear-
 cutbaich *Sholaimh*, a thilgeas aithinne teine,
 faighdean agus bas, is a their “ Am bheil
 “ mi ach ri spurt,” is ri fearas-chuideachd?
Seanr. xxvi. 18. Cha'n 'eil neach sam bith
 co mor air boile ris a pheacach thoileil,
Luc. xv. 17. a tha mairinn na staid neo-
 iompaichte, gun umhail air bith, mar gu
 biodh a chor gu làn-cheart. An duin' a
 ruitheas

ruitheas gu beul-dois a chanain, is a thilgeas anam air falbh an' cluiche no'n spurt, tha e ciallach, fuidhichte, tuigseach, air a choimeas ris an neach sin tha fathasd a' dol air aghai na aingidheachd, *Salm* lxxviii. 21. oir "tha e sìneadh amach a laimhe 'n aghai
 " DHIA, 's ga neartacha fein ann aghaidh
 " an Uile-chumbachdaich : tha e ruith na
 " cho'ail, eadhon air a mhuineal, air bolga
 " tiugh' a fgeithe," *Iob*. xv. 25, 26. An gliocas a bhi ri fagra ris an dara bas, no dol le danadas do'n locha sin tha losga le teine 's le pronnusc? *Taisb*. xxi. 8. Ciod a their mi? Cha'n urra mi cainnt fhaotainn no coimeas, a chur an' ceill cuthach oillteil an anama sin tha dol air aghai le danadas na pheacai.

Duifg, Duifg, *Eph*. v. 14. O pheacaich! eirigh, is gabh gu teiche': cha'n 'eil ach aon dorus air am feud thu dol as, agus is e sin dorus cumhann an iompachaidh agus an fhior-aithreachais. Mur pill thu gu neo-chealgach o t uile pheacai, mur tig thu dh' ionnfuidh Iosa CHRISD, mur gabh thu efan mar "an TIGHEARNA t fhireantachd-
 " fa," 's mur gluais thu maille ris an' naomhachd is an' nuadhachd beatha; mar

is beo DIA, cha chinntiche gu bheil thu 'n dràs an' taobh amach do ifrinn, na gu bi thu 'n ceann beagan do laithe 's do dh' òichean an' taobh astigh dhi. O focruich do chridhe gu smuaineach' air do staid. Nach airi do shonas no do thruaighe bhith bhuan air cail-eigin do smuainteacha ? Gabh ath-shealladh air truaighe na muinntir neo-iompaichte. Mur do labhair an TIGHEARNA leamfa, na toir feairt orm ; ach ma 's e do rìreadh facal DHIA gu bheil an truaighe fo uil' air do cheann, smuainich cìod an cor ann fa bheil thu. Am feud duine na cheill fuireach na leithid fo do staid, gun na h uile cabhag na chomas a dheana gu dol as o leir-sgrìos ? O dhuine ! co chuir druì'eachd ort, *Gal.* iii. 1. nuair a tha thu comasach air sealltuinn romhad air do chor a thaobh an t faoghail fo, air do chunthart fhaicinn roì' laimh, is air do dhorainn a sheachnadh ; ach mu thiomchìol gnothaiche cuidreamach na sìorruitheachd, tha thu caoin-shuarach agus fuar, mar nach buineadh iad idir dhuit ? —Cìod fo, an nì faoin duitfa buaidhean DHIA bhi air fad leagta ri d' mhilleadh ? An urr' thu bhi ceart as eugais fhabhair ? an urr' thu dol as o laimh, no giùlan le chorrùich ?

chorruich ? am bheil thu cluinntin a chruth-
achaidh ag ofnaich fui'ad, agus ifrinn a'
mèananaich gu d' fhuga, 's an faoil thu
fathaid gu bheil do chor gu maith ? Am
bheil thu 'n sàs ann laodhar an leoghain
bheucaich, fui chumhachd a pheacaidh,
ann am prìosun graineil, air do chuibhreacha
le an-mianna, 's ag oibreacha' damnai dhuit
fein ; is nach ion duit smuaineachadh air
na nithe so ? An cuir thu an' neo-brìgh uile
uabhasan an lagha, a mhallachdan, a
bhagraidhean, is a bhuillean bàsair, mar
nach biodh annt' ach cluiche cloinne-bige ?
An dean thu fanaid air ifrinn agus leir-
sgrios ; no'n òl thu cupan fearbh fraoch-
feirg' an Uile-chumhachdaich ?

“ Crioslaich asuas a nis thu fein mar
“ dhuine ; feoruichi mise dhìot, agus thoir
“ dhomh freagra,” *Iob* xl. 7. Am bheil
targaid sam bith agad a nì do dhìon o
bhuillean do Chrutha'ir ? An faoil thu gur
guiseagan a shaighde, no gur conna mosgain
a lanna marbhtach ? Am bheil thusa co
uaibhreach as gu meas thu ghathan mar
asbhuain, is gu dean thu fanoid air nuair a
chrathas e a lann ? Am bheil thu co saor
do eagal as gu dean thu spìd air a shaighde

corranach; *Iob* xli. Am bheil thu cofail ris an each a bhreabas an talamb, 's a ni aoibhneas na neart, a' dol ann co'ail nam fear fui'n armaibh? Am bheil thu deana fanaid air eagal, is co faor do gheilt as nach pill thu air t ais o chloidhe DIA, nuair tha a fhaighde ga'n crathadh a' t aghaidh, a fhleagh loinnreach agus a fgiath? *Iob* xxxix. 21—23. "Ach mur dean aon chuid bagra no gairm an fhacail do dhùsga no do chur fui gheilt, tha mi beachdai gu dean bas agus breitheanas e. O, ciod a ni thu nuair thig DIA na chorruih amach a taghai, 's adh' fhuilingeas tu na nithe sin a tha thu 'n dràs a' leugha 's a' cluinntin? Ma 's e 's nuair a chaidh naimhdean *Dhanieil* a thilgeil an' garai' nan leoghann, iad fein 's am mnai 's an clann, gu d' rinn na leoghainn an fluga 's gach cnàimh dhiu bhrishte mu'n d' rainig iad iòchdar na garai, *Dan.* vi. 24. ciod a thachras dhuitfa nuair a thuiteas tu 'n lamhan an DE bheo, 's a bhruthas agus a mhion-phronnas e thu na chorruih, ad mhilte blòidean?

O mata na dean strì ri DIA! "Dean
 " aithreachas agus bi air t iompacha," 's
 mar sin cha tig aon ni ort do na nithe fo,
Ifail.

Ifai. lv. 6, 7. “ Iarruibhs’ an TIGHEARN’
 “ am feadh ata e r’a fhaotainn; gairmibh
 “ air am feadh ata e ’m fagus: Treigeadh
 “ an t aingidh a fhlighe, ’s an duine ea-
 “ corach a smuainte; pilleadh e chum an
 “ TIGHEARNA ’s ni e trocair air, ’s a chum
 “ ar DE-ne, oir bheir e maitheanas feachad
 “ gu faibhir.”

C A I B. VI.

Ann fa bheil Scolaí gu iompacha.

Marc. X. 17. *Agus thainig neach na rúith,
 agus leig se e fein air a ghluinibh dha, agus
 dh’ fheocrúich e dheth, A mbaigistir mhaith,
 cisd a ni mi chum ’s gu faigheam a bheatha
 mbairtheanach mar oighreachd?*

MUN leugh thu na SEOLAIDH fo, tha
 mi ’g earail ort, feadh, tha mi
 sparragh ort am fianuis DHIA ’s nan aingle
 naomha, gu cuir thu romhad an leantúinn
 (co fad as a bhios do choinnfeas cinnteach
 gu bheil iad freagarach do fhacal DE ’s do
 staid t anama) ’s gun iarr thu cuideacha ’s
 beannacha DHIA chum an deapadh eifeachd-
 ach. Agus mar a dh’ iarr mis’ an TIGH-
 K + EARNA,

EARNA, 's mar a chuir mi mo chomhairle
 r'a fhacal ciod na feolaidh a bheirinn duitfa,
 is amhlui dh' fheumas tufa na feolai fo a
 ghabhail le fuim, le h urram, agus le rùn
 geill a thoirt doibh, mar is airidh facal an
 DE bheo air fhaotainn.

A nis mata thoir aire; Suidhich do chridhe
 “ air na h uile bhriathra sin mu 'm bheil mise
 “ toirt fiannis duit air an la diugh; oir cha
 “ ni faoin fo, tha t anam ann earbfa,” *Deut.*
xxxii. 46. 'S i fo crìoch gach ni chaidh a
 labhairt gu ruige fo, a chum as gu cuireadh
 iad thu air pilleadh agus air gnathacha na
 meadhona sin a dh' orduich DIA chum t
 iompachai. Cha chuirinn dragh oirbh, is
 cha “ chlaoidhinn ro' an am sibh,” le sealla
 thoirt duibh air ur truaighe fhiorruih, ach
 amhain air ghaol as gu tugainn oirbh dol as
 uaiphe. Nam biodh sibh cheana ceangailte
 nur truaighe gun chomas leafachai, bu trocair
 leigeil leibh, is gun an co-fhurtachd brònach
 sin a th' agaibh san t faoghal fo a bhuintinn
 uaibh. Ach feudai sibh fathasd a bhi fona,
 mur cuir sibh le'r deoin cùl ri meadhona na
 flainte. Feuch, tha mis' a' cumail an doruis
 fosgailte dhuibh; cir'ibh, gabhaibh an ruaig:
 tha mi cur flighe na beatha ro'ibh, gluaibh
 innte,

innte, 's “ bithí sibh beo, agus cha'n fhaigh
 “ sibh bas,” *Deut.* xxx. 19. *Ier.* vi. 16. Is
 goirt leam a smuaineacha gu dean sibh sibh-
 fein a mhurt, is a thilgeil do ifrinn, nuair
 tha DIA 's daoine gladhach ribh mar a rin
Peadar ann an cùis eile r'a mhaighstir,
 “ Caomhainn thu fein.”

Eisd mata, O pheacaich ! is mar bu
 mhaith leat a bhi air t iompacha 's air do
 shabhala, lean gn curamach na seolai so tha
 thu dol a dh' fhaotainn.

SEOLA I. “ Dean thu fein cinnteach nach
 “ feud thu gu brath dol do neamh ann san
 “ staid neo-iompaichte sin sam bheil thu.”
 “ An urra neach air bith eil' ach CHRISD
 do shabhala? 's tha efan ag innse' dhuit
 nach fabhail e gu brath thu, mur bi thu air
 t ath-ghintein agus air t iompacha, *Mat.*
 xviii. 3. *Eoin* iii. 3. Nach efan aig a bheil
 iuchraiche neimh ? is am feud thusa faotainn
 astigh gun a chomas ? Oir cha toir efan
 comas do neach air bith dol astigh gun bhi
 air atharrachadh, air iompacha, 's air ath-
 nuadhacha.

SEOLA II. “ Dean dicheal air sealla ceart
 “ agus geur-mhothacha fhaotainn air do
 “ pheacai.” Gus am bi daoine fgl agus

trom-luchdaichte, air am bioradh nan cridhe,
's tinn leis a pheaca, cha tig iad ionnfui
CHRIOST, na fhlighe fein, a dh' fhaotainn
fois is leigheis; agus cha mhò dh' fheor-
uicheas iad le fuim, " Ciod a ni sin?" *Mat.*
xi. 28. Gnìomh. ii. 37. Mat. ix. 12. Is eigin
doibh iad fein a mheas nan daoine marbha
mun tig iad ionnfui CHRIOST a dh' fhaotain
beatha, *Eoin. v. 40.* Oidheirpich air
an aobhar sin do pheacaidh air fad a chur
an ordugh fa d' chomhair; na biodh eagal
ort am faicinn, is deanadh do spiorad sgrùda
geur gam faotainn amach, *Salm lxxvii. 6.*
Rannfuich do chridhe 's do chaithe-beatha;
mion-cheasnuich thu fein agus t uile fhlighe
Salm cxix. 59, chum as gu faice' tu gu foil-
leir do staid. Iarr coghna Spioraid DE,
(agus mothacha air do dhoille fein) oir is i
obair-san gu h araid do pheacaidh a leige'
ris duit, *Eoin xvi. 8.* Sgaoil an t iomlan
ann lathair do choguis, gus an guil do
chridhe 's do shuilean. Na sguir a dheana
strì ri DIA 's ri t anam fein, gus an eigin
duit glaodhach amach o iochdar do chridhe
mar a rinn fear coimhead a phrìosuin,
" Ciod a ni mi chum 's gu sabhalar mi?"
Gnìomh. xvi. 30. Chum na criche so,

" Smuain-

“ Smuainich air lionaireachd do pheacai.”
Dh' fhailnich cridhe *Dhaibhi'* nuair a smuainich e air fo, 's a thug e fainear gu raibh a pheacai ni bu lionaire na falt a chinn, *Salm xl. 12.* Thug fo air ath-chuinge chur asuas arfon lionaireachd trocaire caomha DHE, *Salm li. 1.* Cha'n 'eil a chairbhinn mharbh ni's graineala le cnuimhibh gluafadach na tha'n t anam mi-naomhale an-mianna falach. Tha 'n ceann, an cridhe, na fuilean is am beul, gu h iomlan làn diu. Seall air t ais; ciod an t àite, no ciod an t am anns nach raibh thu ri peaca? Seall astigh; ciod an ceatfa anama no cuirp a th' agad nach 'eil air a phuinfearacha le peaca? Ciod an dleasnas a rinn thu riabh nach raibh cuid do'n phuinfear fo air a mheasga leis? O, cia anmhor a nis an t ainmheach am bheil thu, an deigh bhi ga mheudacha gach mionaid do d' bheatha, 's gun a pheighin bu lugha dheth riabh air a paigheadh; is gun chomas agad an dràs cuideachd a bheag a dhioladheth? Seall air truail'eachd do natuir; seall air mi-ghnathacha do bheatha. Cuimhnich do pheacai dearmaid, do pheacai deanadais, peacai do smuainte, do bhriathra, 's do ghniomhara, peacai t oige, agus t aoise.

Na bi cofail ri aon a chaidh roi a mhaoin,
is air am bheil eagal dol a rannfachadh a
leabhair-cunntais. Leugh teisteanas do choinn-
seas gu cùramach : feumai na leabhraiche
fo bhi luath no mall air am fosgla, *Taisb.*
xx. 12.

“ Smuainich air gach ni tha 'g antromacha
“ do pheacai, gur iad naimhdean DIA do
“ bheatha, 's naimhdean beatha t anama;
“ feadh, agus naimhde coitcheann a chinne-
“ daoine uile.” Cionnus a tha *Daibhidh*,
Efra, *Daniel*, agus na *Leibhitich* ag antrom-
achadh am peacaidh, o'n eaf-onoir do DHIA,
's o'n ea-coir ata iad a' deana da lagh, da
throcair, is do gach rabhadh a thug e feach-
ad nan aghai? *Neh.* ix. *Dan.* ix. *Efra* ix.
O, 'n cron a rinn am peaca fan t faoghal!
Se fo an namhaid a thug asteach am bas, a
spùill is a thràillich an cinne-daoine, a chuid-
ich an t aibhisteir, is a chladhaich ifrinn,
Rom. v. 12. 2 *Pead.* ii. 4. *Eoin* viii. 34. Is
e fo an namhaid tha cur an t faoghail thar
a cheile, tha cur ea-sìth eidir an duine 's
na creatuircan, eidir duine 's duine, feadh
eidir duine 's e fein; a' cur a chuirp ann
aghaidh an anama, na toil' ann aghaidh an
reusain, na h an-miann, ann aghai na cog-
uis :

uis : feadh, ni's measa na fo air fad, a' cur naimhdeis eidir DIA agus an duine, le bhì fagail a pheacaich araon fuathach le DIA agus fuathach uime, *Sech.* xi. 8. O dhuine! cionnus a dh fheudas am peaca bhì co faoin a d' fhuilibh? 'S e fo an namhaid a dhoirt fuil Mhic DE ; a reic e, a rinn fanoid air, a fgiurs e, a chaith file' na eudann, a lùt a lamhan, a reub a thaobh, a bhrùth anam, a bhris a chorp, is nach do fguir ga chrà gus 'n do cheangail, gus 'n do dhìt, gus 'n do thairn'ich, gus an do cheus, agus gus an do chuir e gu nàire follas e, *Ijai.* liii. 4—6. So am puinnfin nimheil sin, a thà co laidir as gu d' rinn aon bhraon deth (a thuit air freamh a chinne-daoin') an fhìochd air fad a mhilleadh, *Rom.* v. 18, 19. So am mort'ear fuilteach sin a mharbh na fàidhean, a loisg na fianuisean, a chuir gu bas na h abstoil, na priomh-athracha, 's na h uile righridh agus uachdarain. 'S e fo a sgrios bailtean, a fhluig rioghachdan, is a chuir crìoch air moran chinneach. Cìod air bhith an ionstrumeint, is e 'm peaca bha do ghnà ris a mhilleadh, *Rom.* vi. 23. Am bheil thu fathasd a' faoilfinn gur nì faoin e? Nam biodh *Adhamh* is a fhìochd air fad air an togail

togail as an uaighibh, is an cuirp air an carnadh a fuas ri neamh, is gu rannsuichte mach ciod am mort'ear an-ìochdmhor a bha cionntach anns na bha 'n so do fhuil? gheibhte mach gu raibh an cionnta gu h-ìomlan ann an sgèith a pheacai.—Smuainich air natur a pheacai gus am bi eagal agus gràin aig do chridhe dha; agus smuainich air uabharrachd agus antromacha gach aon do d' pheacai fein: mar tha iad ann aghai gach rabhaidh a fhuair thu o DHIÀ, ann aghai' t athchuinge fein, ann aghai' trocair, ann aghai cronuchaidh, ann aghai foluis, ann aghai graidh, ann aghai do bhriathra fein, do gheallaidhean, da mhoidean, agus do chumhnantan, &c. Agair do chridhe gu teann arson nan nithe so, gus an gabh e nàire dheth fein, is an trèig e gach barail fhaoin a th'aige air fhìreantachd fein; *Efra* ix. 6.

“ Smuainich air toillteannus a pheacai,” Tha e glaodhach a fuas ri neamh; tha e 'g iarrai dìoghaltais, *Gen.* xviii. 21. Is e dhiol tuarasdail bas agus damna; tha e tar-ruing mallachd DHIÀ air an anam is air a chorp, *Gal.* iii. 10. *Deut.* xxviii. Tha'n aon is fuaraiche do d' bhriathra no
do

do d' smuainte peacach ga d' fhagail buailteach do fheirg is do chorruich fhiorruith an De uile-chumhachdaich, *Rom.* ii. 8, 9. *Mat.* xii. 36. O mata cia anbharr an t uallach feirge, cia annbhar an cuidream mhallachd, is an t ionmhus dioghaltais a tha na mìlte do mhiltibh peac' a chuir thu an gnìomh a' toilltinn! *Rom.* ii. 5. *Sheum.* v. 3. O, guidheam ort, thoir breith ort fein, mu'n toir DIA breitheanas ort, *1 Cor.* xi. 31.

“ Smuainich air failthead agus grain-ealachd a pheacai.” Tha e duaichni mar ifrinn; fìor iomhaigh agus coslas an Aibhisteir air a tharruing air an anam, *1 Eoin* iii. 8, 10. Chuireadh e barrachd oillt ort thu fein fhaicinn ann an grainealachd do natuir, na ge d' fhaice' tu 'n t Aibhisteir. Cha'n 'eil òtrach air bith cò falach, cha'n 'eil cairbhinn co brèun, no plàigh no loibhre sam bith co oillteil ris a pheaca, ann fa bheil thusa ga d aornagain fein, is ga d' fhagail ni's graineala le DIA na dh' fheudas ni air bith fa chruthacha bhi leatfa, *Iob* xv. 15, 16. —An gabha tu losgann a' t uchd? an tuga tu speis di? feuch, ni's graineala na tha sin duitfa, tha thusa do naomhachd fhìor-ghlain

DE, *Mat.* xxiii. 33. gus am bheil thu air do ghlana le fuil Iosa, 's le cumhachd grais na h ath-ghineamhuinn.

“ Ofcionn na h uile peaca, thoir aire
 “ shonraichte do'n dithis fo ; peaca gin, no
 “ truaill'eachd natuir, agus am peaca fin
 “ ann san ufa leat tuiteam.” 1. Truaill'-
 eachd natuir. Is diombhain a bhi gearra
 nam meanglan mur d' theid am freamh a
 spionadh a' bun. Is diombhain a bhi taom-
 adh an t fruthain mur d' theid cosg' a chur
 air an tobar. Racha t aithreachas (mar a
 rinn aithreachrs *Dhaibhi'*) gu ruig freamh
 a pheacai, *Salm* li. 5. Cha tigan cridhe 'in
 feafd gu staid cheart gus am bi lan-mbothach'
 aig' air uabharrachd a pheacai ghin. Air
 fo focruich do chridhe; 's e fo tha gad dheana
 na mall gus na h uile ni maith, agus fo-
 aomai gus na h uile do-bheairt. *Rom.* vii.
 15. 'S e fo tha sgaoile' claon-bhreith,
 dorchadais, uabhair agus mi-chreideimh air
 feadh t inntin; naimbdeis, neo-shuidh-
 eachais, ain-dheoineachd air feadh do thoile;
 mi mho-thacha, mairbhead, neo-dhìlsead air
 feadh do choguis; agus laigfe 's di-
 chuimhn' air do mheodhair. 'S e fo, ann
 aon fhacal, a chuir gach aon chuibhle do t
 anam

anam as a riaghailt, is a rinn e, 'n àite bhi na ionad cònuidh aig naomhachd, na thorr aingideachd is na ifrinn pheacaich, *Sheum.* iii. 6. 'S e fo a fhalaich, a thruaill, agus a thug mi-bhuil as do bhallaibh : a thionndaidh iad gu bhi nan ionstrumeinte do eaf-ionracas, agus nan feirbheisich do'n pheaca, *Rom.* vi. 19. 'S e fo a lion an ceann le innleachda faoghalt' agus truallidh, *Mic.* ii. 1. an lamh le ea-ceairt, *Ifai.* i. 15. an t fuil le fannt is macnus, 2 *Pead.* ii. 14. agus an teanga le puinnsein nimheil, *Sheum.* iii. 8. 'S e dh' fhosgail a chluas gu breugan, miodal agus còra falach falach, is a dhruid i 'n aghai teagaisg na beatha, *Sech.* vii. 11, 12. 'S e dh' fhag do chridhe na ionad-deilbh aimhleis, na thorr aingidheachd, *Mat.* xv. 19. air chor as gu bheil e gun tamh a' bruchda mach uilc, 2 *Pead.* ii. 14. co naturra 's co bitheanta 's a chuireas tobar-amach uisge, *Ier.* vi. 7. no thilgeas an fhairge suas a falchar, *Ifai.* lvii. 20. Agus am bheil thu fathasd toilichte leat fein, is a' faoilfinn gu bheil do chridhe ceart? O, na sguir gu bràth a smuaineach' air do thruaill'eachd naturra gus an caoidh thu, cofail ri *Ephraim*, do ftaid, *Ier.* xxxi. 18. is am buail
 thu

thu air t uchd le nàire 's le bròn, mar a rinn am *Publicanach*, *Luc.* xviii. 13. a' gabhail gràin diot fein mar a rinn *Iob*, is a' deanadh aithreachais ann duflach agus ann luaithre, *Iob* xlii. 6.

2. “ Smuainich air a pheaca fin gus am
 “ bheil thu 'm bitheantas buailteach, agus
 “ ann fan ufa na cheile leat tuiteam :”
 faigh amach na h uile ni tha ga antromacha;
 's leig ris do d' chridhe gach aon bhagra
 thug DIA na aghai. Fograidh aithreachas
 air falbh gach aon pheaca, ach gu sonraichte
 ruaigidh e'n leannan peacai d' ambi barrachd
 speis againn, is bheir e oidheirp thar gach
 ni air cuir as da, *Salm* xviii. 23. O, dean
 dicheal air a pheaca fo dheana fuathach do
 t anam, agus dùblaich t fhaicill agus t oidh-
 eirp na aghaidh, a chionn gur e fo tha toirt
 na h eas-onoir is mò do DHIA, 's ga d' chur
 fein fa chunthart is mò cuideachd.

SEOLA III. “ Thoir oidheirp do ghnà air
 “ geur-mhothacha bhi aig do chridhe air do
 “ thruaighe.” Leugh a rìs agus a rìs an
 caibdeil air rhoiseach air fo, agus dean mar
 gu b' ann a scriobhadh air do chridhe. O,
 beachdaich air do thruaighe gus an glaodh
 do chridhe mach arson CHRIOST, co dur-
 achdach

achdach as a dheana duine bhiodh ga bhàthadh arson teafairginn. Is eigin do dhaoine an cunthart fhaicinn, agus an tinneas is an truaigh' a mhothachainn, air neo 's leigh gu'n mheas nan fuilibh CHRIOSD, *Mat. ix. 12.* Nuair a bhios an cionntach air a ruaga le dioghaltair fala, 's ann an sin a ni e dian-chabhag gu cathair na didein. Is eigin do dhaoine bhi air an toirt a dh' ain-deoin ionnfui CHRIOSD, air neo cha treig iad an ionracas fein, is cha tig iad. 'S ann le fìor eigin agus airc a bha am mac struidheil air aontacha gu pilleadh, *Luc. xv. 16, 17.* Am fad as a fhaoileas *Laodicea* i fein a bhi beartach agus faibhir, 's gun fheum air aon ni, cha'n 'eil faod orra maith a dheana: 's eigin di bhi lan-mhothachail gu bheil i truagh agus dall agus bochd agus lomnochd mu'ngabhioslaimh teachd ionnfui CHRIOSD arson òir agus eudaich agus fàbh-shùl ga leigheas, *Taisb. iii. 17, 18.* Air an aobhar sin cum fuile do choguis fosgailt' a dh' fhaicinn do thruaighe co soilleir, is co anmhor as a dh' fheudas tu. Na tugadh uabhas air bith ort do shuilean a dhruideadh air an t fealladh. Is fearr dhuit an truaighe tha

feithe' riut fhaicinn an dràs, na mhothacha na dheigh fo.

SEOLA IV. "Cum do ghnà ann a t aire
 " nach 'eil neart no innleachd air bith agad
 " air thu fein a shabhala." Na smuainich
 gu bràth gu dean t urnaigh, do leugha, t
 eifdeachd, t aidmheil agus do leasachadh,
 air chor air bith do leigheas. Feumai' tu
 na nithe fo ghnàthacha gu curamach, ach
 tha thu caillte mur d' theid thu ni's faide,
Rom. x. 3. Ma leigeas tu do thaice ri ni air
 bith ach CRIOSD, dh' fhalbh thu, *Gnìomh.*
iv. 12. 'S eigin duit cùl a chur ri d' ghliocas
 fein, ri t fhireantachd fein, ri d' neart fein,
 agus thu fein a thilgeil gu h iomlan air
 CRIOSD mar a thilgeas snamhaich' e fein air
 an uisge, air neo cha'n fheud thu bhi air do
 thearnadh. Am fad as a bhios earbs' aig
 daoine' afda fein, 's a bhios iad ri bun as am
 fireantachd fein, agus as an deagh oibre, cha
 tig iad air mhodh flanteil ionnfui CHRIOSD,
Luc. xviii. 9. Phil. iii. 3. Is eigin duit
 fhaicinn nach 'eil ann a d' bhuannachd ach
 calldach agus aolach, nach 'eil a d neart
 ach an-'ainne, 's a t fhireantachd ach òtrach
 agus broineaga, mu'm feud co-cheangail
 teann air bith a bhi eidir thu fein agus
 CRIOSD,

CRIOSD, *Phil.* iii. 7, 8, 9. 2 *Cor.* iii. 5. *Ijai.* lxiv. 6. An urr' a cholann mharbh cuibhreachan a bhàis fhuaigla, 's a h eudach-mairbh a chratha dhith? ann sin feudai thus' thu fein a leigheas, a tha marbh an peaca 's ann eas-aontas, gun chomas air bith air aon feirbheis thaitneach a thoirt do d Chruthai'ear ann san staid sin, *Rom.* viii. 8. *Eabh.* xi. 6. Air an aobhar sin nuair a theid thu gu urnaigh, gu smuaineach, no dleasnas air bith eile gus a bheil thu air do sheoladh, imich amach asad fein, is leig do thaice ri co'nadh an Spioraid, a' cuimhneacha nach feud thu, ann ad neart fein, ni air bith a dheana bhios taitneach le DIA. Gidheadh na dearmaid uair air bith do dhleasnas agus do dhicheal fein. Luidh aig an tobar, agus feith ris an Spiorad na shlighe fein.—Nuair a bha 'n caillteanach a' leughadh 's ann an sin a chuir an Spiorad naomh *Philip* da ionn-fuidh, *Gnìomh.* viii. 28, 29. Nuair a bha na deisciobuil ri urnaigh, *caib.* iv. 31. nuair a bha *Cornelius* agus a chairdean ag eifdeachd, *caib.* x. 44. 's ann an sin a thuirling an Spiorad naomh orra 's a lion e air fad iad. Oidheirpich thu fein thoirt suas do CHRIOSD; gnath oidheirpich urnaigh agus smuaineach;

oidheirpich fo a dheana co maith agus is urr' thu, mìle agus mìle uair; is nuair a bhios tu ri dicheal air do dhleasnas a choiliona co maith as a dh' fheudas tu; thig Spiorad an 'TIGHEARN' ort, agus cuidichidh e leat an ni sin a dheana nach 'eil thu air chor air bith murrach air a dheana le d' neart fein, *Seanr.* i. 23.

SEOLA V. “ Air ball cuir cùl ri t uile “ pheacai.” Ma bheir thu suas thu fein do chleachduinn aon pheacai tha thu cailte, *Rom.* vi. 17. 'S diomhain duit fuil a bhi agad ri beatha o CHRIOSD ni's lugha no threigeas tu aingidheachd, 2 *Tim.* ii. 19. Treig do pheacaidh air neo cha'n fhaigh thu trocair, *Seanr.* xxviii. 13. Mur bi thu air t fhuasgladh o d' pheacai, cha'n fheud thu bhi air do cheangal ri CRIOSD. Ma bu mhaith leat solas fhaotainn air neamh, na gleidh *Delilah* ni's faide t uchd. Is eigin duit do pheacaidh a threigfinn no t anam a chall; ma choigleas tu uirread as aon pheaca, bi cinnteach nach coigil DIA thusa. Na toisich ri leth-sgeul air bith a ghabhail; an dara cuid is eigin do d' pheacai basacha, no 's eigin duitfa basachadh air an son, *Salm* lxviii. 21. Ma cheadaicheas tu dhuit fein
ach

ach aon pheaca, cia fuarach, cia diomhair air bith e, ge do thagair thu eigin, is ge d' raibh mìle leth-sgeul agad air a shon, is eigin do bheatha t anama dioladh arson beath' a pheacai sin; *Esec.* xviii. 21 agus baralaich fein mur bi e tuille 's daor air a cheannach?

O pheacaich! eisd agus thoir fainear: Ma threigeas tu do pheacai, bheir DIA dhuit a Mhac. 'S nach maith a mhalairt fo? Tha mis' a toirt fianuis duit air an là fo, ma bhafaicheas tu, nach e cion Slanui' ear a bhi air a dheafacha 's beatha air a tairgse dhuit is coireach ris, ach a chionn gu do roighnich thu (leis na h *Iudhaich*) mort'ear air thoiseach air Slanni'ear, peac' air thoiseach air CRÌOSD; is gu d' thug thu barrachd speis do dhorchadas na do sholus, *Eoin* iii. 19. Rannsuich mata do chridhe le coinnean, mar a rinn na h *Iudhaich* an tighean ro'n chàisg arson laibhinn: dean dicheal air do pheacai fhaotainn amach; imich do d' sheomar uaigheis agus cnuasaich do fhlighe:—Ciod an t olc a bha mi gnath-acha? Ciod an dleasnas a thaobh DHIA air an raibh mi deana dearmaid? Ciod am peaca san raibh mi cionntach an aghai mo

choimhearfnaich?—Buail a nis mata na gáthan an' cridhe do pheacaidh amhlui mar bhuin *Iob* ri *Abfalom*, 2 *Sam.* xviii. 14.

Na seas air chor air bith ag amharc air do pheaca, no ga thionnda mar ghreim milis fui d' theangai, *Iob* xx. 12. ach tilg amach e mar phuinnfean le fuath agus le h eagal Och! ciod a bhuannachd a bheir do pheacai dhuit, gu biodh e co cruai leat an cuiteacha? ni iad miodal riut, ach marbhaidh iad thu; ni iad gàir' a t eudann, ach gearraidh iad do fgornan; ruisgidh iad cloidhe' DHE ann a t aghaidh, is tairngidh iad corraich an Uile-chumhachdaich air do cheann. Fosglaidh iad ifrinn air do shon, is carnaidh iad conna suas innte chum do losga. Feuch a chroich a dheafuich iad fa d' chomhair! O buin riu mar a bhuineadh ri *Haman*; thoir an fgrios sin orra fein, a' b aill leofan a thoirt ortsa: uait iad, ceus iad, is biodh CRIOSD amhain na THIGHEARN' ort.

SEOLA VI. “Dean roghain fholeimnt’
“ agus fhiorruith do DHIA, mar do phòrsan
“ agus mar do shonas;” *Deut.* xxvi. 17.
Leis gach uil' aoradh agus urram ad chomas
aidich an Tighearna mar do DHIA. Cuir
an saoghal le ghloir, le onoir, le sholas agus

le inbhe air an dara laimh ; agus cuir DIA le uile shochoirean is le uile bhuaidhean air an laimh eile ; 's feuch gu dean thu gu ciallach fuidhichte do roghain, *Iofb.* xxiv. 15. Gabh t fhois amhain an' DIA, *Eoin* vi. 68. fuidh a' fuidh a fgaile, *Caint.* ii. 3. tionndadh a gheallaidh agus a bhuaidhean a mheith ann aghaidh an t faoghail gu h iomlan. Socruich air do chridhe gur leor am porsan dhuitfa DIA ; 's nach feud thu bhi truagh am fad as a bhios e san agad. Gabh e mar do fgiath, agus mar do dhuais anbharr mor. Is fearr dhuitfa DIA na aonar na 'n faoghal gu h iomlan ; 's air an aobhar sin dean thu fein lan-thoilichte leis. Roigh-nicheadh daoine eile urram agus inbhe 'n t faoghail, ach iarr thusa do shonas ann an gean-maith DHE, 's ann an dealradh a ghnuis a bhi air a thogail air t anam, *Saln* iv. 6, 7.

A pheacaich thruaigh ! chlaon thu o DHIA, agus bhrosduich thu a chorruidh is a chumh-achd a t aghai ; gidheadh biodh fios agad, a thaobh ro-mhead faibhreis a ghràis, gu bheil e tairgfe' bhi na DHIA dhuit ann an CRÌOSD, 2 *Cor.* vi. 17, 18. Ciod mata tha thu 'g rà ris fo ? An aill leat an Tighearn' a bhi na

DHIA dhuit? Ma's aill, thig ga ionnfhuidrid CHRIOSD agus gheibh thu e, *Eoin* xiv. 6. cuir cùl ris gach folas, prodhait, agus cliu peacach gam bheil thu ftriocda, 1 *Teff.* i. 9. tilg iad fo as an cathair agus cuir gloir DHIA suas ann ad chridhe nan aite. Thoir dha, mar is cubhai do DHIA fhaotainn, ant àit is urramaich' ann a t aigne, ann ad mheas, ann ad rùn, oir cha'n fhuiling e ni sam bith a chur an' coimeas ris. *Rom.* i. 24. *Salm* lxxiii. 25.

SEOLA VII. " Gabh ris an TIGHEARN"
 " Iosa, na uile oifigibh, le uile mhi-ghoir-
 " eas, mar do Thighearna-fa, 's mar do
 " Shlanui'ear." Air na cumhnanta fo mhain
 tha CRIOSD ra fhaotainn. A pheacaich,
 rinn thu thu-fein a fgrios gu buileach; tha
 thu bàit' ann an doimhne truaighe, as nach
 'eil thu comasach air thu fein a theasairginn;
 ach tha Iosa CRIOSD comasach agus ullas
 gu cuideacha leat, is gu faor ga thairgfe'
 fein duit, *Eabh.* vii. 25. *Eoin* iii. 36. Cia
 lionar air bith do pheacaidh, air meud an
 uabharachd, no air fhad 's gan raibh iad a'
 cur dragh ort, gideadh tha maitheanas agus
 flaint' agad gu cinnteach ri fhaotainn, mur
 cuir thu gu h amaideach cùl ris an tairgfe
 fo

fo tha mis' ann ainm DHIA toirt feachad dhuit. Tha 'n Tighearn' Ios' ag iarrai ort fealltuinn airfan 's a bhi air do shabhala, *Ifai.* xlv. 22. " teachd da ionnsui-fan, 's nach cuir e air chor air bith cùl riut," *Eoin* vi. 37. feadh, tha e guidhe' ort a bhi rei' ris, *2 Cor.* v. 20. Tha e glaodhach anns na fràidibh, tha e bualadh aig do dhorus, a' furail ort gabhail ris agus do bheath' a chaitheadh maille ris, *Seanr.* i. 20. *Taist.* iii. 20. Ma bhafaicheas tu, 's ann a chionn nach b' aill leat teachd do ionnsui-fan arson beatha, *Eoin* v. 40.

A nis gabh an Slanui'ear fo th' air a thairgse' dhuit, is tha thu air do dheana suas gu fìorruith; a nis thoir do thoil asuas da, 's cha'n urr' an faoghal gu h iomlan ur fgarachdainn. Na seas amach arson gu bheil thu neo-airidh; tha mis' ag innse' dhuit nach 'eil ni fan t faoghal is urra do sgrios mur 'eil thu neo-thoileach. Labhair mata; am bheil thu deonach bhi air do cheangal ri CRÌOSD? am bheil thu toileach gabhail leis anns gach aon daimh agus dreuchd, mar do Rìgh, mar do Shagart, agns mar t Fhaidh? An aill leat e cuideachd leis gach uile mhi-ghoireas agus dhocair a

dh' fheudas a bhi na dheigh? Na gabh CRIOSD le buille-tuairmeis; ach fuidh afios ann toiseach agus cunnt an cofdus. Am bheil thu toileach gach ni th' agad a thilge' fios aig a chofaibh? am bheil thu toileach dol roi' gach aon chunthart air a fhon agus maille ris? am bheil thu toileach do chrann-char a bhi maille ris, ciod air bhith a thach-ras? am bheil thu toileach “thu fein aich-
 “ eadh, do chrann-ceufai' thogail, agus efan
 “ a leantuinn?” Am bheil thu toileach gu fuidhichte, gu faor, agus gu daingeann dlù-leantuinn ris anns na h uile staid, agus anns na h nile am? Ma 's e 's gu bheil, m' anams' arfon t anama-fa, nach d' theid thu gu fiorruith am mugha, ach gu bheil thu air t aiseag o bhàs gu beatha, *Eoin* iii. 16. So a chùis ris a bheil do slainte gu h araid ann earbfa, thu bhi ann an cumhnanta daingeann mar fo ri Iosa CRIOSD; agus air ann aobhar fin ma tha gradh agad dhuit fein, feuch gu bi thu dileas do DHIA agus do t anam fein fa ghnothach fo.

SEOLA VIII. “Thoir suas t uile chumh-
 “ achd, t uile cheatfai, 's thu fein gu h
 “ iomlan, dhafan.” Cofail riufan a “Thug
 “ eadhon iad fein do'n TIGHEARNA,”

2 *Cor.* viii. 5. “Thugaibh ur cuirp nam
“beo-iobairt suas do DHIA,” *Rom.* xii. 1.
Tha'n TIGHEARN' ag iarrai, cha'n e ur
cuid, ach sibh fein. Air an aqbhar sin thoir
suas dhafan do chorp le uile bhallaibh, agus
t anam le uile cheatfai, a chum as gu biodh
efan air a ghlorachadh ann ad chorp agus
ann a d' spiorad, oir buinidh iad araon
dhafan, 1 *Cor.* vi. 20.

A rìs; is eigin duit gach ni bhuineas
duit san t saoghal a thoirt suas dafan. Ma
ghleidheas tu ni sam bith air ais o CHRIOSD,
ni sin do mhille', *Luc.* xiv. 33. Mur treig
thu na h uile nithe (an' rùn 's an deasacha
do chridhe) cha 'n fheud thu bhi d' dhei-
fciobul dafan. Is eigin duit fuath thoirt do
t athair agus do d' mhathair, agus do d'
bheatha fein cuideachd, ann an coimeas
rifan, agus co fad as a sheafas iad na
aghaidh, *Mat.* x. 37. *Luc.* xiv. 26, &c. Ann
aon fhacal, is eigin duit *thu fein thoirt suas*
da, 's gach ni tha agad, gun a bheag a
chumail air ais, air neo cha'n fheud thu
pairt sam bith a bhi agad annsan.

SEOLA IX. “Dean roghainn do lagh is
“do aitheanta CHRIOSD mar riaghailt do
“smuainte, do bhriathra 's do gnìomhara,”

Salm

Salm cxix. 30. 'S i fo roghainn gach neach a bhios air fhior-iompachadh: ach an' fo, feumai tu na tri nithe fo thoirt fainear.

1. "Is eigin duit an roighneachadh air "fad." Cha'n fheud thu gu bràth dol do neamh le bhi toirt umhlachd amhain do chuid diu': leugh *Salm* cxix. 6, 128, 160. *Esec.* xviii. 21. Na faoile' neach air bith gur leor a chuid is ea-truime, 's is ufa dheana do aitheanta DHIA thoirt fainear, is na dleasnais sin tha draghail, no cofdail, no mi-thaitneach le'r natur a leige' seachad. Feumai tu an t iomlan diu' ghahhail, air neo gun bheag idir. An duin' a bhios air fhior-iompacha, ge d' raibh an fhaicill is mò air mu na dleasnais is cuidrimiche, gidheadh tha fuim aig a choinseas cuideachd do na peacaidh is lugha, 's do gach aon dleasnas, *Salm* cxix. 6, 113. *Mat.* xxiii. 23.

2. Cha'n e mhain gu feum thu 'n coimhead gu h iomlan, ach mar an ceadna "anns "gach aon am;" an docair is ann focair; am fliuch is ann tioram. Tha 'm fìor iompachan tulchuifeach na fhlighe, seafaidh e daingeann aig a roghainn, cha tionndaidh e chul-'aobh ris a ghaoith, is cha ghabh e cleachduinn an t saoghail arson a chreideimh.

" Ghreimich

“ Ghreimich mi ri d' theisteachas ; coimheadai
 “ mi do reachd gu bràth gu crìch mo
 “ fhaoghail. Ghabh mi t aitheanta mar
 “ 'm oighreachd gu sìorruith ; bheir mi do
 “ ghnà faineir do stàtuisean,” *Salm* cxix.
 31, 33, 44, 93, 111, 117. A nis cha'n ann
 gu faoin a dh' fheumas tu fo a chur romhad,
 ach gu fuidhichte 's gu daingeann. Thuirt
 am mac eaf-umhal “ Theid mi, Thigh-
 “ earna,” ach cha deachaidh e, *Mat.* xxi.
 30. Bu mhaith a gheall iadfan a thubhairt,
 “ Gach ni labhras an TIGEHARN' ar DIA
 “ riutfa, ni sinne e.” Agus theaga gu
 raibh an run a reir an aidmheil ; ach nuair
 a thainig a chùis gu àit' a deuchainn, bha e
 foilleir nach raibh an crìdhe togarrach gu
 dheana mar a gheall iad, *Deut.* v. 27, 29.

3. “ Thoir faineir na dleasnais araid sin
 “ is mò tha 'n aghai do chridhe, 's na
 “ peacaidh araid sin d'am mò do speis ; agus
 “ feuch am bheil do chridhe leagta ris a cheud
 “ chuid a dheana, 's a chuid eil' a sheachna.”
 Ciod tha thu 'g rà ri d' leannan peacai ; ri d'
 pheaca prodhaiteach ? Ciod tha thu 'g rà ri
 dleasnais chosdail, chunthartach, agus shearb-
 do d' natur ? Ma tha thu stad ann fo, 's
 nach eil thu cur romhad, le gras DHIA, an
 fhele

fheoil aicheadh is dol air t aghai, tha do chridhe fathafid mi-fhallain agus cealgach, *Salm* xviii. 23. agus cxix. 6.

SEOLA X. “Thoir faicill nach cuir
 “thu dàil ann a t iompacha, 's gu cuir thu
 “mu thiomchìol gu grad agus gu dùrachd-
 “ach.” “Rinn mi deifir, is cha d' rinn
 “mi maille,” arfa *Daibhi'*, *Salm* cxix. 60.
 Cuimhnich le ball-chrith air staid nan òigh-
 can amaideach nach d' thainig gus an raibh
 dorus na trocair air a dhruideadh, *Mat.*
 xxv. 11. agus air *Felics* a chuir *Pol* air falbh
 gu am eile, nach deachai riamh a dheonacha
 dha, *Gnìomh.* xxiv. 25. O thig aistigh, am
 feadh a theirear ris *an diugh*, eagal 's gu bi
 “na nithe sin a bhuincas do d' fhith air am
 “falach gu fìorruith o d' shuilean.” An
 dràs tha trocair a' fuirgheadh ort; an dràs
 tha CRÌOSD a' feithe' gu bhì grafmhor dhuit,
 agus Spioraid DHÌA ri strì riut: an dràs
 tha coinneas ga d' bhrosdach; an dràs tha
 am marga' fosgailte 's feudai tu ola fhaot-
 ainn ri cheannach: an dràs tha CRÌOSD
 air a chur gu faor ann a d' thairgse. O grad
 dhean greim air cuire na trocair. O! gabh
 ris an dràs ma b' aill leat a dheana gu fìor-
 ruith. Ma chuireas tu cul ris a chuire so,
 feudai

feudai DIA mionnacha na fheirg nach blais thu gu bràth d'a shuipeir, *Luc. xiv. 24.*

SEOLA XI. “ Feith gu coinneachadh air
 “ an fhocal, mar mheadhon t iompachai,”
Sheum. i. 18, 19. 1 Cor. iv. 15. Feith, tha
 mi 'g rà, cha'n ann amhain gu bitheant',
 ach gu coinneachadh; le togra, rùn, dòchas
 agus fiughair gu bi thu air t iompacha leis.
 Do gach aon fearmoin bu choir dhuit dol
 le leithid fo do smuainte; “ O, tha dochas
 “ agam gu d' thig DIA nis asteach; tha
 “ dochas agam gur e 'n diugh an t am,
 “ gur e fo an duine leis an toir DIA dha-
 “ thigh mi.” Nuair tha thu teachd ionn-
 fuidh orduighean, tog do chridhe suas mar
 fo ri DIA; “ A THIGHEARNA, gu ma h i
 “ fo an t sabaide, gu ma h e fo an t am sam
 “ faigh mise gràs gu m' ath-nuadhacha. O
 “ biodh e air a rà, gu riabh air an la so neach
 “ air a bhreith dhuitfa !”

SEOLA XII. “ Aontaich leis an Spiorad
 “ fan uair an toisich e ri oibreachadh air do
 “ chridhe.” Nuair a thòisicheas e ri d'
 pheacai is ri d' ftaid a leige' ris duit, O
 feuch nach caisg thu e; ach oibrich maille
 ris, agus guidh air DIA an geur-mhothacha
 fo thoirt air aghaidh ionnfuidh iompachai.

“ Na

“ Na mùch an SPIORAD,” i *Teff.* 5. 19.
Na cuir doilghios air bhith, no bacadh air.
 Feuch nach caisg thu oibreacha, no gheur-
 mhothacha, le droch cuideachd no le dàmh-
 air ghnathaiche faeghalta. Nuair a mhoth-
 aicheas tu trioblaid air bith ort fein arson
 peacai, no eagal air bith mu thiomchìol do
 staid shiorruith, guidh air DIA nach deal-
 uich iad so gu brath ri d' choguis, gus an
 tarruing iad air falbh do chridhe gu buileach
 o pheaca, 's an toir iad thairis e dh' ionnfui
 CHRÌOSD. Abair ris, “ A THIGHEARNA,
 “ gabh air t aghai le t obair, agus na fguir
 “ na meadhon. Ma tha thu faicinn nach
 “ 'eil mise fathasd air mo lot gu leor, is
 “ nach 'eil mi fui bhrìste-cridhe gu leor
 “ arson mo pheacai, lot mi, THIGHEARNA,
 “ ni's doimhne; ruig iochdar mo thruaill'-
 “ eachd, agus claoi gu tur mo pheacai.”
 Mar so thoir thu fein a fuas do oibreachadh
 an Spioraid, agus sgaoil do shìuil a ghlaicail
 a ghaoithe.

SEOLA XIII. “ Cleachd urnaigh dhùr-
 “ achdach ri DIA, gu curamach agus gu
 “ coilionta.” An ti nach 'eil ri urnaigh,
 cha'n 'eil annach peacach mi-naomh aingidh,
Iob xv. 4. 's an ti nach 'eil coiliont' ann an
 urnaigh

urnaigh, cha'n 'eil ann ach cealgair, *Iob* xxvii. 10. 'S e aon do na ceud nithe sam bheil iompacha foilleir, gu cuir e daoine gu urnaigh, *Gnìomh.* ix. 11. Air an aobhar sin cuir thusa mu thiomchìol an dleasnais fo : na leig le latha dol tharad anns nach cuir thu thaoibh cail-eigin do uine, moch agus an-moch, arson aora fuidhicht' agus soleimnt' a thoirt do DHIA ann an uaigneas. Air an doigh cheadna gach aon latha, gairm do theaghlach le cheile gu coilionta, gu aora thoirt do DHIA maille riut. Mo thruaighe thusa ma gheibhear do theaghlach-sa 'n àire' nan teaghlaiche sin nach 'eil a' gairm air DIA, *Ier.* x. 25. Ach cuimhnich nach ruig cràbha fuar agus marbh leth an rathaid gu neamh. Bi durachdach agus dian-leantuinneach. Bheir dian-leanmhuin agus strìdh amach buaidh ; ach as eugais fo cha toir thu gu bràth amach roighachd neimh, *Mat.* xi. 12. Feumai tu cruai-spairn a dheana gu dol a-steach, *Luc.* xiii. 24. agus gleachd le deoir agus ath-chuinge, cofail ri *Jacob*, ma b' aill leat gu racha tu air falbh le beannacha, *Gen.* xxxii. 24. le *Hof.* xii. 4. As eugais gràis, tha thu gu sìorruith cailte, 's air an aobhar sin is eigin duit cur ma

thiomchìol

thiomchiol, agus a chur romhad nach gabh thu diultadh. An duine sin tha leagta ris fo fhaotainn, d' an cainnt, “ 'S eigin dāmh
 “ gràs fhaotainn, is gu brath cha fguir mi
 “ gus am faigh mi e ; iarrui mi, feithi mi,
 “ gleachdai mi ri DIA 's ri m' chridhe fein,
 “ gus an dean e m' ath-nuadhacha le cumh-
 “ achd a ghrais :”—'s e fo an duine th' air an rathad dhireach gu gras fhaotainn.

SEOLA XIV. “ Treig do dhroch chuid-
 “ eachd, *Seanr.* ix. 6 agus feachainn gach
 “ aobhar agus cion-fàth peacai,” *Seanr.*
 xxiii. 31. Cha phill thu gu bràth o pheaca
 gus an feachainn thu gach flighe 's gach
 buaire tha ga d' tharruing d'a ionnfui. Gu
 bràth gus an àichei' thu thu-fein an fhad so,
 cha bhi sùil agam ri t iompacha. Ma bhios
 tu ri cluich' air a bhruaich, is a' cur do
 chois ann am beul an rib, theid t anam
 gu cinnteach a ghlaca. Nuair a bheir freasdal
 DIA sinn ann luib buairi' nach b' urra sinn
 a sheachna, feudai fùil a bhi againn ri
 coghnadh araid, ann an gnathacha nam
 meadhona : ach nuair a bhuaireas sinn DIA,
 le ruith d'ar deoin am builsghean cunthairt,
 cha'n 'eil e gealltuinn na leithid sin do
 bhuaire gu cum e suas sinn. Agus do na h

uile buaire, cha mhor gu bheil aon air bhith is cunthartaiche 's is meafa na droch cuid-eachd. O cia tric a mhilleadh leis fo a mhuinntir a b' fhearr collas! O na h anama, na teaghlaiche, na h oighreachda, 's na bailtean a chaidh a mhille' leis fo! cia lion peacach truagh, bha air an dufga 's air an foillseacha, dìreach ulla' gus an t Aibhisteir a threigfinn, is an deigh an cas a shaoradh as a rib; is a bha na dheigh sin air fad air an tarruing air an ais, agus air an deana nan cloinn do ifrinn seachd uaire' nis mo na bha iad roimhe? Ann aon fhacal, cha'n 'eil earbs' air bhith agam afad, ni's lugha na chrathas tu dhiot do dhroch chuideachd. Tha CRÌOSD ag rà riut mar thuirt e aon uair ann seadh eile, "Ma tha thu gam "iarrui-sa, leig leo sin falbh," *Eoin* xviii. 8. Ris fo tha t anam ann earbsa; treig iad sin, air neo cha'n fheud thu bhi beo, *Seannr.* ix. 6. Am bi thu ni 's meafa na 'n t animhidh, gu ruithe' tu air t aghai 's tu faicinn an TIGHEARNA le cloidhe' ruisgte fan t flighe? *Aireamh.* xxii. 33. Biodh na briathra fo air am buala gu domhain air do choguis, SGRIOSAR COMPANACH NAN AMADAN, *Seannr.* xiii. 20. Labhair DIA

M

fo,

fo, agus co bhacas e? 'S an ruith thus' an' comhair do chinn gu leir-sgrios, ann diagh do DHIA coilion rabha thoirt duit? Ma dh' atharraicheas DIA 'm feafd do chridhe, chltear e o mhùtha do chuideachd. O, fuathaich agus feachainn an flocd a fhluig coilion mìle anam a'fios gu truaighe. Biaidh e cruaidh ort gun amharus dol as; biaidh do chompanaich ri fanoid air do chrabha, 's ag oidheirpeacha do liona le fuath ann aghai diadhachd; mar ni mi-sholafach agus tuirfeach. Gnathaichidh iad gach miodal agus mealla nan innleachd; ach cuimhnich thusa rabhadh an Spioraid naoimh: " A
 " mhic, ma bhrosduicheas peacaich thu,
 " na h aontuich leo: ma their iad riut,
 " Thig leinne, tilg do chrannchar a'freach
 " nar meafg: na h imich ann san t s'lighe
 " maille riu; cum do chas air a h ais o'n
 " càsan; feachainn e, na fiubhail ann, pill
 " uaithe, agus imich romhad: oir tha s'lighe
 " nan aingidh mar dhorchadas, cha'n 'eil
 " fios aca ciod tha toirt tuisli dhoibh: tha
 " iad a' luidhe' 'm plaid arfon fala, 's a'
 " luidhe' 'n uaigneas arfon an anama fein,"
Seanr. i. 10—18. agus iv. 14—19.

Mar fo dh' innis mi dhuit ciod is eigin
 duit

duit a dheana chum bhi air do shabhala. Nach toir thu geill do ghuth an TIGH-EARNA? nach eirigh thu 's nach cuir thu mu thiomchìol na h oibre? O dhuine, ciod am freagra bheir thu feachad, no ciod an leth-sgeul a bhios agad, ma bhàsaicheas tu le h aingealtachd air a cheann mu dheire, 'n diaigh dhuit eolas fhaotainn air slighe na beatha! Cha'n 'eil eagal orm gu d' theid thu air feacharan, mur dean do neo-churam agus do leisg fein do mhille', le dearmad a dheanadh air na meadhona sin a chaidh co foilleir a sheola dhuit. Duisg mata, O lunndaire, 's leig air t obair; tòisich agus bi deanamh, is bithidh an TIGH-EARNA maille riut.

C A I B. VII.

Ann sa bheil Argumeinte gu Iompacha.

GE d' bu leor na chaidh a chur an ceill cheana, mu thiomchìol *feumalachd an iompachaidh*, agus *trueaighe na muinntir neo-iompaichte*, gu thoirt air creatuir reufant' air bith cur mu thiomchìol grad phille' ri DIA, gidheadh o'n tha fios agam gu bheil cridhe 'n duine co aingidh agus do-lubai,

mheas mi iomchui cuid argumeinte gu iompacha, thoirt feachad ann deigh nam meadhona 's nan feolaidh a chaidh ainmeacha cheana.

“ A THIGHEARNA, na treig mi nis ann
 “ am oidheirp dheireannaich: mata anam
 “ air bith a leugh gu nuige fo, 's nach d'
 “ fhuair fathaid mothacha; 'nis a THIGH-
 “ EARNA, dean greim air agus dean t obair.
 “ A nis glac a chridhe 's dean strì ris, gus
 “ an abair e *Thug thu buaidh, oir is treise*
 “ *thu na mise.*—A THIGHEARNA, nach d'
 “ rinn thu dhiomfa iafgair dhaoine, agus
 “ fhaoithrich mi fad na h uine, 's cha do
 “ ghlac mi bheag. Och! gu caithinn mo
 “ spionna gun ni air bith do bhuannachd!
 “ A nis nuair tha mi toirt na h urchair mu
 “ dheire,feas thus' a THIGHEARN' Iosa,
 “ air an tràigh, agus feol dhomh cionnus
 “ agus c' ait' ann sgaoil mi mo lion. Cuid-
 “ ich leam na h anama sin air a bheil mi 'n
 “ tòir a chuartacha le argumeinte, co laidir
 “ 's nach feud iad do las. A nis, a THIGH-
 “ EARNA, thoir dhomh moran anama, nis
 “ thoir dhomh tarruing phailt! O THIGH-
 “ EARNA DHIA; cuimhnich orm, guidheam
 ort,

“ ort, agus neartuich mi ach an aon uair
 “ fo, O mo DIA !”

O cia lionar na h argumeinte dh’ fheud-
 ainn a ghnathacha fa ghnathach fo ? Ma
 tha gliocas air bith san t faoghal, is e fo e,
 aithreachas a dheana ’s teachd a-steach : ma
 tha ni air bith ceart, ma tha ni air bith
 reufanta, ’s e fo e : ’s ma tha ni san bith
 ann san t faoghal, a tha cuthaich agus
 amaideach agus mi-reufanta, ’s e thu bhi
dol air t aghaidh ann ad flaid neo-iompaichte.
 Guidheam ort mata, mur bu mhaith leat
 thu fein a sgrios gu toileil, fuidh asios,
 agus cuidrimich, leis na chaidh a rà cheana,
 na h argumeinte fo leanas.

1. “ Tha ’n DIA chruthaich thu gu ro-
 “ ghasmhor a’ toirt cuiri’ dhuit.”

(1.) “ Tha a natur iochdmhor agus troc-
 “ aireach ga d’ chuireadh.” O cia iochdmhor
 agus teo-chridheach DIA ; cia pailt, ofcionn
 a bheag air bith is urra sinn’ a smuainteach,
 a throcair ! Tha i ni’s airde na neamh, ciod
 a dh’ fheudas sinne dheana ? ni ’s doimhne
 na ifrinn, ciod a dh’ fheudas sinne thuig-
 sinn ? *Iob xi. 7, 8, 9.* “ Tha e làn do iochd
 “ agus do ghràs ; fad-fhulangach, agus
 “ faibhiran’ trocair.” *Salm lxxxvi. 15.* Nach

laidir an argumeint fo gu peacaich a thar-
ruing da ionnfui? “ Pillibh ris an Tigh-
“ earna ar DIA oir tha e iochdmhor agus
“ trocaireach, mall a chum feirge, agus
“ faibhir ann an gràs.” “ Co an DIA is
“ cofail riutfa, a mhaithas aingidheachd?”

Mic. vii. 18.—O pheacacha, faicibh ciod an
DIA ris a bheil ur gnothach : ma ’s e ’s gu
dean sibhs’ ach pille’, “ pillidh efan a ris
“ agus ni e iochd oirbh : ceannsfuichidh e
“ ur n eaf-aontais, agus tilgidh e ur peac-
“ aidh ann an doimhne na fairge,” *rann* 19.

“ Pillibh riumfa, arfa TIGHEARNA nam
“ feart, agus pillidh mise ribhfa,” *Mal.* iii.

7. *Sach.* i. 3. Cha’n e idir meud na baralach
a th’ aig peacaich air trocair DHIA tha gam
milleadh, ach gu bheil iad dio-chuimhneach
air a cheartas, agus earbfach a trocair air
sheol nach ’eil i air a gealltuinn. Ge d’ tha

throcair ofcionn smuainte, *Ifai.* lv. 9. mòr,
1 *Chron.* xxi. 13. lionmhor, *Neh.* ix. 19.

caomh, *Salm* xxv. 6. cinnteach, *Ifai.* lv. 3.
fiorruith, *Salm* ciii. 17. *Ifai.* liv. 8. gheibh

thufa còir air an iomlan, mas e ’s gu pill
thu —Am bheil thu toileach teachd asteach

mata? Feuch, chuir DIA uabhasan a
thaoibh, chuir e suas cathair throcair, tha

e sìneadh amach slait-shuaicheantais a fhìth; bean d'i agus bi beo. An deanadh duine trocaireach a namhaid a mharbhadh, agus e na luidhe' aig a chafaibh, ag aideachadh a chionnta, 's a' guidhe' trocair? Nach lugha gu mor a ni DIA nan gràs?—Cuimhnich ciod e ainm, *Exod.* xxxiv. 7. agus fìof-racha nan naomh, *Neh.* ix. 17.

(2.) “Tha na h uile gairm agus gealla
 “solasach a tha e toirt duit ga d' chuireadh.”
 O cia durachdach tha throcair ga d' lean-
 tuinn! cia teann, cia togarach tha i 'n tòir
 ort! “Pill, *Israel* chùl-sleamhnach, ars’
 “an TIGHEARNA, agus cha toir mis’ air
 “mo chorruih tuiteam ort; oir tha mi
 “trocaireach ars’ an TIGHEARNA, 's cha
 “ghlei mi gu fìorruith mo chorruih; amhain
 “aidich do chionnta. Pillibh, O chlann
 “chùl-sleamhnach, ars’ an TIGHEARNA,
 “oir tha mise pòfda ribh; pillibh, agus
 “leighifidh mis’ ur cul-sleamhnachai.” *Ier.*
 iii. 11—14, 22. “Mar is beo mi, ars’ an
 “TIGHEARNA DIA, cha’n ’eil tlachd
 “agams’ am bàs an aingidh, ach is i mo
 “roghainn gu pilleadh e o fhlighe, 's gu
 “biodh e beo. Pillibh, pillibh o’r droch
 “fhligibh, oir ciod uime bhàsaicheas sibh,

“ O thigh *Israel* ?” *Esec.* xxxiii. 11. “ Ma
 “ philleas an t aingidh o uile pheacaidh a
 “ chuir e ’n gnìomh, is gu coimheid e mo
 “ reachd fa uile, ’s gu dean e an nì fin a
 “ tha dleasnach agus ceart, bithidh e gun
 “ amharus beo, cha’n fhaigh e bas. Cha
 “ toirear iomra ris air uile pheacaidh a
 “ chuir e ’n gnìomh; na fhireantachd a
 “ rinn e, bithidh e beo. Pillibh, agus
 “ tiondaibh o’r peacai, ’s mar fin cha dean
 “ aingidheachd ur sgrios. Cuiribh air
 “ falbh ur n uile pheacaidh, is deanuibh
 “ dhuibh fein cridhe nuadh agus spiorad
 “ nuadh, oir ciod uime bhafaicheas sibh,
 “ O thigh *Israel*, oir cha’n ’eil tlachd agams’
 “ am bàs an neach a bhafaicheas, ars’ an
 “ Tighearna DIA, air an aobhar sin pillibh
 “ sibh fein, agus bithibh beo.” *Esec.* xviii.
 21, 23, 30—32.

O cia trocaireach na briathra fo ! guth
 DHIA, agus cha’n e guth duine ! Cha’n e
 fo bèus daoine, gu’n iarradh an t uachdaran
 an’ deigh na trail’ a chuir corruich air. O
 gun eifde’ tusa ’n diugh a ghuth, nuair tha
 e ga d’ leantuinn agus a’ furail trocair
 ort !

2. “ Tha geatai neimh air am fosgla dhuit,

“ is na doirfe fiorruith air an sgaoile’ gu
 “ fairsing, a chum as gu feuda’ tu dol
 “ aitheach do rioghachd DHE.” Tha CRIOST
 a nis a’ labhairt riut mat a rinn *Isebel* ri
Ahab, “ Eirigh agus gabh feilbh,” 1 *Righ.*
 xxi. 15. Gabh sealla do ghloir an t saoghail
 eile mar tha i air a leige’ ris ann san t fois-
 fgeul, dirich *Pisgab*, sliabh nan geallaidhean,
 is tog suas do shuil gu deas is gu tuath, gu
 ’n ear is gu ’n iar, agus faic am fearann
 maith sin tha ’n taobh thall do *Jordan*, ’s an
 sliabh maith sin; feuch pharras DE, air
 uisgeacha le fruthaibh gloire. Eirigh, agus
 imich feadh an fhearainn, air fhad agus air
 a leud, oir am fearann a tha thu faicinn,
 bheir DIA gu forruith dhuit e, mas e ’s gu
 pill thu, *Gen.* xiii. 14, 15, 17. Ceadaich
 dhomh a rà riut, mar thuirt *Pol* ri *Agrippa*,
 “ Am bheil thu creidsinn nam Fàidhean?”
 Ma tha thu do rìreadh a’ creidsinn, dean
 ach sealla ghabhail do “ na nithe gloirmhor
 “ sin a th’ air an labhairt mu thiomchìol
 “ cathair an DE bheo.” *Salm* lxxxvii. 3. ’s
 biodh fios agad gu bheil iad sin uile ’n fo air
 an tairgse’ dhuit an’ ainm DHIA: co cinn-
 teach as is beo DIA, buinidh iad gu forruith

208   *Argumeinte gu iompacha.* Caib. VII.
dhuitfa, ma philleas tu 's ma bhios tu air t
iompacha.

Feuch a chathair sin aig a bheil gloir mar
sholus, agus DIA mar theampul ! Feuch a
geatai sgaoilte, 's gach aon a faotainn cuiri'
gu faor gu dol asteach ! “ O amadana, 's
“ mall-chridheach gu creidsinn ! ” an cuir
sibh cùl ri gloir shorruith ? an diult sibh dol
asteach gu phàrras, nuair tha'n cloidhe'
lafrach sin a chuireadh aon uair gu'r cumail
amach, an' dràs, mar gu b' ann, ga'r n iom-
ain astigh ? Ma dhiultas, an dara cuid cha'n
'eil creideamh agaibh, air neo cha'n 'eil ciall
agaibh.

Nach dean sibh ach aire thoirt do na
nithe sin, a th' air an tairgse' dhuibh :
“ rioghachd gloire,” 1 *Teff.* ii. 12. “ riogh-
“ achd sìth,” *Rom.* xiv. 17. “ rioghachd
“ fhiorruith,” 2 *Pead.* i. 11. O rioghachd
bheannuichte gun amharus ! ann so gabhai
tu cònuidh ; ann so riaghlai tu gu fiorruith,
agus cuiri DIA thu d' fhuidhe' air ri-chathair
gloire, *Mat.* xix. 28. Cuiridh e le laimh
sein crùn rioghail air do cheann, is cha'n e
crùn sgithich ; oir ann san aite sin cha bhi
peaca, 's ni mò bhios fulangas, *Taisb.* xxi.
27. agus xxii. 3—5. “ Cha'n e crùn òir
(oir

(oir cha bhi meas air bith air fo san là fin,) ach “ crùn beatha,” *Sheum.* i. 12. “ crùn fireantachd,” 2 *Tim.* iv. 8. “ crùn gloire,” 1 *Pead.* v. 4. feadh, “ cuiri tu umad gloir “ mar thrusgan,” 1 *Cor.* xv. 43. agus “ deal- “ rui tu mar a ghrian sna speuraibh, ann “ an gloir t Athar,” *Mat.* xiii. 43. Amhaire a nís air do chlainn ghraineil, air a chrèi fin a bhios na lòn do na daolaibh : biaidh a cheart fheoil, a cheart chrè fo nì’s dealruiche na na reultan, *Dan.* xii. 3.—Ann ath-ghairrid, biaidh tu air do dheana “ cofail ri “ Aingle DHE,” *Luc.* xx. 36. agus “ dearc- “ ai tu air a ghnùis-san ann am rean- tachd,” *Salm* xvii. 15. Amhaire a nis ann taobh astigh dhiet, agus innis domh, Am bheil thu fathasd a’ creidsinn? Mur ’eil, is eigin do d’ choguis a rà gur *an-creideach* thu, oir is e fo Focal DE.

Ach ma their thu gu bheil thu creidsinn, innis domh nis, ciod e do rùn. An gabh thu ris an nì fo tha d’ thairgse mar do shonas? An cuir thu cul ri d’ phrodhait pheacaich, ri d’ sholas toirmisgt’? An saltair thu air urram an t faoghail; an spion thu thu-fein a’ glacaibh do sholais? Am bheil thu toileach gabhail ri malla ’s ri bochduinn,

ma tharlas iad ort ann san t flighe gu neamh, agus CRIOSD a leantuinn le caithe-beatha iriofal agus fein-aich'eil? Ma tha, is leats' an t iomlan, agus is leat e gu fiorruith.

Nach gloirmhor mata na bheil a d' thairgse? Nach airidh air damnadh efan a theid air aghai's a bhafaicheas, nuair tha fo uil' aig' arson a thogail? An gabh thu DIA air fhacal? An leig thu uait do ghreim do'n t faoghal, an glan thu do lamhan o'n pheaca, 's an dean thu greim air a bheatha mhair-theannaich? Mur dean, innseadh do choguis duit mur 'eil thu air dhiobhail ceille, nuair tha thu deana dearmaid air roghainn co maith, leis am feuda tu bhi sona gu fiorruith.

3. “ Bheir DIA sochairean do-labhairt
 “ duit san t faoghal a tha lathair, 1 *Cor.*
 “ iii. 22. *Eabb.* xii. 22—24. Ge d' raibh
 “ iomlaineachd do shonais air a ghleidhe'
 “ gu faoghal eile, gidheadh bheir DIA dhuit
 “ nithe nach 'eil suarach an laimh.”

Saoraidh e o thraillealachd thu, *Eoin* viii.
 36. spionaidh e thu a' glac an leoghainn;
Col. i. 13. bruthaidh an nathair do fhail, ach
 bruthaidh tusa a' ceann, *Gen.* iii. 15. faor-
 uidh e thu o'n t faoghal olc a tha lathair,

Gal.

Gal. i. 4. Cha dean focair do fgrìos, agus cha dean dòcair do fgaradh uaithe-fan, *Rom.* viii. 35--38. faoruidh e o chumbachd na h-uaigne thu, *Salm* xlix. 15. agus nì e rìgh nan uabhas na theachdaire sìth dhuit. Bheir e air falbh am mallachd o'n chrann-cheufai; *Salm.* cxix. 71. bheir e air docair agus trioblaid fein am moll a fhèideadh air falbh, is an inntin a ghlanadh, *Dan.* xii. 10. *Isai.* xxvii. 9. Nì e do thearnadh o dhìte 'n lagha, 's am mallachd a thionnda gu bhì na bheannacha dhuit, *Rom.* vi. 14. *Gal.* iii. 24. 'S ann aige tha iuchraichean a bhais agus na h-ifrinn, agus is e dhruideas agus cha'n urra neach fosgla, *Taisb.* iii. 7. agus i. 18. druididh e am beul fo, mar a rinn e aon uair beul nan leoghann, *Dan.* vi. 22. air chor as nach bì thus' air do chiurra leis an dara bàs, *Taisb.* ii. 11.

Ach cha'n e mhaì gu faor e o thruaighe thu; bheir e dhuit mar an ceadna fochair-eàn do-labhairt. Bheir e e-fein duit; biaidh e na charaid agus na Athair dhuit, 2 *Cor.* vi. 18. is grian agus is sgiath dhuit e, *Salm.* lxxxiv. 11. ann aon fhacal, biaidh e na Dìia dhuit, *Gen.* xvii. 7. agus cìod tuille, dh' fheudar a rà? Nì e dhuit gach nì dh' fheudas

fheudas DIA fein a dheanadh. Efan aig am bi rìgh mar athair no mar charaid, bìaidh fùil aige ri gibhtean rioghail uaithe. Ach ciod iad prionnfuidh agus rìghre talmhaidh air an coimeas ri DIA ! Mar tha efan neo-chrìochnach an' gloir is an cumhachd ofcìonn an duflaich fo, is amhlui bheir e da rèir sin sonas neo-chrìochnach da luchd-muinntir ofcìonn ni 's urr' iadfan a thoirt do'n mhuinntir d'am bheil spèis aca. " Bheir e " dhuibh gràs is gloir, is cha chum e uaibh " aon ni maith," *Salm.* lxxv. 11. Gabhaidh e sibh nur n oighreachan air a gheallaidhean, *Eabh.* vi. 17. agus daighnichidh e leibh a chumhnanta gu fìorruith, *Ier.* xxxii. 40. Ni e ur faoradh o gach ni is urra 'n lagh, a choguis, no an t Aibhisteir a chur nur n aghai, *Rom.* viii. 33, 34. Bheir e dhuibh faor chomas teachd na fhianuis, gabhaidh e ri'r pearfa, 's eifdidh e ur n urnaigh, *Eph.* iii. 12. agus i. 6. 1 *Eoin* v. 14. Gabhaidh e cònuidh maille ruibh, bheir e dhuibh a rùn, agus cumaidh e co-chomun coilìont agus cairdeil ri'r n anam, *Eoin* xiii. 23. agus xv. 15. 1 *Eoin* i. 3. Bìaidh a chluas fosgailte, bìaidh a dhorus fosgailte, 's bìaidh a fìor fosgailte 's gach aon am dhuibh.

dhuibh. Biaidh a bheannacha do ghnà maille ribh, agus bheir e air na h uile nithe co-oibreacha chum ur maith, *Salm. cxv. 13. Rom. viii. 28.*

4. “Tha cumhanta na trocair air a thoirt
 “co iosal air arson as a tha e comasach.”
 Chrom DIA arson pheacach co iosal as a dh’
 fheudadh e. Cha’n fheud e bhi na ùghdar
 peacai, no smal a tharruing air gloir a
 naomhachd; agus, gun fo a dheana, cionnus
 a dh’ fheudadh e teachd ni b’ isle na rinn e?
 Leig e dheth nithe ea-comasach a cheud
 chumhnainte, *Ier. iii. 23. Mar. v. 36. Gnismh. xvi. 31. agus iii. 19. Seanr. xviii. 13.*
 Cha’n ’eil e ’g iarruidh oirbh ni air bitli
 mi-reufanta no ea-comasach mar chumh-
 nanta beatha. Fui ’n cheud chumhnanta
 bha da ni mar fhiacha oirbh; 1. “Làn-
 “dioladh a thoirt do cheartas DE arson
 “peacai na h uine chai feachad.” 2. Umh-
 “lachd fhoirfe agus iomlan a thoirt nur
 “pearfai fein do gach puinc do’n lagh,
 “ann san uine ri teachd.” Bha iad so le
 cheile neo-chomasach dhuinne, *Rom. viii. 3.*
 ach feuch co trocaireach as a rinn DIA ’n
 ìsleachadh. An làn-diola sin a dh’ fheudadh
 e iarruidh oirne, tha e toileach a ghabhail
 o’n

o'n Urras sin a rinn e fein a dheafacha, 2 *Cor.* v. 10. Tha e 'g innse' gu d' fhuair e diola, *Iob* xxxiii. 24. 1 *Tim.* ii. 6. 's nach 'eil e 'g iarrui ni air bith oirbh ach gabhail r'a Mhac, is gu bi e "na shireantachd agus "na shaoirfe dhuibh," *Eoin* i. 12. 1 *Cor.* i. 30. Agus arson umblachd fan uine ri teachd, tha e toileach aontacha le 'r n an-'uinneachd, is gun bhi ro-theann gu 'r failinn a chomharacha. Cha'n 'eil e seafamh aig foirfeachd mar chumhnanta beatha. Ge d' tha e 'g innse' gur e so a dhlighe, tha e toileach treibh-dhireas a ghabhail na àite, *Gen.* xvii. 1. *Seanr.* xi. 20. Ge nach urr' thu 'n t ainmheach air fad a phaighe', gabhaidh e uait a reir do chomais; an toil arson a ghniomh, agus an rùn arson a choilionai, 2 *Cor.* viii. 12. 2 *Chron.* vi. 8. *Eabh.* xi. 17. —Seadh, ma thig sibh da ionnsui trid CHRÌOSD, is gu focruich sibh ur cridhe chum a thoileacha, 's gu dean sibh ur n uile dhicheal na sheirbheis, bheir e cliu agus duais dhuibh, ge d' raibh an foitheach air a mhille' nur lamhan.

O! smuainichibh air iochd ur cruthai 'ir; leigibh dhomh a rà ribh mar a thuirt a sheirbhiseach ri *Naaman*, 'O athair, nan
 abradh

abradh am faidh riut ni mor eigin a dheana, nach deana tu e? nach mò gu mor na sin nuair tha e 'g rà ruìt amhain Ionnuil agus bi glan? 2 *Rìgh.* v. 13. Nan iarra DIA ni eigin teann cruaidh agus eagalach air do laimhfa chum dol as o dhamna fìorruith, nach deana' tu e? Ge d' iarradh e ort do laithean air fad a chaithe' ri bròn ann am fuar-fhafaich, thu fein a chlaoi le gort, no “ toradh do chuirp a thoirt seachad arson “ peaca t anama,” nach gabha' tu gu toileach slainte fhliorruith, ge b'e fo fein an cumhuanta? Nan deana do chrutha' ear air an do chuir thu corruich, do chumail rè aon bhliadhna, air leabai chraidh, agus an' sin iarruidh ort do pheacaidh a threigfinn, gabhail ri CRÌOSD, agus feirbheis a thoirt da car beagan do bhlià'nai, mar tha e cur mar fhiach' ort san t foisgeul, air neo luidhe' san staid fo fad faoghal nan faoghal, nach gabha' tu gu toileach an cuire, gun fhuir-each fada san ioma-chomhairle? O pheac-aich, pill agus bi beo; c' arson a bhafaicheas tu, nuair tha beatha ri faotainn arson a gabhail; nuair tha trocair, mar gu b' ann, a griofadh ort gun a diulta? Nam b' urr' thu rà gun amharus, “ A 'THIGHEARNA,

bha

“ bha fios agam gu bu duine cruai thu ? ”
Mat. xxv. 24. Bha ni eigin do leth-sgeul
 agad; ach nuair a dh’ ìslich DIA neimh e
 fein co mor, is a chrom e co iosal, co ’s
 urra smid a rà as do leth, mas e ’s na dheigh
 sin uile gu seas thu mach?—Os-barr,

5. “ Far am bheil thusa lag, tha DIA
 “ tairgfe’ dhuit grais a chum do dheana
 “ comasach.” Shìn mi mach mo lamh, is
 “ cha d’ thug aon neach fainear,” *Seanr.* i.
 24. Ge d’ tha thu air do thilge’ fan t flochd
 thruaighe sin, as nach urr’ thu fein gu bràth
 teachd amach, gidheadh tha CRÌOSD a’
 tairgfe’ coghna leat; tha e sìneadh amach
 a laimhe dhuit, is ma bhafaicheas tu ’s ann
 a chionn gu bheil thu cur cuil r’a chuidea-
 cha. “ Feuch, tha mis’ am sheasamh aig
 “ an dorus agus a’ bualadh, ma dh’ fhosgla
 “ neach air bith dhomh, thig mi ’steach,”
Taisb. iii. 20. Ciod e ge d’ raibh thu bochd
 agus truagh, agus dall, agus ruisgte? tha
 CRÌOSD a tairgfe’ leighis arson gach aon do
 t uireasuibh, tha e furail ort fhìreantachd
 agus a ghràis. “ Comhairlicheam dhuit òr
 “ a cheannach uamfa, chum ’s gum bi thu
 “ faibhir; agus trusgan geal, a chum ’s gun
 “ còdaichear thu; agus ung do shuille le

“ fàbh-shùl a chum ’s gur lèir dhuit,” *Taist.* iii. 17, 18. Am bheil thu cur an’ ceill gu bheil fo cruaidh a chionn nach ’eil agad ni air bith leis an ceannuich thu? Ma tha, biodh fios agad gu bheil an ceannach fo “ gun airgiod agus gum luach,” *Isai* lv. 1. Tha e ri fhaotainn le iarruidh agus le ghuidhe’, trid gnàthacha durachdach agus coilionta nam meadhona sin a dh’ orduich DIA, *Seanr.* ii. 3, 4. Tha DIA ’g iarruidh ort eolas a ghabhail air, agus eagal a bhì agad roimhe. Am bheil thu ’g rà gu bheil t inntin dall is do chridhe cruaidh, air chor as nach’eil thu comasach air’ fo a dheana? Tha mi ’g innse’ dhuit gu bheil DIA taigrse’ t inntin a fhoillfeacha, ’s eagal-san a chur ann ad chridhe; ma ’s e fo do roghainn, *Seanr.* i. 29. “ Do bhri’ gu d’ fhuathaich “ iad eolas, agus nach do roighnich iad “ eagal an TIGHEARNA;” fo far am bheil an fhailinn. Air chor as ma bhios daoine nan coigrich air DIA, agus aineolach, gur ann a chionn nach ’eil “ toil ac’ eolas a “ ghabhail air a fhlighe,” *Iob* xxi. 14. “ Ma “ tha thu ’g èigheach ann deigh eolais, ma “ tha thu ga iarrui mar airgoid, &c. ann sin “ tuigi tu eagal an TIGHEARNA, ’s gheibh

“thu eolas D^HIA,” *Seanr.* ii. 3,—5. Nach maith an tairgse fo? “Pillibh air ’m
 “achasan-sa, feuch, doirti mi mach mo
 “spiorad chugaibh,” *Seanr.* i. 23. Ge nach urra sibh ni air bith a dheanadh uaibh fein, gidheadh feudai sibh na h uile nithe dheana le Spiorad-san ga’r cuideacha; ’s tha e tairgse’ dhuibh a choghnai, trid gnathacha dicheallach air na meadhona. Tha D^HIA ’g iarraidh oirbh “sibh fein ionnlad agus a
 “ghlanadh,” *Ifai.* i. 16. tha sibhs’ ag rà gu bheil sibh co neo-chomasach air fo, ’s a tha ’n liobard air a bhreice chur uaithe, *Ier.* xiii. 23. Ach tha D^HIA tairgse’ ur glanadh, air chor as ma bhuainaicheas sibh neo-ghlan, gur ann le’r n an-toil fein a thachras e. *Esec.* xxiv. 13. “ghlan mis’ thu, agus cha
 “raibh thu glan,” *Ier.* xiii. 27. “O *Ierusalem*, nach bi thu air do dheana glan?
 “c’uin idir a bhitheas e?” Tha D^HIA ag feithe’ gus an aill leibh bhi air ur glana, gus an gabh sibh a thairgse, ’s gus an leig sibh leis na nithe sin a dheanadh annaibh agus air arson, nach urra sibh a dheanadh air arson fein. Cha’n ’eil fios agaibh ciod a ni D^HIA air ur n ath-chuinge, ma leanas sibh e gun fhois, agus ma bhuanaicheas sibh

ann urnaigh, *Luc. xi. 8* agus *xviii. 5*. Ge d' eisd e ribh tàmul, gidheadh beir e freagra dhuibh ann am iomchui, 's ni e mu dheire trocair oirbh; oir cha d' iarr neach riabh guis DIA *Iacob* ann diomhain, *Ifai. xlv. 19*.

CO-DHUNADH an Iomlain.

A Nis, mo bhraithre, leigibh ris domh ur n intinn: ciod tha sibh a cur ro-ibh a dheanadh? An d' theid sibh air ur n aghai 's am bafaich sibh? no, an cuir sibh mu thiomchìol iompachaidh iomlain agus ghrad, 's an dean sibh greim air a bheatha mhairtheannaich? Cia fhad a ni sibh mail' ann an *Sodom*? “Cia fhad a sheafas sibh “ eidir da bharail?” 1 *Rìgh. xviii. 21*. Am bheil sibh fathasd ann ag co dhiu' 's e CRIOSD no *Barrabas*, co dhiu' 's e solas no claoi, co dhiu' 's e fearann *Chabul*, 1 *Rìgh. ix. 13*. no pharras DE, roghainn is taitniche? —Am feud thu bhi 'n amharus air bith co dhiu' 's fearr *Abana* agus *Pharphar*, aimhniche *Dhamascuis*, na uile shruthaibh *Edein*; no co dhiu' 's fearr clàbar a pheacai na uisge

na beatha, glan mar ghloine, teachd amach o ri'-chathair DHIA 's an Uain? An urr' an faoghal gun amharus na nithe sin a dheanadh air do shon a ni CRIOSD? An seas e laimh riut fad fìorruiteachd? An d' theid solas, fearann, ionmhus agus urram asios do' n uaigh leat? *Salm* xlix. 17. 1 *Tim.* vi. 7. Mur d' theid, nach iomchui sealltuin mu'n cuairt arson ni eigin a leanas riut? Ciod is ciall duit a bhi san ioma-chomhairle mar so, air t ais agus air t aghai? A chlann amaideach! cia fhad a dh' fhanas sibh mar so san eidir-rionn? An eigin domh ur fagail air a cheann mu dheire cofail ri *Agrippa*, gun bhi ach dlù air bhi nur Criosdui'ean? Ma dh' fhagas mi 'n so sibh, tha sibh gu bràth cailte; mur Criosdui'ean sibh gu h iomlan, cha Chriosdui'ean sibh idir. Tha leth-rùn agaibh ur caithe-beatha neo-churamach a leige' dhibh, is cur mu thiomchìol giulain naomh agus fhaicillich; b' fhearr leibh gu biodh sibh cofail ri cuid eile, 's gu b' urra sibh a dheana mar a ni iadsan: ach cia fhad a dh' fhanas sibh aig a leithid so do rùn faoin is do ghuidhe dhìomhain? C' uin a thig sibh gu rùn lan, daingean agus tul-chuifeach a bhi nur Criosdui'ean do rìreadh? Nach

'cil

'eil sibh faicinn mar tha 'n t Aibhisteir ga'r mealla le bhi toirt oirbh dàil a chur nur n iompacha? Cia fhad a chum e cheana sibh ann flighe 'n aimhleis? Cia lion bliadhna bha sibh a' cur ro'ibh leasacha? Ciod nan deana DIA ur gearra fios ann san uine so?

Guidhim oirbh na cuiribh air falbh mi gun fhreagra: na tugaibh iomra air an uine ri teachd; is eigin domh ur toil fhaotainn air ball. Mur 'eil ur rùn fuidhichte nis, nuair tha DIA ri strì ribh, tha e moran ni's ea-collaiche gu bi sibh toileach na dheigh fo, nuair a bhios na smuainte fo air dealacha ribh, 's a bhios sibh air ur cruadhacha trid mealltoireachd a pheacai. An sìn sibh dhomh ur lamhan? an toir sibh feilbh do'n TIGH-EARN' Iosa gu h ullamh is gu h iomlan? Am bheil sibh toileach sibh fein a nasgadh an' cumhnanta ris? Ciod tha sibh ag rà? Ma tha sibh fathasd a' cur dàil fa chùis, chaill mise mo shaothair, is thig gach ni rinn mi gu neo-brigh. Guidhim oirbh, na leigibh dha so tachairt: thigibh; tilgibh asteach ur crannchar; deanaibh roghainn: "So an t am taitneach, so latha na flainte; " an diugh ma dh' eisdeas sibh a ghuth."— Com' nach b' e fo an là o'n tionnsgain do

N 3

fhonas?

fhonas? Com' an gabha tu do dhanadas fuireach la ni 's faide fa chunthart eagalach a bheil thu? Ciod nan iarra DIA air an oi'che fo uait t anam? “ O gu b' aithne
 “ dhuit, an ad là fo fein, na nithe bhuineas
 “ do d fhith, mu'm bi iad air am falach od
 “ shuilibh,” *Luc. xix. 42.* 'S e fo do la,
 's cha'n 'eil ann ach la, *Eoin ix. 4.* Fhuair daoine eil' an latha fein, is fhuair iad na dheigh sin am b'ine, 's tha thus' a nis air do thoirt ionnsuidh an t saoghail a thilgeil do chrannchair arson fiorruitheachd. Cuimhnich gur ann ri d' ghiulan ann dràs tha do chor fad saoghal nan saoghal ann earbfa. Mur dean thu roghainn ghlic an dras, tha thu caillte gu fiorruith. Bi faicilleach mata mu d' roghainn, oir biaidh do chor da reir gu fiorruith futhainn, *Luc. x. 42.* agus xvi. 25. *Seanr. i. 27—29.*

'S am bheil fo gun amharus fìor? Am bheil beatha agus bàs ad roghainn! Seadh, tha e co fìor as a dh' fheudas fìrinn a bhith, *Deut. xiii. 14.* c' arson mata nach bi thusa fona? Ciod ach do dhearmad no do dhiulta toileil fein is urra do bhaca. “ Feuch ann
 “ fo tha uisge,” (ars' an Caillteanach ri *Philip*) “ ciod a bhacas mise bhi air mo
 “ bhais?”

“ bhaiste’?” Air an doigh cheudna, feudai mise rà riutfa, Feuch ann so tha CRIOSD, ann so tha trocair, maitheanas agus beatha; ciod a bhacas tusa bhi air do shaora ’s air do shabhala? O pheacaich! an loisg thusa, ’s do mhaitheanas ad thairgse? Nach toir thu suas thu fein do CHRIOSD, nach cuir thu cùl ri d’ pheacai, nach àicheidh thu thu-fein, ’s nach tog thu chuing is an crann-ceusaidh, agus theid an latha leat. Seadh, ma ni thu so, is leat CRIOSD, maitheanas, sìth, beatha, sonas, na h uile nithe. ’S nach maith is fhiach dhuit gabhail ri leithid so do thairgse? C’ arson a sheafas tu ann ag, no an’ ioma-chombairle? Am bheil ag air bith nach fearr DIA na diomhanas, agus gloir na peaca? C’ arson a threigeas tu do shonas, is a pheacaicheas tu ’n aghaid anama fein? C’ uin a chrathas tu dhiot do leisg, is a chuireas tu do leth-sgeula air cùl? “ Na maoi’ thu fein as an la-marach,” oir cha’n ’eil fios agad c’ ait am feud an oì’che nochd do thasgaidh, *Seanr.* xxxii. 1.

A mhuinntir mo ghraidh, tha ’n Spiorad naomh ann dràs a’ strì ribh, ach cha dean e strì ribh an’ cònuidh.—Nach do mhothaich thu, dhuine, do chridhe blàth leis an fhacal,

is nach beag nach do chuireadh mar fhiacha ort do pheacaidh a threigfinn is teachd ionnfui DHIA? Nach do mhothaich thu cuid do smuainte maith a' gluafad ad chridhe, bha toirt rabhai dhuit air do chunthart, is ag innse' dhuit c' ait an crìochnaiche' do ghiulan mi-fhaicilleach agus aingidh? Theaga gu bheil thu cofail ris an leanabh *Samuel*, aig nach raibh fios, nuair a ghlaodh DIA ris aon uair agus a rìs, gu b' e guth an TIGHEARNA bha ann, i *Sam.* iii. 6, 7. Gidheadh is iad na smuainte fo cuire, gairm, agus strìdh an Spioraid: O, ceap an feol-mara, agus aithnich latha do fhìth.

An dràs tha 'n Tighearn' Iosa, le glaca sgaoilte, ullamh gu gabhail riut; agus a' guidhe ort leinne, teachd da ionnfui. Cia durachdach, cia trocaireach, cia iochdmhor tha e glaodhach riut! Cia grad tha 'n eaglais a' mofgla le fuaime a ghutha? “ 'S e guth “ mo ghraidh ata ann!” *Cainnt.* ii. 8. O! an cum thusa cluas bhodhar r'a ghuth? Cha'n e an guth sin a bhrìstas na cedair, is a bheir air na fleibhte clisge', a chuireas an fhafach air chrith, 's a sgaoileas an dealanach, leis a bheil e labhairt riut; cha mho 's e tairneanach *Shinai* th' ann, ach guth
ciuinn

ciuin agus samhach : cha'n e guth fleibh *Ebal*, guth mallachaidh agus uabhais a th' ann, ach guth fleibh *Gerisim*, guth beannachaidh, agus ait-sgeula, *Deut.* xxvii. 12, 13. Cha 'n e guth na trompaid no a chogaidh a th' ann, ach teachdaireachd sìth, o Rìgh na sìth, *Eph.* vi. 15. 2 *Cor.* v. 18, 20. Shaoilinn, nuair tha chùis mar fo, gun abra tufa leis an leannan, “ Dh' fhailnich “ mo chridhe nuair a labhair e,” *Cainnt.* v. 6. Feudai mi rà riut, O pheacaich, mar thuirt *Marta* r'a piuthair, “ Tha am “ Maighstir a' teachd, agus tha e ga d' “ ghairm,” *Eoin* xi. 28. O, nis eirigh gu grad le *Muire*, 's thig da ionnfui. Cia solafach agus cia faor a chuire ! “ Ma tha “ tart air neach air bith, thigeadh e m' ionnfui s' agus òladh e,” *Eoin* vii. 37. *Seanr.* i. 21. Tha e fosgladh a thaoibh gu ioc-shlaint' a thoirt do gach neach, is cha'n 'eil e bacadh aon, “ Co air bith leis an aill, “ thigeadh e 's gabhadh e uisge na beatha “ gu faor,” *Taisb.* xxii. 17. Co air bith “ ata glic thigeadh e 'steach ann fo. Thig- “ ibh, ithibh do m' aran, òluibh do 'n “ fhion a mhaifg mi,” *Seanr.* ix. 4—6. “ Thigibh a m' ionnfui-sa &c. gabhaibh

“ mo chuing oirbh, agus foghlumibh uam,
 “ agus gheibh sibh fois dur n anamaibh,”
Mat. xi. 28, 29. “ An ti thig am ionnfui,
 “ cha tilg mi air chor sam bith amach e,”
Eoin vi. 37. Cia goirt a tha e caoi na
 muinntir tha cur cùil ris? “ O *Ierusalem*, a
 “ *Ierusalem!* cia minic a b’ aill leam do
 “ chlann a chruinneacha r’a cheile, mar
 “ a chruinnicheas cearc a h eoin f’a sgiath-
 “ aibh, agus cha b’ aill leibh!” *Mat.* xxiii.
 37. “ Feuch mise, feuch mise, sgaoil mi
 “ mach mo lamha fad an là do chinneach
 “ eaf-umhal,” *Isai.* lxxv. 1, 2. O, tilgibh
 sibh fein a nis fa dheire ann an glacaibh a
 ghraidh, agus bithibh gu bràth tearuinte.

Feuch, O chlann nan daoine, dh’ fhosgail
 an Tighearn’ Ios’ a nis am prìosun, is tha e
 teachd dur n ionnfui mar na h uachdarain
 ionnfui nan abstol, *Gnìomh.* xvi. 39. agus a’
 guidhe’ oirbh teachd amach. Nam b’ ann
 a’ pharras, no a’ luchairt a bhiodh CRÌOSD
 ga’r gairm, cha b’ ioghna ge nach biodh
 sibh toileach; (is gidheadh cia furaist’ a bha
Adhamh air a mhealladh as sin!) Ach is ann
 o’r prìosun, a dhaoine, o’r geimhlibh, o aimh-
 leas agus o dhorchadas, a tha e ga’r gairm,
Isai. xlii. 6, 7. agus an e nach tig sibh? Tha
 e ga’r

e ga'r gairm gu faoirfe, *Gal.* v. 13. agus nach eisd sibh ris? 'Tha a chuing ea-trom, a lagh furaist, a sheirbheis faor, *Mat.* xi. 30. *Sheum.* i. 25. 1 *Cor.* vii. 22. Agus cia beag air bhith tlachd a th' agaibh ann dras do flighe DHIA, ma chreideas sibh e fein, mothaichi sibh gu gairrid gu bheil i làn do fhith agus do sholas, blais sibh aoibhneas do-labhairt, agus gheibh sibh fonas neo-chriochnach innte, *Seanr.* iii. 17. *Salm.* cxix. 103, 111, 165. 1 *Pead.* i. 8.

A mhuinntir ioumhuin, is duilich leam dealacha ribh; cha'n 'eil fios agam cionnus a bheir mi thairis sibh. 'Tha mi nis ulla' gu co-dhunadh, ach bu mhiannach leam mu'n sguir mi an cumhnanta so a nasgadh eidir CRIOSD agus sibhsa, mu'n d' theid mi air 'm ais a dh' ionnsui mo mhaighstir, le gearan goirt gu do chuir sibh cùl ri m' theachdair-eachd. Ach is fuarach cul a chur riumsa, tha sibh a' cur cuil ri trocair DHIA, ri iochd an t Slànui'-ir is ri gras an Spioraid, *Gnìomh.* vii. 11.

Ach, ge do ghlaodh mi fada ribh is ge do dhiult sibh, an aon uair so fathasd togai mi suas mo ghuth mar thrompaid, agus glaodh-ai mi o ionada ard' a bhaile, mu'n toir mi
'n

'n èighe thruagh agus dheireannach gu do leig mi gu buileach dhìom sibh. Aon uair eile glaothai mi 'n deigh pheacach gun mhothacha, chum is ma tha e comasach gu duisginn iad: “ O thalaimh, a thalaimh, “ a thalaimh, cluinn briathra 'n TIGH- “ EARNA,” *Ier.* xxii. 29. Mur 'eil sibh leagta ri basacha, thugaibh aire, mar gu b' ann, do'n chuire dheireannach a gheibh sibh o throcair. Feuch, ann ainm DHIA, tha mise gu follas a reic na teachdaireachd ribh. “ Eisdibh rium, O chlann, eisdidh ri teag- “ aig, agus bithibh glic, is na cuiribh cùl “ ris,” *Seanr* viii. 32, 33.

“ Ho ! gach aon air am bheil tart, thig- “ ibh a chum nan uisgeacha; agus efan aig “ nach 'eil airgiod ; thigibh, ceannuichibh “ agus ithibh: seadh, thigibh, ceannuichibh “ fion agus bainne, gun airgiod agus gun “ luach. C' arson a chaitheas sibh ur n airg- “ iod arson an ni sin nach aran, agus ur “ faothair arson an ni sin nach fàsuich ? “ Eisdibh gu durachdach riumsa, agus ith- “ ibh an ni 's maith, agus biodh ur n anam “ làn do sholas, Claonuibh ur cluas agus “ thigibh am ionnfui-fa ; eisdibh, agus “ mairridh ur n anam beo, 's ni mise “ cumhnanta

“ cumhnanta fìorruith ribh, eadhon trocaire
 “ cinnteach *Dhaibhidh*,” *Ifai.* lv. 1.—3.

Ho! gach neach tha tinn le feort' air bith
 eacail no cràidh, *Mat.* iv. 23, 24. no th' air
 a bhuaire' le droch spiorad, ardain, feirg,
 no an-miann, no fain., thigibh a chum an
 Leigh, is thugaibh leibh ur daoine tinne:
 feuch an so tha efan “ a leighiseas gach gnè
 “ thinneis, agus gach gne eacail a meafg a
 “ phobuil.”

Ho! gach aon tha 'm peaca, gach aon a
 tha 'm buaire, gach aon a tha 'n cruai-chas
 airbith no a' trioblaid, cruinnichibh sibh fein
 a chum CHRÌOSD, agus bithidh e na Chaip-
 tin oirbh; tearnaidh e sibh o theanndach
 a' lagha, agus saoruidh e sibh o dhioghaltas.
 Feuch, tha e na thearuinteachd chinnteach
 dhuibh is na aite-didein, *Eabh* vi. 18. *Salm.*
 xlviii. 3. Cuiribh uaibh ur peaca, 's teich-
 ibh da ionnfui mu'n glacar sibh le corruich
 an Uile-chumbachdaich.

Ho! gach peacach ain-eolach, thig agus
 ceannuich sàbh-shul a chum 's gu bu leir
 dhuit, *Taisb.* iii. 18. Cuir uait gach leth-
 fgeul; tha thu gu fìorruith cailte, ma dh'
 fhanas tu sa bheachd am bheil thu, 2 *Cor.*
 iv. 3. Ach gabh ri CRÌOSD mar t fhàidh,

agus bheir e solus duit, *Ifai.* xlii. 6. *Epb.* v. 14. Glaodh ris arson eolais, rannfuich fhacal, meoruaich fteidh do chreideimh, irislich thu fein na lathair, agus teagaisgidh e dhuit a flighe, 's ni e glic thu chum flainte, *Mat.* xiii. 36. *Luc.* viii. 9. *Eoin* v. 49. Ach mur gnathaich thu gu durachdach na meadhona, 's gu fuidh thu fios gu lunnach, a chionn nach 'eil agad ach aon talanta, ni e do dhìte mar sheirbhiseach leasg agus aingidh, *Mat.* xxv. 24, 26.

Ho ! gach peacach an-diadhaidh, ciod air bith thu, thig asteach agus bi beo : pill ris an 'TIGHEARNA, 's ni e trocair ort. O, gabh os laimh pilleadh agus teachd, thus' a fhalaich do bheul le mallacha 's le mionnan 's le breugan ; biaidh gach gnè pheacaidh agus blasphem " air am maitheadh " dhuit," *Mar.* iii. 28. ma philleas tu gu h-ìomlan is ma thig thu dh' ionnsui CHRISD, Ge do bha thu co neo-ghlan ri *Magdalen*, " cuir uait do neo-ghlain' as do shealla, 's t " adhaltrus o d' chridhe," 's thoir suas thu fein do CHRISD mar fhoitheach naomhachd, iomchuidh arson a sheirbheis ; agus an' sin ge d' raibh do pheacai mar scarlaid bithidh iad mar clainn, 's ge d' raibh iad

mar

mar chorcar biaidh iad geall mar fhneachda,
Luc. vii. 47. Ijai. i. 18. Eabh. ix. 14.

Eisdibh, O mhifgeara, “cia fhad a
 “ bhitheas sibh air mhifg? cuiribh uaibh ur
 “ deoch laidir,” 1 *Sam. i. 14.* Ge do bha
 sibh roimhe fo ga’r n aoirneagan nur failche
 fein, pillibh a nis le h aithreachas, agus
 cuiribh gu buileach cùl ri’r n an-mianna,
 ’s bithidh sibh air ur failteacha leis an Tigh-
 earna, 2 *Cor vi. 17.* Thugaibh asuas sibh
 fein do CHRIOSD, a chum ur beath’ a chaithe’
 gu meafarra, gu cothromach, agus gu
 diadhaidh: deanuibh greim air fhireantachd-
 fan, striocheadhaibh da uachdranachd, is cia
 graineil air bith a bha sibh, ni efan ur n
 ionnlad agus ur glanadh, *Taisb. i. 5.*

Eisdibh, O chuideachd dhiomhain, aig
 am bheil tlachd an’ companas aingidh agus
 amaideach, a chum ur beath’ a chluich’ air
 falbh ann aighear is ann fugra, thigibh
 a-steach air iartas gliocais; roignichibh i
 fein agus a slighe, ’s mairri sibh beo, *Seanr.*
ix. 5, 6.

Eisdibh, O luchd fanoid, eisdibh guth an
 TIGHEARNA; ge do rinn sibh fanoid air
 diadhachd, is air a luchd aidmheil, ge do
 rinn sibh tair air CRIOSD agus air a slighe,
 gidheadh

gidheadh ribhfa tha e glaodhach sibh-fein a chruinneacha fui fgiathaibh a throcair, *Seanr.* i. 22, 23. Ann aon fhacal, ge d' raibh sibh am meafg na cuid is meafa do 'n àire' mhi-dhiadhai, 1 *Cor.* vi. 9, 10. gidheadh air dhuibh fìor-iompacha, biaidh sibh air ur glanadh, biaidh sibh air ur naomhacha' 'n ainm an Tighearn' Iosa, agus le Spiorad ar DIA-ne, *rann* 11.

Ho! gach fear aidmheil fuar agus faobh-chrabhach, thusa nach 'eil ach ad Chrìosdui meo-bhlàth agus leth-bhàruich, is a tha stad ann an coslas na diadhachd, thoir thairis do d' bhacaiche 's do d' leth-dheanadas, bi ann ad Chrìosdui gu h iomlan, bi eudmhor agus dean aithreachas; agus ann sin cia graineil air bith a bha thu le CRÌOSD roimhe so, biaidh tu nis ann ad thoilinntin da chridhe, *Taisb.* vii. 16, 19, 20.

A nis thugaibh fianuis gu deachai trocair a thairgfe' dhuibh. “Tha mi gairm neamh
 “ agus talamh gu fianuis a thogail nur n
 “ aghaidh air an là diugh, gu do chuir mi
 “ mu'r coinne' beatha agus bàs, beannach-
 “ adh agus mallachadh; uime finn roigh-
 “ nichibh beatha, chum 's gu mairre' sibh
 “ beo,” *Deut.* xxx. 19. Cha'n urra mis'
 ach

ach cuire thoirt duibh agus rabha; cha'n urra mi ur n eigineacha gu bhi sona, na 'm b' urra dheanainn e. Ciod mata 'm freagra chuireas sibh leamfa dh' ionnfui mo mhaighstir? Leigibh dhomh labhairt ribh ann am briathra feirbheifich mhaith *Abraham*,
 “ Agus a nis ma bhuineas sibh gu caoineil
 “ agus gu firinneach ri m' mhaighstir,
 “ innfibi dhomh,” *Gen. xxiv. 49.*—O gu freagra sibhs' a nis co taitneach as a rinn *Rebecca*, rann 57, 58. “ Agus thubh-
 “ airt iad gairmi finn a mhaighdeann, agus
 “ feoruichi finn da beul fein. Agus ghairm
 “ iad *Rebecca*, 's thubhairt iad ri i, An d'
 “ theid thu leis an duine so? agus thubh-
 “ airt ise, 'Theid mi leis.”—O gu faighinnfa 'm freagra ceudna uaibhsa! C' arson is eigin domhs' ur dite' *Mat. x. 14, 15.* nuair tha mi 'n ti co mor air ur sabhala? C' arson a bhios gach cuire 's gach strì tha trocair a' deana ribh, air an tionnda gu bhi n an an-tromacha d' ur cionnta, 's nan co-chuideacha d' ur truaighe? Thugaibh fein breitheanas: an faoil sibh nach bi dite na muinntir sin an-bharr eagalach, a theid air an aghai nam peacaidh, ann deigh na h uile meadhon agus dicheal a bhi air an gnathacha chum
 am

am pilleadh ? Cha'n 'eil ag air bith nach bi e ni 's “ fo-iomchair’ do *Thirus* agus do “ *Shidon*, feadh, do *Shodom* agus do *Ghomorrha*, ann là bhreitheanuis, na dhuibh-
 “ fa,” *Mat. xi. 22, 24.*

A mhuinntir mo ghraidh, mata iochd air bith agaibh air ur n anama truagha, grad dheanaibh greim air an trocair sin a tha nur tairgse: no cuiribh sibh fein ann tuille cunthairt, agus na tugaibh, dhuinne tuille peine. Mata ughdaras air bith aig an DIA chruthaich sibh os ur cionn, thugaibh geill da aithne 's thigibh asteach: Mur b' aill leibh tarcuais a dheanadh air gras agus dorus na trocair a dhruideadh oirbh fein, grad dheanaibh aithreachas agus bithibh air ur n iompacha. Na leigibh le neamh seafamh fosgailt' air ur son an' diomhain: na leigibh leis an Tighearn' Iosa gach feud prifeil a th' aige chur m'ur coinne 's iarruidh oirbh ceannach gun airgiod agus gun luach, ann diomhain; na leigibh le mhìnisteirean is le spiorad strì dheana ribh an' diomhain; 's ur fagail mu dheire gun iompacha; air eagal gu tig am bìne so mach nur n aghai, “ Tha
 “ na builg air an losga', tha 'n luaith air a
 “ caithe' leis an teine, tha 'm fear-leaghaidh

“ a leughadh an’ diomhain, oir cha’n ’eil
 “ na h aingidh air an tarruing as : droch
 “ airgiod goiri daoine riu, do brìgh gu do
 “ dhiult an TIGHEARN’ iad,” *Ier. vi.*
 29, 30.

O athair nan uile spiorad, gabh thus’ ad
 laimh fein an cridhe sin tha tuille ’s cruaidh
 air mo shonfa, creatuirlag agus ea-treorach.
 Na sguir thusa ge do sguir mise; ni an lide
 ’s lugha uaits’ an gnothach; oir cha’n ’eil ni
 sam bith cruaidh air do chumhachd. O thus’
 aig a bheil iuchair *Dhaibhidh*; a dh’ fhosglas
 agus cha ’n urra neach druideadh, fosgail
 thus’ an cridhe fo mar a rinn thu cridhe
Lidia, ’s leig le Ri’ na gloire dol a-steach; ’s
 gu gabhadh e feilbh air an anam. Na leig
 leis a bhuaireadair a mhealla le neo-churam
 no le dail, na leig dha glidneach’ as an aite
 fo, no shuil thoirt bhar nam briathra fo, gus
 an gabh e rùn fuidhichte gu treig e pheacai,
 ’s an dean e greim air beatha, air na cumh-
 nanta sin air a bheil thusa ga tairgse. Ann
 a t ainmfa, O Thighearna DHIA, thionn-
 sgain mise san t faothair fo, agus ann a t
 ainm tha mi nis ga co-dhuna. Na leig do
 ’n ùine sin a bhuilich mi m’a tiomchìol, a
 bhi gu buileach air a call; na leig do gach
 O smuainte,

fmuinte, do gach curam, is do gach saothair a ghabh mi, bhi air fad an diomhain. A THIGHEARNA, cuir do lamh asteach agus bean ri cridhe na ti tha ga leugha fo, no ga eifdeachd, agus cuir da ionnfui do Spiorad, mar a chuir thu *Philip* ionnfuidh a chailteanaich nuair a bha e na charbad a' leughadh an fhocail: is ge nach bi fios agams' air gu bràth am fad is beo mi, gidheadh guidheam ort, O Thighearna DHIA, faicear air an *là sin*, ann san gairmear sinn uile gu cunntas, gu raibh cuid do anama air an iompacha leis an obair fo, agus deonuich gu feud cuid seafamh a fuas ann sin agus a rà gu do chuir na h argumeinte fo iompaidh orra gu pille' riutfa. *Amen, Amen!*

EARRAIL

EARAIL àraid do Cheannarta Theaghlaichean.

A MHUINN TIR ionmhuin, cha'n 'eil fiughair agam ur toirt gu brath gu flaint' as eugais naomhachai, no gu d' theid am feafd ur cur ann feilbh an' sonas mur bi sibh an toiseach naomha. Tha fios aig DIA nach 'eil an dochas is lugh' agam gu faic mi aon aghaidh agaibh gu bràth an neamh, mur bi sibh air ur n iompacha 's air ur naomhacha, 's air ur cleachduinn ri diadhachd. Guidhim oirbh mata, bithibh diadh-ai nur pearfa fein, agus diadh-ai nur teaghlaiche.

1. *Nur pearfa fein.* Feuchaibh gur e ur curam araid CRIOSD a chur asuas nur cridheacha: feuchaibh gu strìochd ur gnothaiche faoghalt' air fad dhasan; is gu bi sibh fein is gach ni bhuineas duibh deas gach am a' feitheamh air a sheirbheis. Ma bheir sibh dur deoin, am bitheantas, agus le fios duibh, fardach do pheaca sam bith, tha sibh caillte, *Salm* lxviii. 21. *Esec.* xviii. 10. Feuchar gu gabh sibh gu neo-chealgach lagh CHRISD mar riaghailt ur smuainte, briathra,

thra, agus gnìomhara. Strìochdaibh an duine gu h iomlan, eidir cholann agus inntin, gu dìleas dafan, *Salm* cxix. 34. *Rom.* vi. 13. Mur 'eil fìor spèis agaibh do aith-eantaibh DHIÀ gu lèir, cha'n 'eil ur cridhe fallain, *Salm* cxix. 6. O, thugaibh gach oidheirp gu iomhaigh DHE fhaotainn air a bualadh oirbh an taobh a-stigh. Toisichibh aig a chridhe, 'air neo tha sibh a' togail gun aon fteidh. Deanaibh dìcheal air atharracha slainteil fhaotainn o'n taobh a-stigh, air neo 's dìomhain gach feirbheis a nì sibh o 'n taobh amach. Oidheirpichibh ann sin cumhachd na diadhachd a leigeil fhaicinn nur caithe-beatha. Gu ma h e urram agus eagal DIA ur ceud churam agus ur curam sonraichte. So dleasnas is mò air bith. Feuchaibh nach bi aon neach agaibh mì-chrabhai, no ri dearmad air urnaigh, oir is comhara cinn-teach fo gu bheil neach gun CHRÌOSD, gun ghràs aige, 's gu bheil e na fhìor choigreach air eagal DIA, *Salm* v. 7. Na leigibh d'ur Biobuil cadal dìomhanach; feuchaibh gu bi sibh gach là a' còra ri facal DIA, *Eoin* v. 39. Cha'n 'eil gnothach aig an duine sin gu brath ri sonas aig nach 'eil tlachd ann naomh reachd DE, 's nach 'eil ga rannfacha sin, is

Faic eisempleir CHRÌOSD a' gairm a theaghlaich mar so gu cunntas, *Mat. xvi. 11. 13, 15.*

3. Gabhaibh cunntas tric do na h anama f'ur curam mu thiomchìol an staid spioradail, (ann so feumai sibh bhi nur luchd leanmhuinn air CHRÌOSD, *Mat. xiii. 10, 36, 51. Mar. iv. 10, 11.*) rannsaichibh amach an cor, leigibh ris doibh gu tric an cionnta 's an truaighe thaobh natuir agus am feum a th' ac' air iompacha 's air ath-ghineamhuin a chum bhi air an fàbhala. Thugaibh rabha dhoibh le fuim, mu thiomchìol am peacai, thugaibh misneach dhoibh annsgach toiseach leasachai, leanuibh iad gu durachdach, is na tugaibh fois doibh gu bràth gus am faic sibh atharracha flainteil air teachd orra. Is dleasnas ro-chuidreamach so, ach tha eagal orm gu bheil e gu ro-uabhasach air a leigeil air dearmad. Nach 'eil do choguis ag ràdh, "Is tus' an duine?"

4. Thoir aire theann gu bi 'n t fàbaid air a naomhacha le d' theaghlach gu h iomlan, *Exod. xx. 10. Lebh. xxiii. 3.* Tha ioma teaghlach bochd aig nach 'eil moran uine ri sheachnadh ach so. O builichibh ur fàbaidean ann faothreacha co durachdach

(adh' fhaotainn eolais, agus a thoirt feirbheis do'r Crutha'ear) as a tha sibh a' deana nur gnothaiche faoghalt' air làithean eile, 's cha'n 'eil eagal nach foirbhich leibh.

5. Gach aon là, moch agus an-moch, biodh urnaigh fholeimnte, mar iobairt mhaidne agus fheascair, air a cur suas anns gach aon do'r teaghlaichean, *Salm* xcii. 1, 2. *Exod.* xxx. 7, 8. *Luc.* i. 9, 10. Thugaibh aire nach faighear sibh ann àire' nan teaghlaiche sin nach 'eil a' gairm air DIA ; oir c' arson a bhios corruich DHIA air a dortadh air ur teaghlaichean-fa ? *Ier.* x. 25. O theaghlaiche truagha, tha gun DIA san t faoghal, a tha gun aora nur tighibh ! Am bheil coilion easbhui, coilion trocair agaibh, mar theaghlach ; is nach bi urnaigh-teaghlaich agaibh cuideachd ! Gun urnaigh teaghlaich, cionnus tha sibhfa “ 'g urnaigh “ leis gach gnè urnaigh agus ath-chuinge,” *Eph.* vi. 18.—Na h abair, “ Cha'n 'eil ùin' “ agam.” Ciod an leth-fgeul fo ! Nach ann a chum feirbheis a thoirt do DHIA 's t anam a shabhaladh, a tha t uine gu h iomlan air a deonucha dhuit ? Is gidheadh am bheil thu 'g rà nach 'eil ùin' agad chuige fo ? Ma gheibh thu cridhe, cha'n 'eil curam nach

“ EARNA,” *caib.* xxiv. 15. ’s cuireadh e roimhe le *Daibhi*’ gu gluais “ e na fhardaich “ le cridhe fìor-ghlan ceart,” *Salm.* ci. 2. Do thaobh fo, leigibh dhomh a sparragh oirbh :

Ann toiseach. Diadhachd a bhi nur teaghlaiche, cha’n ann mar leth-obair, (a ni sibh air ur focair nuair a bheir an saoghal agus ur gnothaiche cead duibh) ach mar obair fhuidhicht’ agus fìonraicht’ an teaghlaich. Na deanaibh dearmad air urnaigh ni ’s mo na air ur lòn air na traithibh fuidhichte. Am bheil aon air bith do’r teaghlaiche nach faigh uine gu’m bia’ ghabbail ? a dhuine thruaigh ! nach co furas duit uin’ fhaotainn gu urnaigh, nam biodh tu co toileach ?

A ris, Socruichibh air ur cridhe gu bheil ur n anama fein air an ceangal a fuas ann an anamaibh ur teaghlaich. Tha iad air an earbfa ribhsa, ’s ma bhios iad air an call le’r neo-churam, theid an iarruidh air ur lamhan. A dhaoine, mur ’eil fios agaibh air, mothaichi sibh fathasd, gu bheil curam anamanna na churam mor, is gu bheil fuil anamanna na throm-chionnta. O dhuine, ’m bheil iad fo agad ri freagairt air an son,

is nach 'eil thu toirt gach oidheirp air an sabhala, chum as nach faighear am fuil ann a d' fgèith? Nach dean thu tuill' arson nan auama nach bafaich na ni thu arson nam brùide' bas'or? Ciod tha thu deanadh arson do chloinne 's do sheirbheiseach? tha thu toirt doibh bèidh agus dibhe iomchuidh air an natur; is nach 'eil thu deana fo cuideachd arson t ainmhidhean? tha thu gan leigheas agus gan eiridin nuair a bhios iad tinn; agus nach 'eil thu ris fo cuideachd arson do bhruidean?—Thugaibh mata gu sonraichte fainear.

1. Gu bi 'm focal gu soleimnt' air a leughadh, agus failm air an feinn nur n aora-teaghlaich, *Eoin. v. 39. Salm cxviii. 15.* Faic CRIOSD a' feinn le theaghlach, eadhon le dheisciobuil, *Mat. xxvi. 30.*

2. Biodh gach aon nur teaghlaichibh air an gairm gu cunntas co teann, ciod a bhuil a tha iad a' toirt as an fhocal a tha iad ag eifdeachd no a' leugh, 's a bhitheas iad mu ghnothach air bith leibh fein a dh' earbas sibh riu. Is dleasnas ro fheumail fo, agus meadhon araid a thoirt air gach neach f' ur cùram buil mhaith a dheana do na chluinneas iad, agus a ghleidhe n an cuimhne.

Faic

a chridhe fein, a dh' oich' agus do là, *Salm*
i. 1, 2.

Ach cha'n 'eil an' eagal DIA gun feirc
do dhaoine, ach leth ar dleasnais, feadh
cha'n 'eil ann ach cealg ghràineil. Cha'n
fheud sinn clòir an lagh' a roinn. Feuch
mata gu dean thu ceartas agus gu gradhaich
thu trocair; gu ruith cothrom agus gradh
air feadh gach aon cheim do d' ghiulan. Bi
meafarra 's na h uile nìthe; 's thoir geanm-
nuì'eachd agus stuamachd leat gach taobh
a theid thu. Biodh firinn agus glaine, focair
agus modhalachd, neamhalachd agus cuid-
ream, a' cur maife do ghnà air do chòra.
Biodh foighidn agus irisleachd, aon-fhilt-
eachd agus treibh-dhireas a' dealradh anns
gach earrainn do d' choluadar. Feuch gu
dio-chuimhnich is gu toir thu maitheanas
anns gach ea-coir, is gu diol thu maith
arson an uile, mar bu mhaith leat a bhi 'n
aire' cloinne DE. Bi ciuin agus feirceil
ann a t achasan, agus cuir an dreach agus
an feadh is fabharaiche 's urrainn thu air
giulan do bhraithrean. Bi mall gu gealladh
ach cinnteach gum mionaid ann an coiliona.
Leig le ciuineas agus neo-chionntachd, le
fuairceas agus le natur so-lubaidh agus saor

o cheilg, do ghiulan a dheana taitneach do na h uile dhaoine. 'Thoir do d' luchd daimh an gradh, an t urram, an dleasnas, an t feirc, a chaomhalachd agus an curam, a bhuineas doibh anns gach daimh fa leith fhaotainn. Se fo do rìreadh diadhachd. 'Tha mi sparragh oirbh uile 'n lathair an DE 's ro-airde, nach bi aon air bith agaibh ri mionnan, no ri breugan, no spèiseil mu dhroch chuideachd, na fhear-fanaid, no mironach, no sanntach, no misgeach, no geocach, eas-ionraic na ghnòthaiche, neo-ghlan na chaithe-beatha, a' dufgadh ai'rèite, ri gaid, no cul-chàine, no ri an-cainnt agus trod; oir tha mi gar deana cinnteach o'n DIA bheo, gur leir-sgrìos agus damnadh is crìoch dhoibh fo air fad, *Seanr.* xiii. 20. *Sheum.* v. 12. *Taisb.* xxi. 8. 1 *Cor.* vi. 9, 10. *Gal.* v. 19—21.

2. *Nur teaghlaiche.* E san a chuir CRÌOSD a fuas na chridhe, cha dean e dearmad air a chur a fuas na theaghlach cuideachd. Biodh gach aon teaghlach na theampul do DHIA, na cho-thional crìosdui, 1 *Cor.* vi. 19. gach tigh na thigh urnaigh. Abra gach ceann teaghlaich mar thuirt *Iosbua*, “ Bheir mis’ “ agus mo theaghlach feirbheis do 'n TÌGH-
EARNA;”

nach faigh thu uine. Cum o d' bhia', no cum o d' chadal i, mu 'm bi i uait arson na h oibre fo.—Na h abair, “ Cha toir mo “ ghnathaiche cead dhomb : ” cha'n 'eil gnothach air bith is mò na thu fein a shabhala, 's na h anama sin a chaidh earbfa riut a thearna. Cha chall-gnothaich idir feithe' ri urnaigh. 'S ann le urnaigh gheibh thu beannacha do 'n iomlan, *Ier.* xix. 11, 12. 2 *Sam.* vii. 29. agus ciod is fiu do ghnathaiche mur toir DIA dhuit a bheannacha?—Na h abair, “ Cha'n 'eil mi comasach : ” builich an aon talanta 's bheir DIA dhuit an tuille, *Mat.* xxv. 24, &c. Tha cuideacha agad ri fhaotainn gus am bi thu ni 's comasach. No mar 'eil atharracha do sheol agad, is eigin duit dol maille ri d' choimhearfnach is mò comas ; thug DIA gealla sonraichte do urnaigh ann an co-chuideachd, *Sheum.* v. 4—12. *Gnìomh.* xii. 5, 10, 12. 2 *Cor.* i. 11. air an aobhar sin is eigin duit na h uile co-throm a ghabhail air an dleasnas fo a choiliona.

6. Cuiribh gach aon nur teaghlaichibh air urnaigh dheana 'n uaigneas. Bithibh furach-air gu bheil iad ga thoirt fo fainear. Ma bhios e feumail, faighibh dhoibh riaghailt g'an

g'an cuideacha gus ann urr' iad deanadh as a h eugais. Seoluibh dhoibh cionnus a ni iad urnaigh, le bhi toirt fainear dhoibh am peacaidh, an uireas'uidh, agus an tiolacaidh; oir is iad fo cungaidd na h uile urnaigh.— So a chleachduinn a bh' aig *Eoin*, agus aig *Iosa*, *Luc. xi. 1, &c.*

7. Cuiribh a fuas ceasnacha nur teaghlaichibh, air a chuid is lugha uair fan t feachduin. Am bheil fuim idir agaibh do iartas an Uile-chumhachdaich, sibh a “thea-
 “ gasg na nithe fo gu curamach do'r cloinn,
 “ agus labhairt m' an timchiol nuair a
 “ shuidheas sibh nur tighean?” *Deut. vi. 6, &c.* is ur “clann a thogail fuas ann fan
 “ t slighe fan còir dhoibh gluafad?” *Seanr. xxii. 6.* An do chliudhaich *DIA Abraham* co mor, arson “a chlann is a theaghlach
 “ a theagafg,” *Gen. xviii. 19.* is a chionn gu raibh aige moran do “sheirbheifiche aig
 “ an raibh eolas,” (mar tha cuid ga eidir-theangacha) *Gen. xiv. 14.* 's an d' thug e dha gealla co mor air a shon fo; 's am bheil thusa gun toil pairt a bhi agad aon chuid fa chliu no fa ghealla? 'N do chuir *CRÌOSD* onoir air ceasnacha le lathaireachd fein, *Luc. ii. 46.* is nach cuir thus' ann fuim e le bhi

ga chleachduinn?—Na h abair “Tha iad
“ neo-churamach, is cha’n ionnfuich iad :”
c’arson a fhuair thus’ ughdarus ach a chum
a ghnathachadh arson DIA agus leas an
anama-fan? Gairmi tu mach iad, is bheir
thu orra t obair fein a dheana, ’s nach bu
choir dhuit, air a chuid bu lugha, bhi co
eùdmhor gu ’n cur ionnfuidh obair DHIA?
Na h abair gu bheil iad “dall agus neo-
“ chomasach :” Ma tha iad dùr no dall, tha
DIA ’g iarraidh ort an tuille curam agus
foighidin a ghnathacha leo : ach dùr agus dall
mar tha iad, bheir thu orr’ ionnfacha cion-
nus a ni iad obair; agus nach feud thu
ionnfacha dhoibh cuideachd cionnus a ni iad
urnaigh? Am bheil iad comasach air eolas
a ghabhail air ceaird, is nach ’eil iad com-
asach air eolas a ghabhail air cinn fhoilleir
a chreideimh? Uime sin mata, ma bu
mhaith leibh gu faice’ sibh am feasd diadh-
achd a’ fàs, ain-eolas air a leigheas, aingidh-
eachd air a cosgadh, agus mearachd air a
chur air falbh, coilionaibh m’ aoibhneas-fa,
ann an gnathachadh an dleasnais fo.

Am freagair sibh gach gairm a tha sibh a’
faotainn o fhreasdal DE? Am b’ aill leibh
na trioblaidean tha oirbh a chui’teacha, no

na trioblaidean tha dlù dhuibh a philleadh ? Am b' aill leibh geugan a phlanndachadh arson eaglais DE ? Am b' aill leibh gu toga DIA suas ur tighean, agus gu beannuicheadh e ur maoin ? Am b' aill leibh gu tugadh ur clann am beannachd oirbh ? Am b' aill leibh gu cò'laiche' sibh ur clann, ur feirbheisich, ur luchd-teagaisg agus ur TIGH-EARNA gun eagal, nuair a sheafas sinn uil' aig cathair a bhreitheanuis ? O mata cuiribh urnaigh suas nur teaghlaichibh agus urram DHIA nur tighibh, ma bu mhaith leibh gu bràth a bhi beannuichte, no bhi nur beannacha. Biodh ur cridheachan agus ur teaghlaichean nan teampuil do'n DIA bheo, anns am faigh e (reir nan feolaidh a chaidh thoirt feachad) aora gu coiliont' agus gu h uramach. *Seanr.* xxix. 1. “ An ti
 “ gheibh achafan minic, is a chruaidhich-
 “ eas a mhuineal, theid efan a sgrios gu h
 “ obann agus gun tearna.” O bithibh glic ri tìm, a chum as nach bi sibh truagh fad fìorruiteachd !

Shalladun in Mock
Her Galie Book

year one thousand
Eight Hundred and
thirteen

Aug 21th

